

DARBININKAS

Vol. LXI, Nr. 25
Birželis-Juñė 18, 1976

Pentkadienis-Friday

SECOND-CLASS
Postage paid at Brooklyn, N.Y.

341 Highland Blvd.
Brooklyn, N. Y. 11207

25 centai

Savaitės įvykiai

Pasibaigus pirminiam rinkimam paskutinėse valstijose — N.J., Ohio ir Californijoje, prez. Fordas, surinkęs 961 delegatą, neatsipliesdė pakankamai stipriai nuo Ronald Reagan, turinčio 856 delegatus, ir dėl to delegatų medžiojimo rungtynės tarp jų vyks ir toliau. Norint būti išrinktam kandidatui, respublikonui reikia surinkti 1130 konvencijos delegatų balsų.

Demokratų kandidatas Jimmy Carter, surinkęs 1197 delegatus, toli paliko visus kitus savo varžovus ir turi daug vilčių pasidaryti demokratų kandidatui, nes visi kiti, išskyrus gub. Edmund G. Brown, nuo tolimesnių rungtynių atsisakė ir paragino savo delegatus konvencijoje balsuoti už Carter. Demokratų kandidatas turi gauti 1505 delegatų balsus.

P. Vietnamo buvusiem žymiesniems vadams bus keliamos bylos už priešinimąsi abiejų Vietnamų sujungimui.

Angolų prasidėjo byla paimtiem į nelaisvę 13 karo samdinių, kurie kovojo JAV ir P. Afrikos remiamų Angolos išlaisvinimo sąjūdžių pusę. Jų tarpe yra ir 3 JAV piliečiai. Jiem visiems gresia mirties bausmė.

JAV ir kitos valstybės paskolino Britanijai trumpam laikui 5.3 bil. dol. anglų svoro kritimui sustabdyti. Anglikasiai dėl to turėjo sutikti su griežtu jų atlyginimo pakėlimo suvaržymu, o vyriausybė turėjo susilaikyti nuo laivų statybos pramonės suvalstybinimo planų.

Sirijos kariuomenė Libane sutiko smarkų kairiųjų ir palestiniečių pasipriešinimą ir, spaudžiama Arabų lygos, turėjo sustikti, kad Libano paliaubų priežiūrą dalyvautų ir kitų arabų valstybių, kaip Alžirijos, Libijos, Saudi Arabijos, Sudano ir palestiniečių kariuomenės daliniai.

Ispanijos parlamentas leido viešai veikti politinėms partijoms, išskyrus komunistus.

Valst. sekr. Kissingeris ir Panamos užs. reik. min. Aquilino Boyd bendrai pareiškė, kad derybos dėl Panamos kanalo yra toli pažengusios ir dabar tariamasi dėl kanalo zonos ribų ir sutarties galiojimo laiko.

Amerikos valstybių org-jos susirinkime valst. sekr. Kissingeris apgailestavo, kad Čilės vyriausybės nusizengimai prieš žmogaus teises kenkia jos santykiams su JAV, ir paragino visas valstybes šias teises respektuoti.

Sov. S-gos komunistų partijos CK sekretorius tarėsi su Jugoslavijos vyriausybe dėl tarptautinio darbininkų judėjimo, t.y. dėl būsimojo Europos valstybių komunistų partijų kongreso, kuriame Jugoslavija vengia dalyvauti, nes nenori, kad sovietų komunistų partija įsakinėtų kitų valstybių komunistų partijoms.

Sov. S-ga įspėjo kitas valstybes nesikišti į Libano reikalus, o JAV lėktuvnešis su keliais lydimaisiais karo laivais priartėjo prie Libano vandenų.

Sovietų Pravda, norėdama paaiškinti savo gyventojams, kodėl taip ilgai užtruko derybos dėl Vladivostoke pasiektų susitarimų strateginiam ginklam apriboti, apkaltino prez. Fordą, kad jis didina karinį biudžetą ir neskuba sutarties sudaryti.

Bolivijos vyriausybė dėl darbininkų streikų ir studentų demonstracijų įvedė apsiausties būklę ir areštavo unių vadus.

Kanados vyriausybė nutarė nuo 1977 sausio 1 praplėsti savo teritorinių vandenų ribą žvejybos reikalui iki 200 mylių.

LIETUVIŲ DELEGACIJA JAV AMBASADOJ PRIE JT

Tragiškųjų birželio sukakčių proga birželio 9 New Yorke JAV Lietuvių Bendruomenės delegacija audijencijoje buvo priimta JAV ambasadoriaus prie Jungtinių Tautų William W. Seranton.

Ambasadoriui buvo įteiktas išsamus JAV LB krašto valdybos memorandumas, nušviečias Lietuvos okupaciją, tautinį pasipriešinimą, Sov. Sąjungos vykdomą genocidą, žmogaus teisių

pažeidimus. Buvo įteiktas lietuvių politinių kalinių sąrašas, iškelta svarba Baltijos valstybių klausimą kelti įvairiose JT komisijose.

Pokalbuiose dalyvavo ir JAV atstovas JT žmogaus teisių komisijoj Leonard Garment ir dar keli kiti JAV misijos prie JT pareigūnai. Į delegacijos išskeltus klausimus sulaukia nemažų dėmesio, ir mūsų problemom parodytas nuoširdus supratimas.

JAV LB delegaciją sudarė krašto valdybos pirm. J. Gaila, vicepirmininkai Aušra Zerr ir R. Cesonis, LB visuomeninių reikalų tarybos pirm. Alg. Gečys ir jos narė Daiva Kezienė, spaudos atstovas Kazys Čikotas ir Batuno pirm. Kęst. Miklas.

Tai buvo pirmas kartas, kada JAV ambasadorius prie JT priėmė lietuvių delegaciją.

REIKIA SIRGTI HUMANITARINIAIS REIKALAIS

Pokalbis su kongr. Millicent Fenwick

Pereitą mėnesį JAV kongresas pravedė kongresininkės Millicent Fenwick (R.-N.J.) pasiūlytą rezoliuciją įsteigti specialią komisiją, kuri sektų, ar pasirašiusios valstybės laikosi Helsinkio deklaracijos nuostatų, ypač žmogaus teisių srity. Ši komisija bus sudaryta iš JAV valdžios ir kongreso atstovų. Nors rezoliucijoj to nesakoma, tačiau visiems yra aišku, kad tokia kontrolė pirmiausia taikoma Sovietų Sąjungai. Ši komisija rinks duomenis apie žmogaus teisių pažeidimus įvairiuose kraštuose. Šie duomenys bus pristatyti 1977 Belgrade, kada Helsinkio konferencijos dalyviai susirinks peržvelgti tos konferencijos nuostatų laikymosi.

Laisvės Žiburio radijas New Yorke šios rezoliucijos pravedimo proga susisiekė su kongr. Fenwick ir užklauskė ją keletu klausimų. Pokalbis vedė D. Kezienė, JAV LB visuomeninių reikalų tarybos narė ir Laisvės Žiburio angliškos dalies vedėja.

Ponia Fenwick, kokios yra Jūsų nuotaikos dėl komisijos įstato pravedimo, ir kokie planai įgyvendinti šios komisijos tikslus?

Be abejo, esu labai patenkinta ir tikiuosi, kad komisija bus vertinga. Jos efektingumas yra dabar mūsų pagrindinis tikslas.

MALDA

**švenčiant Amerikos
nepriklausomybės
du šimtus metų**

VISATOS VIEŠPATIE, garbinam Tave šaly, kuri priglaudė milijonus iš daugelio kraštų persekiojamų, beturčių, bedalių. Čia juos palaiminai taip, kad atvykę daugiausia bemoksliai sukurė moksle pirmaujančią visuomenę, suvažiavę beturčiai sukurė turtingiausią šalį, pabėgę iš priespaudos čia sukurė laisvą šalį. Tuo džiaugdamiesi ir minėdami šio krašto, Amerikos, nepriklausomybės 200 metų sukaktį, jungiamės su visais jos gyventojais išreikšti savo pagarbos ir dėkingumo tiem, kurie iki šiol čia kūrė gyvenimą, o per juos ir Tau, kuriuo jie pasitikėjo, kurių gyvenimo šūkis buvo: Mes pasitikim Dievu.

Meldžiam Tave, kad šioje okeanų gražių krantų, gražių kalnų, miškų ir slėnių šaly viešpatuotų tokia pat graži Tavei ir žmonių meilė, pagarba Tau ir Tavo pamokymams, kad per tai Ameriką liktų visada žmonijai pasitikėjimo Tavimi, išminties ir laisvės kehodis.

Meldžiam Tave, kuris amžinai gyveni ir viešpatauji. Amen.

Vysk. Vincentas Brizgys
Chicago, Illinois

las. Viskas priklausys nuo žmonių, kurie bus paskirti komisijos nariais. Šie nariai bus renkami abiejų partijų vadų, senatė ir atstovų rūmuose. Jie ir bus komisijos efektingumo raktas. Tad šioj komisijoj mum reikia pasišventusių žmonių, kurie užjaučia kenčiančiuosius. Komisijos pagrindinis tikslas bus rinkti duomenis iš įvairių šaltinių apie Helsinkio sutarties žmogaus teisių nuostatų laikymąsi. Bus rūpinamasi ne tik žmonių, bet ir informacijos laisve. Šiuo reikalu tikimės bendradarbiauti su leidyklom.

Pagrindinis Helsinkio konferencijos žmogaus teisių nuostatų tikslas yra pabrėžti individo svarbą visuomenėje. Esu įsitikinusi, kad nepaprastai pavojinga leisti pro pirštus šių nuostatų laužymą. Mes Vakaruose gerbiame individą. Manė sukrėtė viename komunistiniam krašte, kuriame lankiausi, vieno valdininko pareiškimas, kad Vakarai pataikauja "nešvariai individualizmo idėjai". Čia ir glūdi pagrindinis skirtumas tarp komunistinio ir laisvojo pasaulio.

Helsinkio sutarties dėka dabar turim progos atkreipti dėmesį į tokius klausimus, kaip, pvz., šis: ar individas egzistuoja valdžios gerovei, ar valdžia individo? Prieš Helsinkio konferenciją tokie klausimai buvo laikomi vadinamaisiais "vidaus reikalais", ir Jungtinių Tautų nuostatai draudžia kištis į kitų kraštų vidaus reikalus. Dabar tokie klausimai, kaip šeimų sujungimas arba laisvas keliai mas asmeniniais ar profesiniais tikslais, yra tapę tarptautinės sutarties nuostatomis ir negali būti atmetami kaip nedisputuoti vidaus reikalai. Mes dabar ne tik turim teisę juos diskutuoti, bet ir pareigą juos įgyvendinti. Užtat yra nepaprastai svarbu turėti tinkamus žmones šioj komisijoj.

Ar komisijos narių sudėtis reguliariai keisis?

Dabartiniu laiku tai dar nėra nuspręsta.

(nukelta, į 5 psl.)

GRAŽI MOZAIKA? ĮVAIRIASPALVIS IR DAUGIA- RAŠTIS KILIMAS? AR BEFORMĖ MASĖ?

A. MASIONIS
Elmwood Pk., N.J.

"Tirpinimo katilo teorija yra mirusi" (Pennsylvanijos senatoriaus Schweikerio žodžiai).

Šį pranešimą rašančiam buvo suteikta maloni proga gegužės 18 atstovauti lietuvių tautinei grupei Baltuosiuose Rūmuose Washingtone etninių grupių konferencijoj, kurios motto buvo "Etniškumas ir švietimas". Iš viso dalyvavo 77 atstovai, reprezentavę 21 etninę grupę. Šie atstovai buvo iškviešti mailgramomis, kurias buvo pasirašęs William J. Baroody, JAV prezidento asistentas. Lietuviam atstovavom dviese: dr. Antanas Klimas, kuris buvo iškvieštas kaip lietuvis profesorius, dėstęs Rochesterio universitete lingvistiką ir dėl to plačiau žinomas ypač etninių grupių mokslininkų tarpe, ir aš pats, kaip lituanistinių šeštadieninių mokyklų inspektorius.

Konferenciją sukvietė ir ją globojo Baltųjų Rūmų viešųjų ryšių įstaiga kartu su Amerikos etninių studijų seimo valdyba ir Amerikos tautinių kultūrų studijų patariamąja taryba, o ją pravedė specialus prezidento asistentas etniniam reikalui dr. Myron B. Kuropas. Konferencija buvo labai puikiai suorganizuota, ir, išskyrus poros punktų sukeitimą, visas prarasta labai sklandžiai, ypač laiko atžvilgiu. Laikas buvo taip gerai išnaudotas, kad net pietų metu; kuriuos valgėm Washingtone viešbučio restorane netoli Baltųjų Rūmų, buvo padarytas vienas pranešimas. Ten kalbėjo smulkiaus verslo valdybos direktorius Michael Kobelinski iš Illinois.

Kai iš ryto prieš 9-tą valandą įėjom į Baltųjų Rūmų šeimos teatro salę, kurioj vyko konferencija, jau radom ant kiekvienos kėdės padėtas konferencijos programas su visais iš anksto atspaustais konferencijoj skaitysimais referatais ir

Kai iš ryto prieš 9-tą valandą įėjom į Baltųjų Rūmų šeimos teatro salę, kurioj vyko konferencija, jau radom ant kiekvienos kėdės padėtas konferencijos programas su visais iš anksto atspaustais konferencijoj skaitysimais referatais ir

Kas gi yra tas Title IX?
Toliau vyko referatai-pranešimai, kurie visi, kaip jau anksčiau buvo minėta, buvo iš anksto išdalinti konferencijos dalyviams. Dėlot buvo labai lengva sekti pranešimų eigą, žymėtis svarbesnius punktus ir paskui dalyvauti diskusijose.

Pirmąjį referatą skaitė ukrainietis dr. S. Pap, John Carroll universiteto Clevelande istorijos profesorius ir etninių studijų seimo pirmininkas. Jo referato tema buvo "Etniškumas ir švietimas". Iš tikrųjų tai buvo išsamus pasisakymas ad rem (position paper) dėl Tautinių Kultūrų Studijų Title IX programos.

Kadangi ši programa, žinoma kaip Heritage Studies Program Title IX, 1973 gruodžio 20 Pennsylvanijos senatoriaus Richard S. Schweiker ir Illinois kongresmano Roman Pucinski nenuilstamomis pastangomis buvo prarasta įstatymu ir kadangi nuo 1974 visos etninės grupės remiasi šiuo įstatymu, prašydamos finansinės paramos savo tautinei ir kultūrinei veiklai, tai ir visi kiti referatai, pasisakymai ir diskusijos sukosi apie tą Title IX. Kur reikalsas liečia pinigą, tai, nepaisant to, kad konferencija buvo Baltuosiuose Rūmuose (o gal kaip tik dėl to!) ir dalis koreferentų buvo valdžios atstovai, kitaip sakant mūsų konferencijos šeiminkai, netrūko ir gana aštrių pasisakymų. Bet apie tai jau kitą kartą.

Laikraštis primena, kad Tamonis buvo išleistas iš ligoninės visai psichiškai sužalotas ir palaužtas, nes jam buvo duodami žmogui kenksmingi vaistai. 1975 lapkričio 5 Tamonio lavonas buvo rastas traukinio pervažiuotas. Įtariama, kad tai padarė KGB.

Catacombes laikraščio redakcijos ir administracijos adresas: B.P. 79 — 92405 Courbevoie, C. C.P. p. 206-29 Paris, France. Prenumerata metam — 9.45 dol.

ALK Tamyba

Naujai išrinktas UBA-BATUNO direktoriatas Jungtinių Tautų paunksmėj su savo naujuoju prezidentu Kęstučiu Miklu vidury. Direktoriato nariai — lietuviai: antras iš kairės — Jonas Klivečka, šeštas — Dalia Bulgarytė, antras iš dešinės — Helen Kulber, ketvirtas — kun. Barnabas Mikalauskas (kontrolės komisijos narys). Trūksta Kristinos Nomeikaitės ir Donato Banaicio.

Tarptaut. darbo organizacija nutarė priimti Palestinos išlaisv. org-ją stebėtojo teisėmis, o JAV delegacija iš org-jos nepasitraukė, nors buvo žadėjusi tai padaryti. Ji tik boikotuos tas sesijas, kurių metu kalbės palestiniečiai.

P. Afrika yra labai patenkinta numatytu valst. sekr. Kissingerio vizitu. JAV yra suinteresuotos dėl būdų rasiniam kraujo praliejimui P. Afrikoj išvengti.

Egiptas atšaukė savo diplomatinę misiją iš Sirijos ir uždarė Sirijos ambasadą Kaire.

Indijos min. pirm. Indira Gandhi išvyko į Maskvą santykių sustiprinti ir patikinti, kad juos santykiai su Kinija nėra nukreipti prieš Sov. S-gą.

PRANCŪZŲ LAIKRAŠTIS APIE MINDAUGO TAMONIO MIRTĮ

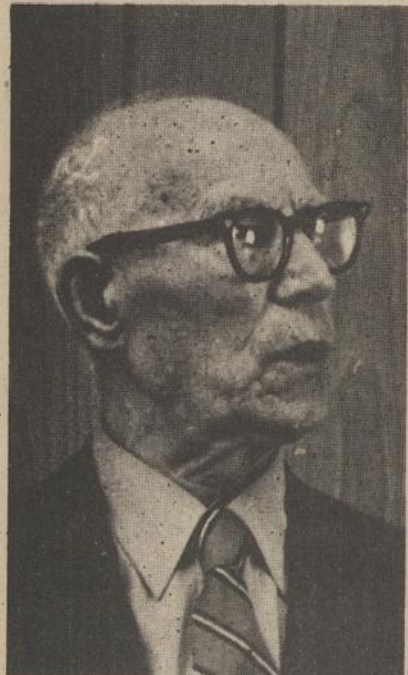
Prancūzijoje yra leidžiamas tarpkonfesinis mėnesinis laikraštis — Catacombes. Jis plačiai informuoja skaitytojus apie tikinčiųjų persekiojimus Europoj ir Azijoje. Paskutiniame šių metų balandžio — gegužės numery visą puslapį skiria inžinieriui — poetui Mindaugui Tamoniui.

Prancūziškas laikraštis cituoja Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronikos 20 numerį ir aprašo Tamonio uždarymą psichiatrinėje ligoninėje, nes jis nesutiko restitutuoti Raudonosios Armijos paminklo, kuris yra pastatytas Kryžkalnyje. Jis parašė Lie-

tuvos Komunistų Partijos Centriniam Komitetui protestą, kad būtų atitaisyti Raudonosios Armijos nusikaltimai prieš žmones.

DARBININKA SVEIKINA ◆◆◆ 8

KAZYS J. KRUSINSKAS

Kadaise buvau Lietuvių Katalikų Šv. Juozapo Darbininkų Sąjungos šerėninkas, buvau tos draugijos 13 skyriaus narys, o tas skyrius veikė prie Angelių Karalienės parapijos. DARBININKA skaitau jau 60 metų. Tad suprantama, kad labai norėjau dalyvauti DARBININKO 60 metų sukakties minėjime, norėjau išgirsti jauną gabią dainininkę, bet jau pats vienas be palydovo negaliu iš namų išeiti. Neturiu, kas mane nuvežtų, ir globotų, todėl bent per paštą tenka pasveikinti ir auka prisidėti rengimo išlaidoms padengti.

Kas gali apskaičiuoti, kiek vargo ir triūso organizatorius kun. Fabijonas Kemėšis įdėjo, kad laikraštis galėtų išeiti ir gyvuoti.

Gaila, kad New Yorko lietuviai tinkamai neįvertino DARBININKO nuopelnų ir gausiai nedalyvavo sukakties minėjime.

Savaitės įvykiai

Komunistinių valstybių piniginės paskolos iš Vakarų bankų tiek padidėjo, kad bankai pradėjo sunkinti paskolų gavimą, o kai kurie Amerikos bankai jau pasiekė įstatymais nustatytas paskolų ribas.

Atstovų rūmų pirm. Carl Albert pareiškė, kad jis š.m. pabaigoj pasitrauks iš atstovų rūmų. Iš senato taip pat pasitraukia daugumos ir mažumos vadai — sen. Mike Mansfield ir sen. Hugh Scott.

Padidėjus vakarų vokiečių lankymuisi Rytų Vokietijoje, ji buvo priversta pakelti darbininkų atlyginimą 10-15 proc., padidinti pensijas iš 60 iki 100 dol. per mėnesį ir suteikti kitų lengvatų.

Meksikoj, Mexico City mieste, automobiliais pravažiuodami teroristai apšaudė lauke išsiriakiusius vienos nuovados policininkus ir 9 jų užmušė.

Buv. Ispanijos Saharos partizanai, siekia srities nepriklausomybės, du kartu puolė Mauritaniją atitekusios srities sostinę.

Atstovų rūmų demokratai formaliai pašalino rinkimų fondo komiteto pirm. Wayne L. Hays už įsivėlimą į merginėjimo skandalą. Atrodo, kad jis bus pašalintas ir iš įtakingo administracijos komiteto pirmininko pareigų.

I dabartinio New Yorko sen. Buckley vietą kandidatuoja net 6 demokratai, kurių paskutinytis yra Daniel P. Moynihan, buvęs JAV ambasadorius prie JT.

Pirmas viešas Ispanijos socialistų partijos kongresas pareikalavo, kad visom opozicinėm grupėm būtų leista dalyvauti demokratinės sistemos kūrime.

Meksika praplėtė savo teritorinių vandenų ribą Californijos įlankoje iki 200 mylių, uždraudė žvejybą ir dugno eksploatavimą.

Linkiu DARBININKUI gyvuoti dar daug metų ir puoselėti katalikybę ir lietuviškumą.

96 metų senis, 60 metų DARBININKO skaitytojas
Kazys J. Krusinskas

NEW YORKO ALTOS PIRMININKAS A. VARNAS

60 metų, palyginus su amžinybe, yra labai trumpas laiko tarpas; 60 metų, palyginus su žmogaus amžiumi, yra labai daug, virš trijų generacijų. Trys generacijos sunkauso darbo ir kovos už būvį krašte, kur viskas turi savo kainą, tie 60 metų buvo neįkainuojami.

Linkiu daug neįkainuojamų šešiasdešimtinių. Sveikinu DARBININKĄ savo ir New Yorko Amerikos Lietuvių Tarybos vardu.

Antanas Varnas, pirmininkas

LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS WOODHAVENO APYLINKĖ

Sveikiname DARBININKĄ 60 metų proga. Reiškiamame nuoširdžią padėką už jo teigiamą ir nuolatinį Lietuvių Bendruomenės tikslų įvertinimą. Linkime DARBININKUI ir toliau teigiamai vertinti lietuviškojo gyvenimo reikalus.

LB Woodhaveno apylinkės valdyba

ATEITIES ŽURNALO VYR. REDAKTORIUS KUN. DR. K. TRIMAKAS

DARBININKO 60 metų sukakties proga nuoširdžiai Jus sveikinu.

Per tiek metų DARBININKO bendradarbiai dirbo nelengvą, bet reikšmingą spaudos darbą — informavo skaitytojus ir kėlė juose lietuviybės — katalikybės dvasią.

Nuoširdžiai linkiu tęsti užsiibrėžtą tikslą.

Kęstutis Trimakas
Vyriausias "Ateities" redaktorius

PRANAS PURONAS

Nuoširdžiai sveikinu išstovėjus Lietuvos ir lietuvių kalbos sargyboj taip gražų skaičių metų. Linkiu nepavargti ir sulaukti Lietuvos laisvės aušros.

P. Puronas

DARBININKAS DĖKOJA

Darbininko sukakties proga šalia sveikinimų raštu gauta ir aukų:

100 dol. Lietuvių Fondo Taryba.

Po 60 dol. Lietuvių Žurnalistų Sąjungos centro valdyba, Lietuvių Religinė Šalpa, JAV LB krašto valdyba.

Po 50 dol. Iz. ir E. Vasyliūnai, Lietuvių Bendruomenės Woodhaveno apylinkė.

25 dol. Moterų Vienybė New Yorko.

Po 20 dol. LB Santa Monica — Vakarų Los Angeles apylinkė, N.N. iš Californijos.

Po 15 dol. dr. J. ir dr. K. Šimačiai, LB Los Angeles apylinkė.

Po 12 dol. Kazimieras J. Krusinskas, prel. Leonardas C. Gžinskas, L.D.

Po 10 dol. L.M.K.F. Hartfordo klubas, kun. dr. Kęstutis Trimakas, Loujse C. Eurkoos.

7 dol. LB Pietų New Jersey apylinkė.

Visiems aukotojam nuoširdžiai dėkojame.

UBA-BATUNO
VYKD. PIRMININKAS
K.K. MIKLAS

UBA-BATUNO vadovybės vardu sveikinu DARBININKĄ, sulaukusį nuopelnų 60 metų, ir linkiu jam gyvuoti per amžius ir niekad neužgesti, puoselėjant lietuvišką žodį bei žiebiant Lietuvos laisvės kibirkštį laisvojo pasaulio lietuvių tarpe.

DARBININKAS visad įvertino ir nuolat rėmė BATUNO veiklą Jungtinėse Tautose per išėjus dešimt metų, nuo pat pirmųjų jo veiklos dienų iki šiai dienai, su didžiausiu nuoširdumu.

Dalis New Yorko lietuvių, kurie balandžio 30 — gegužės 1 lankėsi Sunny Hills, Fla., kur apžiūrėjo savo sklypus ir įsikūrimo galimybes. Kitas didesnis skridimas į Sunny Hills planuojamas liepos 30 — rugpjūčio 1.

SUNNY HILLS, FLA.

Šiaurinėj Floridos trijų metų sezonų dalyje — kalnuotoj ir ežerais puošiamo aplinkoj kuriasi nauja lietuvių kolonija.

Šis naujas miestas — SUNNY HILLS — savo gamta ir klimato švelnumu lietuviams turėtų patikti.

Šiuo metu yra sudarytas iš lietuvių žemės savininkų Sunny Hills Floridoj įsikūrimui padėti komitetas, į kurį įeina iš New Yorko apylinkės: Vyt. Beleckas (212 382-6440), Jul. Čepukienė, Birutė Labutienė, kun. A. Račkauskas, Petr. Šlapelis ir Henr. Žitikas. Iš New Jersey apylinkės: Jonas Zubavičius (201 381-3198), Marytė Balčiūnienė, Vinc. Mamaitis, kun. J. Pragulbickas, prof. Jok. Stukas, Julius Vebaitis.

Platesnių įsikūrimo informacijų reikalu prašome kreiptis į minėtus komiteto narius arba tiesiog į DELTONA KORPORACIJOS ATSTOVĄ:

ED CALDERARO
FLORIDA PROPERTIES
700 MATTISON AVE.
ASBURY PARK, N.J. 07712
TEL. 201 988-0660

LIETUVA LANKOMA SU UNION TOURS

VADOVAUJA KELIONĖM Į RYTŲ EUROPA
NUO 1931

SAS
SCANDINAVIAN AIRLINES

Užsisakykite dabar vienos savaitės rudens kelionėm — 1 naktis Maskvoj — 5 naktys Vilniuj — 1 naktis Kopenhagoj

Rugsėjo 19 — \$780.00, Spalio 3 — \$742.00
(Lėktuvų kainos valdžios gali būti pakeistos)

UNION TOURS, INC.
6 EAST 36TH STREET
NEW YORK, N.Y. 10016
(212) 679-7878

BATUNas yra taip pat dėkingas DARBININKUI už tą jam suteiktą garbę, įvertinant paskirų batuniečių veiklą, net tris iš jų parenkant iškiliausiais lietuvišiais New Yorke ir atitinkamai juos atžymint.

Aš tikiu, kad DARBININKAS ir toliau remis BATUNO veiklą bei jo pastangas išlaikyti ne tik Lietuvos, bet ir kitų Pabaltijo kraštų laisvės ir nepriklausomybės klausimą gyvą pasaulio tautų forumė — Jungtinėse Tautose.

Ilgiausių metų DARBININKUI ir jo niekad nepavargstančiam štabui.

Kęstutis K. Miklas
UBA-BATUNO
vykdamosis pirmininkas

JEI TOKS MIELAS JUBILIEJUS, KAIP IŠKEST JO NEAPLIEJUS!

Sveikas gyvas, Darbininke, Mūsų laikraštį šviesus! Kai mes būsim jau sulinkę, Tu būk jaunas ir tiesus!

Pilk į širdis mum benzino, Kad laimėta būtų kova! Kas nežino, tegu žino: Lietuva yra gyva!

Tad būk sveikas, Darbininke! Iš tavęs aš daug viliojus: Gersim alų Vabalninke, Joniškely ir Šiauliuos!

Lionis Vabalionis

DOVANA — I. VELONSKIENĖS SIUNTINIŲ ĮSTAIGA. Greitas išsiuntimas, specialus įpakavimas, žemos kainos. Siuntiniai gali būti įvairaus dydžio (net ir vokuose — banderolėmis). Negalint atvykti, gavę užsakymą, sudarome pagedaujamų daiktų siuntinį. Mūsų įstaigoj gaunamos visos siuntiniam prekės žemomis kainomis. Darbo valandos nuo 12 iki 6, ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 10 iki 6, šeštadieniais nuo 10 iki 5. Sekmadieniais ir pirmadieniais patarnaujama iš anksto susitarus telefonu. Tel. 296-5250. 80-14 Jamaica Ave., Woodhaven, N.Y. 11421. Namų tel. 296-5359.

Rimos ir Juozo Bružų siuntinių įstaiga atlieka visus patarnavimus, sudarant dovanų siuntinius į Lietuvą. Didelis prekių pasirinkimas, sąžiningas ir greitas patarnavimas. Darbo valandos — ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 10 iki 7 v.v., šeštadieniais nuo 10 iki 4 v. popiet. Adresas: 94-08 Jamaica Ave., Woodhaven, N.Y. 11421. Tel. 441-4712, namų 327-7992.

VALDAS C. DUOBA, lietuvis advokatas, 357 Larkfield Rd., E. North port, N.Y. 11731. Tel. (516) 368-3733, namų — vakarais — (516) 757-4296.

MATTHEW P. BALLAS FUNERAL HOME — Moderni koplyčia; Air-conditioned, A.J. Balton-Baltrūnas, Licensed Manager and Notary Public, 660 Grand St., Brooklyn, N.Y. 11211; ST 2-5043.

ANTANAS J. ŠAVELSKIS — lietuvis advokatas — 84-14 Jamaica Ave., Woodhaven, N.Y. 11421. Tel. 296-1600, namų tel. TW 7-3061.

SHALINS FUNERAL HOME, Inc., 84-02 Jamaica Ave. (prie Forest P'way St.), Woodhaven, N.Y. 11421. Suteikia garbingas laidotuves. Koplyčios parūpinamos visose miesto dalyse. Tel. 296-2244.

TAISOM RADIOJO IR TELEVIZIJOS APARATUS spalvotus ir paprastus. Pilnas patarnavimas įdedant naujas dalis. Aptarnaujam Queens ir apylinkės lietuvių. Naujų aparatų neparduodam. Kreiptis tel. 847-0887. Adresas: Mr. Joe Kazlas, 87-15 Myrtle Avenue, Glendale, N.Y. 11227 (2 blokai nuo Woodhaven Blvd.).

BUYUS FUNERAL HOME, Mario Teixeira, Jr. laidotuvių direktorius, 426 Lafayette St., Newark, N. J. 07105; tel. 344-5172. Paruošiamos garbingos laidotuvės, Modernios koplyčios, oras vėdinamas.

JUOZO ANDRUSIO Real Estate, Insurance. Apraudimas gyvybės, namų, automobilių, baldų ir k. Namų pardavimas, apdraudimas, Income Tax užpildymas, Mutual Funds — pinigų investacijos. Kasdien nuo 9 iki 8 val.; šeštadieniais iki 6 v. pp. 87-09 Jamaica Ave., Woodhaven, N. Y. 11421; VI 7-4477

VYTAUTAS BELECKAS, sav. Winter Garden Tavern, 1883 Madison St., Ridgewood, N. Y. 11227, EV 2-6440. Salė vestuvėms ir kt. pramogoms. Be to, duodami palaidotuviniai pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas prieinama kaina.

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA — Silver Bell Baking Co. Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai, šventėms, vestuvėms bei pokyliams tortai, Dalia ir Albertas Radžiūnas, sav. — 43-04 Junction Blvd., Corona, Queens, N. Y. 11368. Telef. 779-5156.

MOVED TO LARGER QUARTERS. — KORDOL FABRICS by — SUPERIOR PIECE GOODS CORP. 194 Orchard St. New York, N.Y. 10002, telef. AL 4-8319. Vilnonės medžiagos jūsų artimesiems — importuotos ir vietinės. Vilnonės medžiagos kostiumams, paltais ir suknelėms. Taip pat šilkinės maišytos, spalvotos, lovoms užtiesalai, vilnonės skaros ir šalikai — geriausios rūšies pigiausiomis kainomis. Specialus patarnavimas paruošiant pakietus į Europą. Užeikite ir įsitikinsite!

DALĖ PŪVILAUŠKAITĖ-SELLEI, sav., "Friendly Spirits Wines & Liquors", 146 E. Main St., New Britain, Conn. 06051. Tel. 224-4808. Didelis pasirinkimas vietinių ir importuotų gėrimų, mažais ir dideliais kiekiais įvairiom progom. Nuolaidos daromos pagal imamą kiekį. Užsakymai priimami ir telefonu, reikalui esant pristatoma į namus be atskiro atlyginimo. Patarnavimas malonus ir sąžiningas.

SPARTA — Rašomos mašinėlės įv. kalbomis, radio, spalv. TV, kompiuteriai, įv. biznio mašinos — pigiausiai. Praneškite kuo interesuojatės ir firmų autentiškus katalogus gausite iš SPARTA sav.: J. L. Giedraitis, 10 Barry Dr. E. Northport, N.Y. 11731. Tel. (516) 757-0055.

REDDING ELECTRONICS, spalvotų televizijų bei radijo aparatų taisymo krautuvė, rasite visada gerą patarnavimą. Vincentas Kurinskas, išdirbęs 20 m. RCA Service Co., prieš 5 metus su sūnumi James įsigijo krautuvę ir kviečia visus apylinkės lietuvių į patarnavimą pasinaudoti. Adresas: Redding Electronics, 3414 Fulton St., Brooklyn, N.Y., 11208 (tarp Lincoln ir Autumn gatvių). Tel. 647-2327.

ALICE'S FLORIST SHOP, lietuviškam rajone — lietuviška gėlių parduotuvė. Gėlės įvairiom progom. 846-5454-9527; vakare: 835-4149. 107-04 Jamaica Ave., Richmond Hill, N.Y. Čia veikia Darbininko spaudos kioskas.

GARSZVOS LAIDOTUVIŲ ĮSTAIGOS — ŠERMININĖS: Haven Hill Funeral Home, Inc., 104-38 Jamaica Ave., Richmond Hill, N.Y. 11418; ir Garszva Funeral Home, 231 Bedford Ave., Brooklyn, N.Y. 11211. Modernios, erdvios ir vėsinamos koplyčios. Jau trečia Gaszvos šeimos generacija yra New York State laidotuvių direktoriai ir balzamuotojai. Tel. 846-1970. Pagedaujant parūpinamos šermininės bet kurio miesto daly.

Jau gaunama anglų kalba nauja virimo knyga

LITHUANIAN COOKERY

Agronomės Izabelės Sinkevičiūtės parašyta lietuviškų valgių receptų knyga. Graži dovana draugėms amerikietėm. Knyga su plastikiniu aplanku, nugarėlė patogiai suverta. 316 pusl. Kaina 7 dol. Persiuntimui pridedama 50 c. Užsakymus siųsti adresu: Darbininkas, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207. Užsakymam naudokite šią atkarpą:

Užsakau "Lithuanian Cookery" egz. už dol. Persiuntimas

Vardas, pavardė

Numeris, gatvė

Miestas, valstija, Zip

DARBININKAS

The Lithuanian Weekly Published by Franciscan Fathers

341 Highland Blvd.
Brooklyn, N. Y., 11207Editorial Office (212) 827-1352
Business Office (212) 827-1351

Second-class postage paid at Brooklyn, N. Y., Post Office

Subscription per year — \$12.00. Single Copy 25 cents

Eina nuo 1915 m., 1951 m. sujungė AMERIKA, LDS organa DARBININKA ir LIET. ŽINIAS • Prenumerata metams \$12.00 • Straipsnius ir korespondencijas redakcija taisy su nuotūra • Pavarde pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę • Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

Redaguoja REDAKCINĖ KOMISIJA

Atostogas pasitinkant

Šiame dinamiškame krašte atostogos labai vertinamos. Jos sudaro vieną iš svarbiausių metų momentų, kai reikia išvažiuoti, palikti karštą miestą. Televizija, radijas skelbia įvairias reklamas. Kviečia važiuoti į Europos pietus, į Europos šiaurę, aplankyti muzikos festivalius, meno festivalius. Kelionių biuruose pakabinti plakatai, kur skelbiama — atostogų krautuvė. Užėik ir nusipirksi atostogas, kur tik nori. Tik važiuok, tik nesėdėk mieste. Važiuok į pietus, į rytus, į vakarus, į šiaurę!

Ir dinamiškas amerikietis mėgsta keliauti. Aplanko tolimus kraštus. Keliauja jis ir savo krašto viduje. Kelias iš miesto į gamtą, siekia tolimiausius vienišus ežerus, ten pasistato palapinę ir vaikštinėja su meškere.

Kiti žmonės kruopščiai rengeis savo atostogom, iš anksto visa suplanuoja, susideda daiktelių ir iškeliauja į atostogų kraštą kur prie vandenų ar prie jūros. Ten jie ramiai leidžia laiką, gyvendami gamtoje, poilsiaudami.

-0-

Lietuvių nedaug keliauja į užsienius, į Europą. Išvykstančiųjų būtų tik mažas procentas. Dauguma pasirenka atostogas kur nors šiaurėje prie vėsių vandenų.

Dauguma gyvename mieste, kur žmogaus ryšys su gamta yra mažas. Nėra galimybės žmogui stebėti gamtą, su ja draugauti, ją įsisavinti, kad tuo pačiu ir pats atsigauntų. Kur čia rasti laukinių paukščių klyksmą, primityvias jūros pakrantes, kur džiūtių žvejų tinklai, kur pūstų pušynų vėjas. Tai galima rasti tik pajūrio vasarvietėse.

Iškeliauvę į gamtą, išmokime ją stebėti. Daugelis per gamtą eina jos nematydami, lyg būtų akli. Jie nemato pakelės žiedų.

žolynų, krūmų, medžių, negirdi paukščių. Tuo patys save skriaudžia, nes praeina pro labai įdomius ir patrauklius gamtos reiškinius.

-0-

Kartą Kennebunkporto pranciškonų vasarvietėje teko matyti vaiką, kuris atsivežė lagaminą knygų ir jas skaitė su dideliu užsidegimu. Tos knygos buvo lietuviškos. Paklaustas, kodėl taip daro, atsakė, kad per metus kartais nėra laiko skaityti, o skaityti būtina, nes kitaip labai atšipsi, atsiliksi. Tai galima daryti per atostogas. Atostogos su lietuviška knyga. Galima perskaityti pačias pagrindines knygas. Dar sutiksi ir kitą beskaitantį, tai bus proga ir pasikalbėti apie lietuvišką knygą.

Tad keliaudami atostogų, prisiminkite ir lietuvišką knygą. Ją pasiimkite drauge. Angliškų neimkite. Jų rasite visur.

Jei keliaujame kitų lankyti, atostogauti pas gimines, draugus, ir tada neužmirškime lietuviškos knygos. Ir ten bus momentų, kada galėsi skaityti.

-0-

Kas mėgsta keliauti į tolimesnes vietas, aplankykime šio krašto istorinius paminklus, ypač šiais metais, kai švenčiama 200 metų Amerikos sukaktis. Tik apsižvalgykite pakelėse, pažūrėkite į žemėlapi, visur rasime įdomių istorinių vietų.

-0-

Vasaros metu vyksta didžiosios lietuvių dienos Kennebunkporte, Putname ir kitur. Nuvažiuokime ir ten. Tai bus pramoga, drauge tai bus ir lietuviškas susitelkimas. Sutiksime daug pažįstamų, pamatysime daug įdomių dalykų, nes tokiose dienose būna parodos, iškilnės. Keliaudami pasiimkite ir savo jaunimą, kad jis priprastų gyventi mūsų bendruomenėje.

Visa tai prasidėjo 1946 Worcesterio suvažiavime — Lietuvos vyčių 33-ajame seime. Žvelgiant į jį dabar, po 30 metų, tas seimas atrodė buvęs nepaprastai turiningas.

Žodžiu ar raštu seimą sveikino Kunigų Vienybės pirmininkas kun. P. M. Juras, Lietuvos ministeris Washingtonė Povilas Žadeikis, Lietuvos generalinis konsulas New Yorke Jonas Budrys, Lietuvos konsulas Chicagoj Petras Daužvardis, Lietuvos garbės konsulas Bostone adv. Antanas O. Shallna ir kiti žymūs asmenys bei organizacijos.

Seime dalyvavo ir 77-uosius savo amžiaus metus baigęs vyčių tėvas Mykolas Norkūnas.

Tas seimas pasižymėjo ir tuo, kad po kelių dešimčių metų planavimo į posėdžių salę ketvirtuo laipsnio vytis iš Pittsburgho Antanas J. Mažeika su Agniete Šaučiūnaite iš Chicago pirmą kartą įnešė ką tik sukurta organizacijos vėliavą, vaizduojančią Lietuvos herbą ir rūtų vainiką su aplink išrašytais vyčių himno žodžiais: "Ei, Vyčiai, gyvenam Tautai ir Bažnyčiai!"

Seime aktyviai pasireiškė Worcesterio 116-osios kuopos dvasios vadas kun. Jonas Jutkevičius. Pradžioje, atidarymo pamaldų metu, jis sakė pamokslą. Vėliau, drauge su Mykolu Norkūnu, kun. Stasiu Raila iš Philadelphia, bostoniečiu Lionginiu Švelniu, grįžtančiu iš karo

KUN. J. JUTKEVIČIUS VADOVAVO LIETUVOS GYNIMO REIKALAM

tarybos, ir kitais, jis buvo išrinktas į svarbiąją rezoliucijų ir sveikinimų komisiją. Prieš seimo pabaigą buvo įtrauktas į ateinančių metų centro valdybą dvasios vadu; tas pareigas ėjo penkerius metus.

Iš visų to seimo atliktų darbų ypač minėtinas kun. J. Jutkevičiaus pasiūlymas įsteigti lietuvių reikalams ginti komitetą. Pasiūlymas buvo vieninai seimo priimtas, o kun. Jutkevičius buvo paskirtas tam darbui vadovauti.

Veikiai pasirodė, kad naujosios komisijos pirmininkas yra neeilinis. Vos mėnesiui praėjus po seimo, spalio 24 kun. Jonas Jutkevičius spaudoj paskelbė atvirą laišką prezidentui Trumanui. Pacitavo prezidento ir valstybės sekretoriaus Byrnes žodžius, jog Baltijos valstybės būsiančios inkorporuotos Sovietų Sąjungon. Anot jo, toks Amerikos valdžios pritarimas rusų planam yra nekrikščioniškas ir einas prieš tų valstybių gyventojų norą. Jokia tauta, dėstė jis toliau savo laiške, neturi teisės paneigti Dievo suteiktos teisės kitai tautai, nežitrint, kokia mažai ji bebūtų. Einant Kremliaus

nustatyta linija, sulaužoma Atlanto Charta. Pagaliau vardan tūkstančių Amerikos lietuvių, žuvusių ar kariavusių antrajam pasauliniam kare, vardan priepaūdą kenčiančių tautiečių ir vardan Lietuvos vyčių kun. Jutkevičius reikalavo, kad rusai grįžtų, kur jiems priklauso, kad Baltijos valstybės būtų priimtos Jungtinių Tautų organizacijon ir kad ko greičiausiai būtų jom grąžinta jų nepriklausomybė.

Šis ilgokas laiškas prezidentui buvo jo pirmasis naujose pareigose, bet ne paskutinis. Panašaus pobūdžio reikalavimai, protestai, prašymai ir padėkos laišukai pradėjo plaukti šimtais valdžios įstaigom, laikraščių redakcijom, radijo ir televizijos kalbėtojam ir kitiem įtakingiesiems asmenim. Tai buvo pagal paties komisijos pirmininko planą. Organizavosi laiškam rašyti komisijos prie daugelio vyčių kuopų. Jos sekė vietinę spaudą, radiją ir t.t. ir raportavo kun. Jutkevičiui, o jis savo biuleteniais informuodavo savo išblaškytus pagalbininkus, kur ir kuria kryptim siųstų savo pastabas Lietuvos bei lietuvių reikalui, nes labai dažnai ne tik politiniuose sluoksniuose, bet ir moksliniuose žurnaluose apie lietuvių padėtį užtinkama netikslų žinių ar net atviro komunistinės linijos palaikymo.

Buvo tokių metų, kad komisijos narių parašytų laiškų kiekis siekė 20,000 ar daugiau. Aišku, kad be tinkamos organizacijos bei pavienių asmenų pasisavinto tokių rezultatų nebūtų buvę pasiekti. Tai buvo komisijos pirmininko nuopelnas, kad jis sugebėjo uždegti savo laiškų rašytojus jo paties jaučiama meile lietuvių tautai ir įdiegti juose norą aukoti savo laisvę ir jėgas šiam kilniam tikslui.

Beveik kasmet atsiradavo keletas ar keliolika asmenų, kurie per metus parašydavo po šimtą ar daugiau laiškų. Juos komisijos pirmininkas seimo metu mokėjo specialiai pagerbti. Tokių garbingųjų tarpe iš New Yorko apylinkės yra minimi: Pranas Vaškas iš Newarko, Juozapina Rusaitė iš Great Necko, Juozas Janulaitis iš Philadelphia. 1963 oficialioji komisijos pirmininkė Irena Senkus Chicagoj parašė 230 laiškų, o Worcesterio 116 kuopa išsiuntė 5,810. Tais metais vien tik už pašto ženklelius vyčiai išleido

daugiau kaip 1,000 dolerių.

Štai dvejų metų skaičiai — 1952 ir 1962: biuletenių paruošta 16 ir 12; biuleteniuose laiškų sužymėta 422 ir 252; biuletenių egzempliorių išsiųsta 3,818 ir 4,222; kuopų su veikiančiomis komisijomis — 30 ir 15; laiškų ir atvirukų parašyta ir pasiųsta daugiau kaip 22,000 ir apie 23,295; atsakymų gauta apie 3,445 ir apie 5,433.

Sausio mėnesį kasmet komisija primindavo senatoriam ir kongreso atstovam, kad vasario 16 yra Lietuvos nepriklausomybės diena, ir, tai diena atėjus, kongreso abejuose rūmuose būdavo minima Lietuvos byla.

1952 valstijų gubernatoriai ir miestų burmistrai buvo paprašyti paskelbti savo vietose vasario 16-ąją Lietuvos dieną, ir beveik visi jie taip padarė. Vienas miesto burmistras, kurio mieste pirmą kartą tokia diena buvo paskelbta, kaip skaitom tų metų raporte, taip nudžiugo gavęs nuo vyčių tiek daug padėkos laiškų, kad pasiryžo laikyti visus tuos laiškus savo "scrapbook" ir pranešė to miesto klebonui, kad jis su džiaugsmu lietuviams padės, kada tik lietuviui norės.

Vien kun. Jutkevičius tais metais — 17-tais nuo Lietuvių Reikalų Komisijos įkūrimo — parašė 991 laišką bei atviruką. Savo laiko ir energijos lietuvių reikalams jis nesigailejo. Giliai vertino ir kitataučių pastangas dėl Lietuvos nepriklausomybės. Washingtono atstovų rūmų narį Charles Kersten, Bostono kardinolą Cushing ir kitus jis iškilmingai apdovanojo Lietuvos vyčių aukso medaliu. Talkino ir Vlikui ir kitom organizacijom, veikiančiom dėl Lietuvos laisvės.

1958 vasario 13 jis už pavergtąją lietuvių tautą sukalbėjo madą Amerikos kongrese. Paskutiniaisiais savo gyvenimo metais ėjo ir Kunigų Vienybės pirmininko pareigas.

Kaip dauguma jo sekėjų, taip ir jis pats niekad nebuvo Lietuvos matęs, bet tą seną protėvių kraštą jis sugebėjo plačiai išgarsinti. Buvo iškalbus. Lietuvių kalbą su pagarba ir pasididžiavimu vartodavo kiekvienu proga.

Kun. Jono Jutkevičiaus mirtim Amerikos lietuviai neteko vieno iš savo didžiųjų sūnų.

Juozas Bulevičius

A. a. kun. Jonas Jutkevičius

PIRMA BALANDŽIO

PRANAS MUNDEIKIS

— Žinai, kad vienas vengras darė mano portretą... Jis buvo senas: kokių septyniadešimt penkerių metų. Ko jis norėjo, aš nežinau... Net dvyliką kartų turėjau jam sėdėti... Iš pradžios buvo gražiai pradėjęs. Pasakui kas dieną vis keitė, keitė... Sakė, kad aš kas dieną ateidavau vis kitaip atrodanti... Kabadabar kažkur koridoriuje...

— Man užtektų trijų seansų, — pasakiau, tur būt, norėdamas pasigirti. O gal ir užtektų? Aš mėgstu šviesius jautrius niuanus ant jos veido ir tas mažas rausvo šilko, tokias, sakyčiau, mažos pelytės ausis. Sunkiau gal būtų tapyti jos lūpas: jos siauros ir suspaustos; kaip kiekvieno protaujančio žmogaus.

O, taip! Ji galėtų būti man labai graži, jeigu ji mane mylėtų.

Sutikau ją prieš porą mėnesių dideliame baliuje ir išvedžiau šokti. Nežinau, gal ji buvo pavargusi: ji tada atrodė kitaip. Bet šoko labai lengvai ir kalbėjo taip pat labai lengvai. Ji nebuvo iš tų, iš kurių žodį reikia traukti; su kuriomis, galų gale, atsitinka tai, kad nežinai, ką sakyti.

Šokiui pasibaigus, mudu vėl susimaišėme tarp daugybės

žmonių ir tą vakarą nebesutikome.

Kažkaip, kažkodėl ji man paliko labai gerą įspūdį. Ne, tikrai ne todėl, kad ji buvo labai jauna...

Kitą dieną aš paėmiau telefonų knygą ir susieškojau jos adresą. Jis buvo tikrai penktos gatvės nuo mano buto... Ar aš ją buvau anksčiau kada matęs, neatsimenu; ar ji mane buvo mačiusi, nežinau. Bet aš ją gerbiau ir skambinti jai neišdrįsau.

Vakar vakare mudu vėl susitikome. Truputį daugiau kaip po dviejų mėnesių. Buvo toks mažas žmonių susijungimas su kavute.

— Ar tu pažįsti tą jauną poniją? — iš karto net dvi mano geros pažįstamos (dvi seserys, abi divorsuotos ir iš naujo ištekėjusios) paklausė, rodydamos akimis į vaikštinėjančią vienai vieną jauną blondinę.

Ji šiandien buvo tikrai graži, ir aš suabejojau, ar tai ji.

Palikęs tas dvi seseris, žengiau tiesiai prie jos, esančios nuo mūsų tik per kokius tris dešimtis žingsnių.

Ji pirmoji mane pasveikino ir paklausė, ar aš ją dar pažįstu.

— Argi galėčiau nepažinti, kai šitaip gražiai šokmė? — Tuo lyg priminiau jai laiką ir vietą, kur mudu susitikome, nes jau buvau visai tikras, kad tai ji. Net apkabinau ją per juosmenį pasveikindamas.

Ji neatšoko nuo to mano apkabimo. Dargi priešingai! Pati prisiglaudė ir paėmė mane po parankę. Ji buvo miela ir išbulbanti. Man buvo miela ir malonu su ja kalbėti. Mudu jau buvome kaip seni pažįstami.

Ji ne tik mieliai šnekėjosi, bet ir pavėžėjo mane namo.

Rytojaus dieną, o tai buvo pirmą balandžio, aš vėl susieškojau jos telefoną ir jai paskambinau. Ji buvo namuose, ir pati atsakė. Jos balsas buvo tylus, bet labai mielas ir gal kiek nustebuges: toks, lyg būtų laukusi to mano paskambinimo. Žinoma, būtų galima manyti ir priešingai...

Pasakė, kad buvusi svečiuose, valgius labai stiprius pietus, o dabar miegojusi... Pažiūrėjau į laikrodį. Buvo penktos minutės po keturių. Apgailečiau, kad ją išbūdinau. Bet ji jokio gailėsčio nerodė ir mieliai šnekėjosi. Tada aš ją paklausiau, ar ji turėtų laiko šiandien su manimi susitikti: sakysim, pasižiūrėti mano darbų pas mane studijoje. (Mano studija buvo penkiasdešimt dvi skersinės ir penkios išilginės gatvės nuo jos buto.) Trumpai pagąlvojusi, ji pasakė, kad norėtų.

Po valandos ji atvažiavo. Buvo apsiniaukę, ir truputį lynoją. Aš tikrai stebėjausi, kad ji atvažiavo; ir labai sutartu laiku. Buvo gyva, mandagi ir žavinti. Ji man priminė pirmą pavasario paukštę, kuri savo čiulbėjimu prikelia pavasarį ir palinksmina vasarą. Aš ją sutikau išskėstomis rankomis, priglaudžiau prie krūtinės ir pabučiavau į jos mielą aksominį skruostą.

Čia pat per porą žingsnių, kampe stovėjo ir "studio couch"...

— Aš taip ir maniau, kad jūs taip darysite... — Ji pasakė ir nusišypojo. Bet aš "taip" nedarau. (Kadangi ji mane mažai tepažino, tai turėjo teisę mane į jartti...)

Aš aprodžiau jai savo studiją, keletą naujausių darbų ir pasiūliau pavažiuoti kur nors į kiną. Ji tam neturėjo pakankamai laiko, bet... kavos ji mieliai išgersianti.

Tada aš pakviečiau ją važiuoti namo ir išgerti kavos kur nors netoli nuo jos namų.

Lietus dabar lijo labiau. Netoli jos namų mes užėjome į restoraną. Čia aš kviečiau ją su manimi pavalgyti vakarienę. Bet ji teipriėmė tik alaus: sakėsi, kad šiandien daugiau nevalgysianti, nors buvo jau septinta valanda. Ji gunkšėjo savo alų ir šnekėjo. Man buvo su ja labai smagu: šnekėjo apie viską žvaliai ir lengvai, taip, lyg būtų šokusi su manimi tą pirmąjį

mudviejų šokį, kai susitikome aną kartą, per tą didįjį balių.

Kada ėjome iš restorano, labai lijo: žliaugte žliaugė. Patariau luktelėti, kol perstos. Bet ji parodė labai daug žvalaus užsispyrimo. Paprašė mane skėčio ir tekina nubėgo atvažiuoti savo mašiną, kurią galėjome pastatyti, rodos, tik trečioje gatvėje.

Nors man buvo ir nemalonu, kad ji sušlaps, bet ji manęs nepaklausė.

Dideliam mano nustebimui, ji buvo sausa: tik mano skėtis buvo šlapias. Aš pasilenkiau ir pagraibiau: jos kelnų galai buvo drėgni; aišku, batukai turėjo būti šlapi, gal net permirkę... Aš labai prašau, kad ji mane pavėžintų tik iki požeminio traukinio ir važiuotų namo, bet ji užsispyrė nuvežti mane atgal į studiją.

Nenuvažiavome nė dešimties blokų. Jos mašina pasitampė ir sustojė vidury gatvės. Ir nė krust. Ji bando ją užvesti — nebeužsidega... Ogi lietus kad užėjo: pila kaip kibirais, net bausi sėdėti. Tamsią naktį šitoks lietus man visada sukdavo šurpą: man pasivaidendavo, kad jau "biblinis tvanas". Nesvarbu, kad ir dega krautuvų, reklamų ir gatvės lempos, man vis tiek nesmagu.

Piktos mašinos važiuoja pro abu šonus ir mums dūduoja... Kad nors pajudėtume iš vidurio gatvės!

O aš? Kad bent ką išmanyčiau apie mašiną! Nieko! Gėda: net važiuoti nemoku...

Bet mergaitė tvarkosi ir nepameta pusiausvyros. Ji net to didžiulio lietaus nebijo. Vėl pasima mano skėtį ir nubėga skersai gatvę prie telefono.

Kai šiandien tokia baisi naktis, pagalba teatvažiuos tik po valandos; gal net po devyniasdešimt minučių... Pagaliau vienas taksi vairuotojas pasisiūlo mus pastumti į šoną. Šitaip mudu pasijuntame ramiau: mažai mažiausia nebostovime ant kelio. O lietus irgi apstojo; dabar jis tik lyja.

Po kurio laiko iš prieš mus stovėjusios mašinos išlipa jaunas žmogus ir pasisiūlo užvesti mūsų motorą. Tas geras žmogus bando vienai ir kitaip, bet mašina neužsiveda: Atrodo, kad mes būsimė pristigę gazolino...

— Ar neturite atsargos? — klausiu aš. — Sumokėčiau, kad ir dvigubai...

Ne, jis neturi. Teranda pas save tik poros mažų stiklinių skardinę. Supila ir pinigų nema. Bet ką tas keletas lašų! Mūsų mašina didelė...

— Ne, neužsiveda.

Vėl pradeda smarkiau lyti. Tas geras žmogus mes palieka ir nuvažiuoja. Gatvė užgula net rūkas. Aš žiūriu į mergaitę ir stebiuosi: ji visai nepasimeta; vis tebėra miela ir balansuota. Pasūlo man apsisiausti vilnone skara, nes pasidarė vėsu, o aš

(nukelta į 5 psl.)

BOLŠEVIKŲ KANKINYS VYSK. V. BORISEVIČIUS

Praeitų metų gale Lietuvos Katalikų Mokslo Akademija Romoj išleido kun. dr. Andriaus Baltinio parašytą knygą **Vyskupo Vincento Borisevičiaus gyvenimas ir darbai**. Jos išleidimo išlaidas apmokėjo kun. A. Vilkaitis, vysk. V. Borisevičiaus giminitis, kuris paskatino autorių šią monografiją parašyti. Pastebėtina, kad tiek kun. dr. A. Baltinis, tiek kun. A. Vilkaitis pernai mirė, patys neišvydę šios knygos. Knyga didelio formato, iliustruota V. Borisevičiaus paveikslais, turi 178 psl., jos kainą 8 dol.

-o-

Visa monografija padalyta į keturias dalis. Pirmoj daly atotiarius aprašo Vincuko Borisevičiaus gyvenimą tėvų namuose, kur jis gimė ir augo. Čia sužinome, kad jis buvo Suvalkijos sūnus, gimęs 1887 lapkričio 23, Vilkaviškio apskr., Paežeriu valsč., Bebrininkų km., Šunskų parapijoje, pasiturinčio ūkininko šeimoje. Būdamas 7 metų, neteko motinos, dėl to užaugo tėvo ir seserų Onos globojamas. Kaip ūkininkaitis, nuo pat kūdikystės buvo pratinamas prie jo amžių atitinkančių ūkio darbų. Prie motinos ir seserų ratelio išmoko skaityti ir rašyti, giedoti šventas giesmes ir dainuoti liaudies dainas. Taip dar mažam Vincukui buvo giliai įdiegta Dievo ir tėvynės meilė.

Mokėsi Šunskų pradžios mokykloje, kurioje visi dalykai buvo mokomi rusiškai. Berniukas greitai išmoko rusų kalbą ir gerai baigė mokyklą. Tada tėvas pasiuntė jį į Petrapilio Šv. Kotrynos berniukų gimnaziją, kur jau mokėsi vyresnysis jo brolis Kazimieras. Petrapily buvo nemaža lietuvių kolonija. Berniukų ir mergaičių gimnazijose buvo daug lietuvių, veikė dvasinė akademija, ir jau stipriai reikėsi lietuviškas veikimas. Borisevičius čia gyveno teisininko A. Dubinsko bute su kitais lietuvišiais moksleiviais. Namie ir mokykloje buvo tylus ir pavyzdingas. Nors gimnazijoje buvo jaučiamas stiprus rusinimas ir pravoslavinimas, bet jis išliko susipratęs lietuvis ir katalikas.

Kadangi Vincą žavėjo kunigo idealas ir noras padėti savo tautiečiams dirbant Lietuvoje, dėl to jis 1903, turėdamas vos 16 metų, įstojo į Seinų kunigų seminariją. Tada seminarijoje klierikų tarpe viešpatavo lietuviška dvasia. Jie buvo susiorganizavę į slaptą draugiją, rašė tuometinė lietuvių spaudoje ir atostotų metu platino lietuvišką spaudą parapijose. Nėra žinoma, kiek jis dalyvavo lietuviškojo veikloje, bet žinoma, kad, būdamas silpnos sveikatos, labai uoliai ruošėsi kunigystei, mokėsi lotynų kalbą, studijavo filosofiją ir teologiją. Niekas jo nematė nusiminusio. Buvo tylus, malonus ir visiem draugiškas.

Baigdamas seminariją, jis dar neturėjo kunigo šventimų reikalingo amžiaus. Dėl to vysk. Karosas, įšventinęs jį diakonu, 1909 rudenį pasiuntė jį Fribourgan gilinti teologijos studijų. Čia studijuodamas, buvo įsijungęs į gyvą lietuvių studentų veiklą ir priklausė prie Rūtos draugijos. Parašęs disertaciją „Jėzus Kristus — Dievas“ ir išlaikęs egzaminus, Vincentas Borisevičius įsigijo teologijos licenciatą laipsnį. Bestudijuodamas 1910 gavo ir kunigystės šventimus. Atostogų metu grįžęs į tėviškę, savo parapijoje, Šunskuose, atlaikė primicias.

Gaila, sveikatai pablogėjus, kun. V. Borisevičius turėjo atsakyti nuo doktorato įsigijimo ir grįžti į Lietuvą. Tada po ilgesnių atostogų buvo paskirtas Suvalkų Kalvarijos vikaru ir katalikų kapelionu. Čia išgarsėjo savo puikiais pamokslais. Reiškėsi ir visuomeninėje veikloje. Kelis kartus jį tardė rusų policija. Kilus I-ajam pasauliniam karui, pasitraukė į Rusiją ir apsigyveno Minske. Čia dirbo kunigišką ir lietuvių šalpų darbą, kartu eidamas X rusų armijos kapeliono pareigas.

Grįžęs į Lietuvą, 1918-22 kapelionavo Marijampolės gimnazijose. Čia dirbdamas, padėjo ateitininkams ir šelpė neturtinčius mokinius. Paskui (1922-26) profesoriavo Seinų kunigų seminarijoje, dėstydamas moralinę ir pastoralinę teologiją. Šalia to reikėsi visuomeninėje veikloje, padėjo pavasarininkams ir kitom katalikų organizacijom, skaitė paskaitas susirinkimuose, suvažiavimuose ir kongresuose.

Kun. V. Borisevičius aktyviai dalyvavo Lietuvos atkūrimo. Dar Minske būdamas, žadino ten pabėgusių lietuvių tautinę sąmonę, ateitininkus ruošė politiniam darbiui, padėjo organizuoti krikščionių demokratų partiją, dalyvavo Petrapily lietuvių seime (1917). Marijampolėje taip pat tęsė šios rūšies darbą. Pats nebuvo linkęs į politinį darbą, bet pavestas pareigas uoliai atlikdavo.

-o-

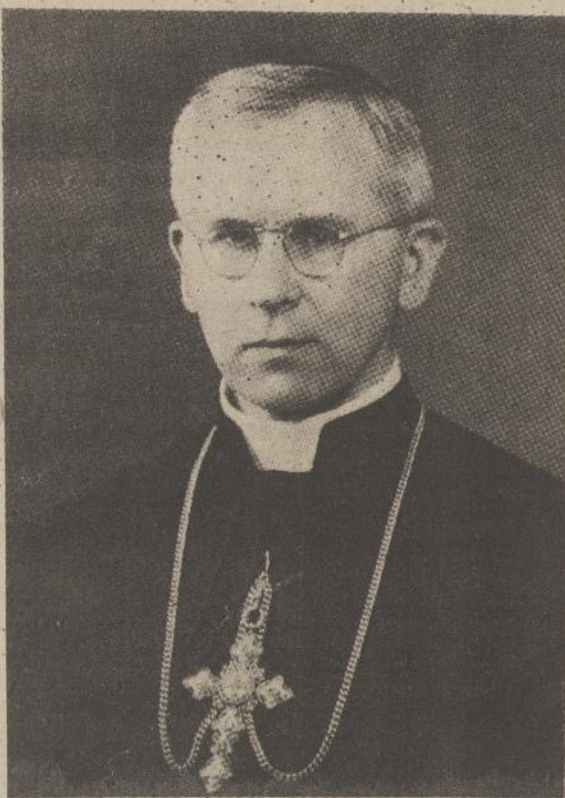
Po Lietuvos bažnytinės provincijos įkūrimo Telšių vysk. J. Staugaitis kun. V. Borisevičių pakvietė į Telšius, pavedė jam organizuoti kunigų seminariją ir paskyrė jį rektorium. Už seminarijos suorganizavimą pop. Pijus XI pakėlė jį prelatu. Seminarijoje jis dėstė moralinę teologiją ir auklėjo būsimuosius kunigus. Jo buvusi auklėtiniai pastebi, kad rektorius akys buvo-visa reginčios ir kiauurai persmelkiančios. Dėstydamas moralinę teologiją, neskrąjojo po diskusines teorijas, bet stengėsi duoti tvirtus pagrindus. Jo auklėtiniai jį mylėjo ir gerbė. Šv. Sosto Lietuvos seminarijų vizitatorius pasakė, kad Telšiai auklėja širdis ir protus.

Prel. V. Borisevičius dalyvavo ir moksliniame lietuvių gyvenime. Kai 1922 įsikūrė Lietuvos Katalikų Mokslo Akademija, jis tuoj tapo jos nariu. 1936 suvažiavime vadovavo teologijos sekcijai ir skaitė paskaitą „Šiandieninio lietuvių kataliko religinio charakterio bruožai“, o 1939 suvažiavime skaitė paskaitą „Dorovinis elementas vysk. M. Valančiaus kūryboje ir veikloje“.

Sunkiose aplinkybėse 1940 vasario 3 prel. V. Borisevičius buvo paskirtas ir kovo 10 sekkruotas Telšių vyskupo pagalbininku. Vysk. J. Staugaitis mirus, pop. Pijus XII 1944 sausio 21 paskyrė jį Telšių vyskupu. Tapęs vyskupu, ordinaru, jis daug turėjo reikalų su kunigais. „Ir kaip tik čia, jo asmeniškose santykiuose su kunigais, labiausiai pasirodė jo teisingumas, tėviškas supratimas, nuoširdi pagalba ir tikra gero ganytojo meilė tiems, kurie dirbo Kristaus vynuogynė“, rašo kun. A. Baltinis. Savo kilniojo asmenybės jis jungė švelnų motiniškumą ir idealaus tėvo išmintingumą. Vyskupu tapęs, lankydamas parapijas, sakydavo 3-4 pamokslus. „Pagaliau su gilia pagarba galime sakyti, kad visa, ką vyskupas sakė žmonėms, seminarijos klierikams ir kunigams, ėjo iš širdies. Jis pats gyveno ir vadovavosi tomis mintimis, kurias jis skelbė kitiems.“

-o-

Visą savo gyvenimą vysk. V. Borisevičius karštai mylėjo Dievą, tėvynę ir artimą. Artėjant antrajai bolševikų okupacijai, jis taip kalbėjo kun. A. Baltiniui: „Dievas pasaulyje veikia pirmiausia per žmonių meilę. Jis ateina šiandien pas mus per mūsų širdies troškimus, abejojimus ir rūpesčius, per mūsų darbus. Šiandien turime daryti visa, kas mums tik galima... esame daug skolingi savo Lietuvai. Tenebando niekas įsikalbėti, kad jo tai nelielia... Galima, galbūt, laukti iš manęs, kaip vyskupo, kad sakytiau: jei tave muša per vieną ausį, pasuk ir antrą. Ši Šv. Rašto vieta nėra nei taikytina, nei turi būti aiškinama kaip pasyvus pasidavimas blogiui, brutaliai jėgai, vergijai. Todėl, kad esu žmogus, kad esu lietuvis, kad esu dalyvavęs Lietuvos valstybės ir demokratijos kūrime, šandien sakau: prieš paver-

Vyskupas Vincentas Borisevičius

gėja turime pakelti visos tautos kumštą ir dvasią. Tai yra teisė ir pareiga Dievo Tėvo, Dievo Sūnaus ir Šventosios Dvasios, ir mūsų tautos, ir laisvės vardan. Ir niekad Amen, kol Lietuva bus laisva.“

Vyskupas ir didžiausiose pavojuose tikėjo Lietuvos prisi-kėlimu. Į Vokietiją pasitraukiančiam 1944 A. Mantautiui sakė: „Ištvermės, sveikatos, Lietuva nebus, prisikels, sugrįšit, ir, jei ne Sibiro tyrlaukiai, tėvynėje vėl susitiksime. Tik vieno prašau, visas jėgas Lietuvai, o Dievas neapsleis.“

Didvyriškai laikėsi vysk. V. Borisevičius ir bolševikų tardymuose, teismuose ir kalėjimuose. Kai pas jį atvyko sovietų saugumo tarnautojas J. Petkevičius ir reikalavo, kad jis padėtų sustabdyti partizanų vei-

kimą, tai vyskupas atsakė: „Apaštaly Sostas draudžia katalikų dvasininkams kištis į pasauliečių reikalus. Aš labai apgalvestauju...“ Vėliau tardomas atsakė: „Savo politiniais įsitikinimais esu lietuvis... Mano priešiška Tarybų valdžiai veikla, kad aš savo pamokslais reiškiau nepasitikėjimą Tarybų valdžiai dėl jos pažiūros į Bažnyčią, kad Bažnyčiai uždrausta mokyti vaikus, kad draudžiama Bažnyčiai laisvai spausdinti ir platinti religinę literatūrą...“

Teismo metu vysk. V. Borisevičius buvo ramus. Jo paskutiniai žodžiai buvo:

— Esu nekaltas.

Vienas teisėjų, nepatenkintas jo ramumu, norėdamas jį įžeisti, tarė:

— Matai, pirmiau gerai gyvenai, visi tave gerbė. Manei, kad

esi galingas. Dabar matai, kad mes esame nugalėtojai.

Vyskupas ramiai balsu atsakė:

— Tu dabar nugalėjai, bet tavo pergalė yra trumpa. Ateitis yra mano. Kristus nugalės. Nugalės ir mano tėvynė Lietuva...“

Vysk. V. Borisevičius buvo nužudytas 1947 metų gale ar 1947 pradžioje. Jo mirties vieta ir kūno likimas nėra žinomi. Tai buvo padaryta tam, kad žmonėse išnyktų šio tauraus ganytojo atminimas.

-o-

Šioj vysk. V. Borisevičiui skirtoj monografijoj yra daug dokumentinės medžiagos: Lietuvos vyskupo 1946 m. konferencijos darbai, jų ganytojiško laiško projektas (niekur nespausdintas), aplinkraštis kunigam, prašymas J. Paleckiiui, kad paleistų vysk. V. Borisevičių, lotyniškas vyskupo pranešimas pop. Pijui XII apie religinę Lietuvos padėtį, susidariusią pirmosios bolševikų okupacijos metu, ir vysk. V. Borisevičiaus padėka už vysk. P. Ramanausko paskyrimą pagalbininku.

Reikia pastebėti, kad kun. A. Baltinio parašyta vysk. V. Borisevičiaus biografija nėra išsami studija, nes autoriui nebuvo prieinami pirminiai šaltiniai. Jis turėjo remtis tik savo ir kitų atsiminimais ir vienam kitam leidinėly užtiktomis žiniomis. Nežiūrint to, veikalas yra labai vertingas, nes jame vaizduojamas mūsų dienų vyskupo kankinio gyvenimas ir darbai. Paskutiniuosius skyrius skaitant, nesulaikomai prasiiveržia ašaros. Šią knygą verta įsigyti ir perskaityti. Užsakymus siųsti: L.K. Mokslo Akademijos Reikalų Vedėjas, Piazza della Pilotta 4, 00187 Roma, Italy.

Viktoras Gidžiūnas, OFM

KNYGA TIESOS IEŠKANČIAM ŽMOGUI

„Kelias“ tai vyriško stiliaus knyga, tiesiai į akis pasakanti tiesos žodį, tai tėviško draugo patarimai kiekvienam tikinčiam žmogui, pakeliamą ir uždegą nauju entuziazmu dirbti ir kovoti dėl Evangelijos tiesos; kartu tai labai praktiška ir pritaikoma bet kokio išsilavinimo asmeniui knyga.

Ne veltui šis veikalėlis vadinamas XX-ojo amžiaus „Kristaus sekimu“. Jis išverstas jau į 39 kalbas, tarp jų į hebrajų, kinų ir lietuvių kalbas. Jau parašytas net aklųjų (braille) šriftu ispanų kalba. Ruošiamas išversti į abisinų, norvegų, suomių ir švedų kalbas.

Knygos turinys apima svarbiausius dvasinio gyvenimo momentus, kaip charakterį, maldos gyvenimą, sakramentus, apaštalavimą, taktiką ir kita.

Vienoj vietoj autorius rašo: „Dovanodamas tau Jėzaus istoriją, dedikacijoj užrašiau: 'Kad ieškotum Kristaus; kad rastum Kristų; kad pamiltum Kristų'. Tai trys labai aiškos pakopos.

Jautėm, kad lietuviškoj knygų rinkoj trūko geros klasikinės dvasinio gyvenimo knygos, kuri būtų prieinama kiekvienam tiesos ieškančiam žmogui. Šią spragą bus galima užpildyti su naujai pasirodžiusia knyga; ji pavadinta „Kelias“; išleista 1975 Buenos Aires mieste; Argentinoj.

Knygos autorius — visam katalikiškam pasauliui žinomas ispanas prelatas Josemaria Escrivá de Balaguer, Opus Dei įsteigėjas ir ispanų katalikų pokarinės kartos dvasios vadas, davęs gaires visam Opus Dei sąjūdžiui, paskleidęs naujas apaštalavimo mintis pasauliečių tarpe.

Ar bandei bent pirmojon žengti?“ (nr. 382).

Knyga suskirstyta į 46 skyrelius bei 999 posmelius, arba numerius, išdėstyti per 260 puslapių, su dalykų alfabetine rodykle ir Šv. Rašto citatų išnašomis. Knygos formatas kišeninis. Viršelis su menišku sim-

boliniu gyvenimo kelio piešiniu. Išleista Otium leidykloje Buenos Aires ir surinkta Laiko spaustuvėj. Galima įsigyti Darbininko, Draugo, Tėvų Jėzuitų ir Marijos Nekalto Prasidėjimo Seselių leidyklose. Kaina 2 dol.

Kun. Aug. Steigvila

— Į lietuvių rašytojų draugiją visų narių slapto balsavimu šį pavasarį priimti nariais šie rašytojai: Živilė Bilaišytė, Pranas D. Girdžius, Eglė Juodvalkytė, Aušra Jurašienė, Georges Matorė, Icchokas Meras, Ona Mikailaitė, Austė Pečiūnaitė, Mirga Gimiuvienė, Teresė Pautienė-Bogutienė, Aleksandras Radžius, Rimas Vėžys.

— Rašytojas Jurgis Jankus mokytojų ir jaunimo studijų savaitėj, kuri įvyks rugpjūčio 8-15 Dainavoj, kreips žvilgsnį į savo kūrybos procesą ir paskaitys savo kūrybos. Tokiu būdu suuos „vieno“ žmogaus literatūros vakarą“.

— Rašytojui Vytautui Alantui gegužės 23, Detroite minint Dirvos laikraščio 60 metų sukaktį, įteikta 750 dol. „skaitytojų premija“ už jo Mindauginės epochos romaną Šventaragis.

Atsiųsta paminėti

Juozas Kralikauskas — MARTYNAS MAŽVYDAS VILNIUJE. Premijuotas romanas. Išleido Lietuviškos Knygos Klubas. 1976. Spausdino Draugo spaustuvė Chicagoj. Viršelis dail. Telesforo Valiaus. 308 psl.

Knygos autorius teisingai apibūdinamas jos aplanke: „Juozas Kralikauskas yra žinomas rašytojas, pasireiškęs savitai išmąstytais istoriniais vaizdiniais kūriniiais. Triloginis kūrinys iš Mindaugo ir jo aplinkos gyvenimo yra gyvai atkūręs Lietuvos istorijos laikotarpį, kuriame gimė vieninga karalystė kovose, pralaimėjimuose ir naujose viltyse. Jo kūrinių išskyrimas premijomis yra įrodymas, kaip rašytojas gebėjo vaizdingai pateikti Lietuvos praeities gyvenimo iškarpa, suprantamą ir dabartyje“.

Naujasis šio autoriaus kūrinys, kuris esąs „skirtingos lietuvių tautos istorijos iškarpa“, čia apibūdinamas kaip „gyvybe pulsuojantis audringo Lietuvos istorijos laikotarpio vaizdas, kuris atgaivina lietuvių tautos dvasią istorinėje perspektyvoje“.

Antanas Maceina — RELIGIJOS FILOSOFIJA. Pirmoji dalis. Religijos esmė — religijos Dievas. Išleido Krikščionis Gyvenime, 1976. Knygų serija Nr. 13. Spaudė Immaculata Press, Putnam, Conn. Įrašus piešė Telesforas Valius. Kietais viršeliais. 336 psl. Kaina 6 dol.

Prieš įvesdamas skaitytoją į šią studiją, autorius, iškilus mūsų filosofas, teigia: „Religija laikosi tik Dievo ir žmogaus sąveika. Suvokti gi šios sąveikos esmę bei prasmę galima tik filosofinio klausimo būdu. Religija atskleidžia tik religijos filosofijoje, niekad ne religijos moksloje, nors šie jai būtų ir labai naudingi“.

Pradedant įvadu — Religija ir jos filosofija, toliau knigoj yra šie du skyriai: Religijos Dievo samprata ir Religijos Dievas kaip kūrėjas.

Tai pirmoji šio veikalo dalis. Ji, anot autoriaus, „svarsto Dievą, kuris kuriamuoju savo veiksmu santyki su žmogumi pagrindžia ir savo ištikimybę jį amžinai palaiko“. Antroji svarstysianti „žmogų, kiek jis laisvu savo apsisprendimu Dievą kaip santykio narį priima ir savo tikėjimu šį priėmimą regimai išreiškia“.

Šią knygą autorius skiria prel. Pranciškaus M. Juro 85-rių metų amžiaus suakciai paminėti. Knygos gale yra jubilato atvaizdas ir trumpa biografija.

THE VIOLATIONS OF HUMAN RIGHTS IN SOVIET OCCUPIED LITHUANIA. A Report for 1975. Prepared by The Lithuanian American Community. Feb. 16, 1976. Iliustruota nuotraukomis ir Baltijos valstybių žemėlapiu. 140 psl.

Tai jau penktas metinis leidinys apie žmogaus teisių pažeidimus Sovietų okupuotoj Lietuvoj. Leidžiamas anglų ir kitomis kalbomis. Leidėjas — JAV Lietuvių Bendruomenė.

Turiny šeši skyriai: Kova už laisvę, Apisprendimo teisės pažeidimas, Religijos ir sąžinės laisvės pažeidimai, Kūrybinės laisvės apribojimai, Emigravimo teisės varžymai, Kitų galvojančiųjų baudimas. Kiekviename skyriuj faktai paremiami dokumentais. Tuose turiny suminėtuose dokumentuose yra šios mums pažįstamos kovotojų bei kankinių pavardės: Jonas Jurašas, vysk. J. Steponavičius, vysk. V. Sladkevičius, Andriejus Sacharovas, Tomas Venelova, Marija Jurgutienė, Bronius Nauzdžiūnas, Mindaugas Tamonis, J. Ivanauskas, B. Kulikauskas, Juozas Gražys, P. Plumpa, Nijolė Sadūnaitė, Sergiejus Kovaliovas.

Leidinio reikalu galima rašyti šiuo adresu: Lithuanian American Community, Inc., 708 Custis Road, Glenside, Pa. 19038, USA.

Darbininko suaktyviniame koncerte atlikę programą. Iš k. Albinas Prižgintas, Norbertas Lingertaitis, Vytautas Bruzys, Ričardas Lizdenis, Anita Pakalniškytė, Vytautas Eikinas, Pranas Šimkus, Helmutas Lingertaitis ir kompozitorius Julius Gaidelis. Nuotr. L. Tamolišio

Išsiskirstom po pasaulį

Išvyka į trečią jaunimo kongresą (14)

Trečio jaunimo kongreso uždarymas buvo papuoštas ir menine programa. Pasirodė iš įvairių kraštų suvažiuavę lietuviškas jaunimas.

Argentinos lietuvių Žibuoklių oktetas jau buvo girdėtas, bet ir vėl maloniai išklauštos jų kelios dainos.

Regina Šlepetytė iš Brazilijos paskambino Chopino kūrinį, o Adriana Jočytė iš Argentinos, pati pritardama gitara, padainavo tris lietuviškas daineles ir vieną išspaniškai. Ši 14 metų mergaitė, jei tik gaus tinkamą mokyklą ir netingės dirbti, išaugs pirmą solistę. Visuose jaunimo kongreso pasirodymuose, kur tik ji dainavo, visur sulaukdavo gausiausių plojimų. Jos balsas nepaprastai sodrus ir galingas — tai šio jaunimo kongreso žvaigždutė.

Danutė Bankaitytė iš Clevelando paskambino kanklėmis Mikulskio Rapsodiją Nr. 2, o Živilė Jūraitytė iš Brazilijos padeklamavo eilėraščius.

Pabaigoj pasirodė su dainom ir tautiniais šokiais Baltijos ansamblis iš Londono, Kanados.

Jaunimo namuose Vila Zelina sausio pirmas aštuonias dienas vyko jaunimo meno paroda.

Kai suvažiuo tiek judraus jaunimo, buvo natūralu, kad programon buvo įtraukta ir tautinių šokių šventė. Dalyvavo šios grupės: Lietuvių Centro ansamblis iš Buenos Aires, Rūtelė iš Sao Paulo, Nemunas iš Sao Paulo ir Baltija iš Londono, Kanados. Jaunimo stovyklos ir studijų dienų laisvalaikio nuotrupų metu sudaryta ir pralavinta mišri grupė iš įvairių kraštų atstovų.

Tautinių šokių šventė vyko sausio 7 erdvioj Ibarapuera sporto salėj. Daug erdvės šokėjams ir ypač žiūrovams. Gaila, kad tiek nedaug tų žiūrovų tesusirinko.

Per šią šventę buvo atliekami šie šokiai: Gyvataras, Vėjukas, Sukčius, Kepurinė, Pakeltkojis, Ketvirtainis, Čigonėlis, Landytinis, Audėjėlis, Pliauškutis, Aštuonytis, Suktinis.

Soko visos grupės kartu, nors ir atskirose arenos zonose, kartais kuriai grupei ir susilaikant. Žiūrovui susidarė įspūdis, kad skirtingi vadovai ir savo šokėjus skirtingai paruošia. Ypač matėsi labai daug skirtumų Pakeltkojo atlikime.

Pertraukos nebuvo. Jos vietoj Danutė Bankaitytė iš Clevelando paskambino kanklėmis A. Mikulskio Lietuvišką rapsodiją Nr. 2 ir Koncertinę D.

Taip pat vidury programos, ir po jos buvo apdovanoti ir pagerbti šios šventės organizato-

riai ir vadovai, atskirų kraštų atstovai ir darbuotojai.

Programoj buvo surašytos ir dainos, kurias turėjo atlikti jungtinis choras. Tų dainų taip ir neteko išgirsti. Kai kas bandė aiškinti, kad jos praleistos dėl salės blogos akustikos.

Sausio 8 vietos lietuviai svečiam — jaunimui ir turistams — surengė Lietuvių namuose išleistuves. Sausio 9 išsiskirstė po pasaulį, iš kur atvažiuo.

Liko tik malonūs jaunimo kongreso prisiminimai ir dėkingumas ji surengusiems ir visus priėmusiems. Šia proga ypač dėkoju už surengtus priėmimus Argentinos Lietuvių Centrai, Argentinos Lietuvių Susivienijimui ir Buenos Aires lietuvių parapiją — tvarkantiems tėvams marjonom, Montevideo lietuviams tėvams jėzuitams už globą ir vaišingumą. Sao Paulo mūsų turistus ypač globojo fotografas Stasys Maželis, Kristina Valavičiūtė ir p. Tatarūnienė. Jie stengėsi parūpinti kuo geriausius autobusus ir aprodyti kuo gražiausias Brazilijos vietas.

Ypatinga padėka už pakartotinai suteiktą labai stambią auką

Reikia sirgti

(atkelta iš 1 psl.)

Kongr. Fenwick, ar Jūs galite paaiškinti, kaip konkrečiai bus veikama siekiant įgyvendinti šios komisijos tikslus?

Šiuo metu esam susisiekę su šešiais užsienio komitetais: Bažnyčių Taryba Ženevoj, Europos Taryba Strasboure, vienu komitetu Paryžiu, vienu Belgijoje, vienu Olandijoje ir dviem Anglijoje. Visos šios organizacijos rūpinasi žmogaus teisėmis. Taip pat dirbsim su religinėmis ir tautinėmis grupėmis Amerikoje.

Nežiūrint, kiek mažai komunistinės valdžios kreipia dėmesį į savo piliečių gerovę, jos yra nepaprastai jautrios kritikai šio srityje. Rumunijoje ir Rusijoje žmonės mum tai tvirtino, kai tuose kraštuose lankėsi JAV kongreso delegacija. Jie mum aiškino, kad vien jų vardų žinėjimas ir jų įtraukimas į mūsų sąrašus jiems padeda.

Aš pati asmeniškai patyriau komunistinių valdžių gan ploną odą. Viename oficialiam susitikime tarp JAV kongreso delegacijos narių ir Sovietų pareigūnų, vienas rusų valdininkas gan piktai į mane prabilo: Ponias Fenwick, Jūs tiesiog sergate tais humanitariniais reikalais. Aš atsakiau, kad tai ne liga, bet daugelio Amerikos žmonių

Adriana Jočytė jaunimo kongreso parengimuose žavėjo dalyvius savo puikiu dainavimu. Nuotr. A. Šestoko

dr. Marijai ir Aleksandrui Žemaičiui, be kurių paramos šios ir kitų didesnių kelionių nebūčiau galėjęs atlikti.

Kornelijus Bučmys

rūpestis. Paaškiniau, kad esu kandidatavęs dvejose rinkimuose ir mano atstovaujami žmonės žino ir rėmė mano nusistatymus. Taip pat yra ir su kitais čia dalyvaujančiais JAV kongreso nariais. Mes visi atstovaujame savo distrikto žmonių nuomonę. Amerikos istorija tvirtina Amerikos žmonių rūpestį žmogaus teisių atžvilgiu. Tai yra vienas gražiausių mūsų krašto bruožų. Prezidentas Fordas yra pasakęs: "Svarbūs yra ne tie pažadai, kuriuos mes pasirašom, bet tie, kuriuos mes pildom".

Kada pradės Jūsų komisija veikti?

Pirma turi prezidentas savo parašu ją patvirtinti, paskiau turėsime gauti finansų. Tikimasi, kad galėsime darbą pradėti šią vasarą. (Šis pokalbis su M. Fenwick pravesė prieš birželio 3, kada prez. Fordas projektą savo parašu patvirtino.)

JAV valstybės departamentas oficialiai priešinosi šios komisijos įsteigimui. Ar manote, kad gali būti trukdymas komisijos veiklai iš administracijos?

Nemanau. Komisijos narių tarpe bus atstovai iš valstybės, gynybos ir prekybos departamentų. Tad manau, kad neturėsime kliūčių.

Šios rezoliucijos pravedimą rėmė daugelis įtakingų Amerikos organizacijų, jų tarpe Amerikos Mokslininkų Federacija, Amerikos Leidyklų Sąjunga, Veteranų Organizacijos ir kitos. Amerikos lietuvių organizacijos taip pat efektingai prisidėjo prie šios komisijos įsteigimo. Oficialiam JAV valdžios leidiny (Report), kuris aprašo rezoliucijos eigą, rėmėjų tarpe yra minima JAV Liet. Bendruomenė, Amerikos Lietuvių Taryba, Lietuvių Katalikų Religinė Šalpa ir Laisvės Žiburio radijas New York'e. Iš viso suminėta 24 organizacijos. Iš tautinių grupių, rėmusių šią rezoliuciją, pirmąja lietuvių.

Klemensas Rimgaudas Jūraitis, Londrinos universiteto fizikos profesorius, buvęs lietuvių jaunimo trečiojo kongreso studijų savaitės vadovas, šiais metais gavo Brazilijos federacinės valdžios stipendiją gilintis savo mokslo šakoj. Tam jis pasirinko Sao Paulo valstybinį universitetą.

Jonas R. Simanavičius, Kanados LB pirmininkas, maloniai sutiko į V-tos Lietuvių Tautinių Šokių šventės garbės komitetą, pabrėždamas, kad Kanados lietuvių stengiasi įsijungti ir dalyvauti šventėje, įaminti JAV 200 metų sukaktį.

ALGIS ZAPARACKAS KANDIDATUOJA Į KONGRESĄ

Algis Zaparackas, kadaise organizavęs pirmąjį jaunimo kongresą, gyvenąs Royal Oak, Mich., pasiskelbė, kad jis kandidatuoja į Amerikos kongresą. Ryšium su tuo ėmėsi reikalingos akcijos, išsiuntinėjo laiškus, prašydamas aukų, kad lietuviai paremtų jo žygį pasiekti kongresą.

Kovo mėnesį jis paskelbė savo kandidatūrą į JAV kongresą iš Michigano 18-to distrikto. Gegužės 28 jis su to distrikto 1248 gyventojų parašais įteikė petičiją Michigano valstijos sekretoriaus įstaigai. Ten jis buvo įrašytas į kandidatų sąrašą rugpjūčio 3 pirmajam rinkimam.

Šis jo žygis buvo pradėtas prieš metus, kada susidarė palankesnės sąlygos. Tada buvo pasiryžta, kad lietuvių atstovas galėtų būti išrinktas į JAV kongresą. Dabar proga yra labai reta, ir ji gali nepasikartoti.

Lietuvių tame rajone gyvena tik keli šimtai. Jų jungimas į rinkimus turės didelės reikšmės, bet jie rinkimų nenulems.

Rajone gyvena 29 procentai įvairių tautybių kilmės balsuotojų. Jie ir sudaro A. Zaparacko natūralią bazę. Iš jų tikisi gauti

280,000 registruotų balsuotojų.

Jis tikisi laimėti ne tik pirmą rinkimus, bet ir nugalėti dabartinį kongresmaną James Blanchard, demokratą. Kad šio laimėjimo pasiektų, reikia sėkmingai išvystyti propagandą.

A. Zaparackas laiškais kreipėsi į lietuvišką visuomenę prašydamas paramos. Kitų distrikto žmonių už jį balsuoti negali, bet gali jo akciją paremti auka. Sėkmingai rinkiminei propagandai išvystyti reikalinga 70,000 dol. Kiekvienas paaugęs doleris padės jam labiau įsitvirtinti. Aukos iki 100 dol. nevedusiam ir vedusiam iki 200 dol. atskaitomos nuo federalinių mokesčių.

Savo kreipimąsi jis baigia: Amerikai švenčiant 200 metų nepriklausomybės paskelbimo sukaktį pasiūskime lietuvių atstovą į JAV kongresą, kad jis tiesiogiai galėtų ginti Lietuvos laisvės reikalus.

A. Zaparackas yra Michigan valstijos respublikonų partijos 4-tas vicepirmininkas.

Ryšium su šia rinkimine akcija dedamas ir skelbimas Darbininke.

KAS YRA ALGIS ZAPARACKAS

JIS YRA:

KANDIDATAS Į JAV KONGRESĄ (Michigan — 18th district)

- Michigano Respublikonų partijos ketvirtasis vicepirmininkas
- aktyvus skautas, skautininkas
- Pasaulio lietuvių jaunimo pirmojo kongreso pirmininkas
- buvęs Amerikos Lietuvių Tarybos narys, JAV Lietuvių Bendruomenės Tarybos narys, Pasaulio Lietuvių Bendruomenės Seimo atstovas
- Detroito "Lietuviškų Melodijų" radijo programos vedėjas
- Ford Motor Co. inžinierius.

BRANGŲS TAUTIEČIAI,

Algiui Zaparackui reikia lėšų nugalėti savo oponentus. Atlikite lietuvišką pareigą. Į Washingtoną nusiųskite lietuvių interesų gynėją. Aukokite Algiui Zaparackui šiandien!

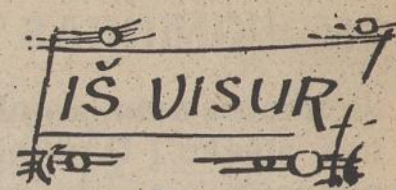
CUT ALONG EDGES

A Federal statute requires us to request the following information:

Name
Amount of Contribution \$
Home Address
City State Zip
Occupation
Business Address
City State Zip

Please make checks payable to ZAPARACKAS FOR CONGRESS COMMITTEE and send to 4120 Yorba Linda Dr., Royal Oak, MI 48072. Donations up to \$200 are tax deductible on joint returns. In accordance with federal legislation, we are unable to accept either a) any corporate checks, or b) any personal contributions over \$1,000. A copy of our report will be filed with the Federal Election Commission and will be available for purchase from that office in Washington, D.C.

JAMES P. CLINE, Chairman

— Ona Kajeckienė, Lietuvos atstovo Washingtono Juozo Kajecko žmona, plaučiam sune galavus, paguldyta George Washington ligoninėn, Washington Circle, Washington, D.C.

— UBA-BATUNo konferencijoj birželio 5 buvo paskelbta, kad ryšium su padidėjusiom išlaidom, ypač pašto, BATUN News biuletenio metinė prenumerata yra pakelta iki \$15 prenumeratoriam Amerikoje ir Kanadoje, o į visus kitus kraštus — \$20. BATUNo nariam Amerikoje ir Kanadoje, kurie prenumeruoja šį biuletenį, prenumeratoras kainą pasilieka pati — \$10 metam.

— Kanadoje, Thunder Bay, Ont., vadinamam Tautybių Parke lietuviai baigia įrengti lietuvišką kryžių pagal archit. dr. A. Kulpavičiaus projektą. Paminklinis kryžius bus šventinamas birželio 27.

— Kun. Petras Dziegoraitis, širdies smūgio ištiktas, sulaukęs 67 m. amžiaus, birželio 4 mirė Clevelande. Velionis paskutiniu laiku vikaravo St. William parapijoje.

— UBA-BATUNo veiklos dešimtmečiui atžymėti leidiny greitu laiku atiduodamas į spaustuvę. Jis bus išleistas į paldintas Baltijos festivalio metu, kuris šiemet rengiamas rugpjūčio 14, Plattdeutsche parke, Franklin Square, Long Island, New York. Leidiny yra dar vietos sveikinimam, linkėjimam BATUNui bei skelbimam. Medžiaga turi būti gauta BATUNo įstaigoj neveliau liepos 1. Siųsti United Baltic Appeal — BATUN vardu, 2789 Schurz Avenue, Bronx, N.Y. 10465 — tel. (212) 828-2237.

— Michael J. Linderman, Illinois Bicentennial Commission egzekutyvinis direktorius, maloniai priėmė kvietimą į V-tos lietuvių tautinių šokių šventės garbės komitetą. Šokių šventei, kuria minimas Amerikos Bicentennial, jis pažadėjo visokeriopą paramą.

— Stasys Barzdukas, PLB valdybos garbės pirmininkas, mokytojų ir jaunimo studijų savaitėj, kuri vyks rugpjūčio 8-15 dainavoj, skaitys paskaitą "Žvilgsnis į lietuvių k. ir literatūros programos komentarus". Jaunimui jis skaitys lietuvių k. Jaunimas kviečiamas šiais kursais pasinaudoti.

— Edis Paulauskas, žymus krepšininkas, šešerius metus praleidęs JAV, vėl grįžo Australijon, nes nori patekti į olimpinę Australijos krepšinio komandą. Jis yra gimęs ir augęs Australijos sostinėj Canberroj.

— Detroito Kultūros muziejus gavo kasėtės juostelėn įrašytą šio didmiesčio lietuvių istoriją. Dabar ja galės pasinaudoti kiekvienas lankytojas. Įrašą parsiųsime Detroito lietuvių komitetą, sudarytas JAV dvišimtmečio renginiam. Įrašą klausimų ir atsakymų forma perredagavo ir įkalbėjo Antanas Dainius su Elena Mykolaitiene.

— "Our Sunday Visitor", Huntington, Indiana, leidžiamas savaitraštis, birželio 6 išspausdino ilgą dr. Thomas Patrick Melady straipsnį apie Lietuvos ir Ukrainos katalikų ir jų persekiojimą. Straipsny gana tiksliai duodama Lietuvos ir Ukrainos istorija, katalikų laimėjimai ir jų dabartinis naikinimas. Autorius yra buvęs JAV ambasadorius, o dabar vykdomasis prezidentas St. Joseph's College Pensylvanijoje.

— Nauji Darbininko skaitytojai: A. Pakalniškis, Hamilton, Ont.; Canada, F. Jusis, No. Olmsted, Ohio, R. Gurinskas, Woodhaven, N.Y., P. Berneckas, Toronto, Ont.; Canada, T. Janulis, Cleveland, Ohio. Sveikinam naujus skaitytojus ir dėkojam užsakytojam. Naujiems skaitytojams Darbininko prenumerata pirmiems metams tik 10 dol. Atnaujinant Darbininko prenumeratą visiems 12 dol. metam.

PIRMA BALANDŽIO

(atkelta iš 3 psl.)

vis dar tebesergu sloga... Nors man ir šalta, bet aš ją raminu, kad viskas bus gerai. Kartu žiūriu į ją ir džiaugiuosi, kad ji apsilvilkusi storu, vilnoniu, baltu megztiniu. Ant to megztinio dar užsivilkusi baltą brezentinį lietašį. Aš gi tik su vienais marškiniais ir su švarku, o dar tebėra neaišku, ar jau pavasaris, ar dar vis žiema... Priedo, dar ir ta mano sloga...

— Kiek laiko? — ji mane pertraukia šitaip begalvojant.

— Jau praėjo beveik valanda...

— Jeigu dar pusė valandos, aš paliksiu mašiną!

Aš ją vėl užtikrinu, kad jos nepaliksiu.

Ji paaima mano ranką, suspaudžia ir paglosto. Mūsų galvos pasilenkia arčiau, ir mes pasibučiuojame...

Tada mudu dar šnekamės, dar laukiame ir... dar pasibučiuojame.

Jau buvo praėjusi daugiau negu valanda, kai atvažiuo pagalbos mašina. Pripylė mums gazolino ir padėjo užkurti motorą. Lietiis vėl prakiuro, kaip pirma. Aš ją vėl prašiau, kad ji mane paviežintų tik iki pirmojo po žeminio traukinio. Bet ji nenorėjo nė girdėti: nuvežė mane atgal į mano studiją.

Nė tik nuvežė, bet ir pabučiavo.

Įėjau į namą — net nebežinau, ką galvodamas. Lyg būtų mane kažkas supančiojęs. Pasikėliau keltuvu į savo aukštą — taip pat nežinau, ką galvodamas. Tik, kai įžengiau į studiją, kaip kuolu mintis trenkė į galvą:

— Taigi... Šiandien pirmoji balandžio!

Atsisėdau, užsidengiau rankomis akis ir pradėjau prisiminti vaikystės metus; tenai, Lietuvoje... Pirmoji balandžio būdavo nepaprasta. Tą dieną būdavo galima meluoti ir apgaudinėti. Ypač mums, vaikams, tai būdavo didelė šventė. Juo labiau, jei pašiekdavo tą dieną ką nors apgauti.

Kaip tik apie tą laiką paskrisdavo gandrai ir, ilgomis, raudonomis kojomis braidydami po balas, gaidydavo varles. Bet, pavasariui vėluojant, pirmą balandžio jų galėdavo dar ir nebūti. Tada užtekėdavo tik surikti, kad matai gandrai ir visi, dideli ir maži, subėgdavo tavęs klausyti, kur jis yra... O tu išgrūdavai juokais ir sakydavai, kad tai juos apgavai; kad šiandien pirmą balandžio!

SMUIKININKAS VASYLIŪNAS — JUBILIATAS

Jubilatas smuikininkas Izidorius Vasyliūnas atsako į Darbininko redakcijos klausimus

Didžiai Gerbiamas Maestro, Pirmiausia priimkit visos redakcijos nuoširdžius sveikinius Jūsų 70 metų sukakties progą.

Sukaktį nori paminėti ir Darbininkas. Tačiau nenorim kartoti to, kas kitų parašyta, pasakyta. Norim padaryti pasikalbėjimą su Jumis. Prašom atsakyti į šiuos klausimus.

Kaip Jūs apsisprendėt būti muziku? Ar Jūsų šeimoje buvo muzikų?

Visų pirma leiskit visai Darbininko redakcijai nuoširdžiai padėkoti už dėmesį, skiriamą mano sukakčiai. Rodos, dirbau tyliai, be ypatingo veržlumo, galėčiau sakyti, be ypatingo pasisekimo, lyg būčiau dirbęs niekam nereikalingą darbą. O štai dabar esu tiesiog sujaudintas: tiek patiriu rodomo nuoširdaus dėmesio, užgulus tokiai metų daugybei, apie kurią net nepagalvodavau. Dėkui, širdingai dėkui, ir leiskit pereiti prie Jūsų klausimo.

Kiek žinau, ir tėvas, ir motina buvo apdovanoti gražiais balsais, abu priklausė prie Vievio parapijos choro (Trakų apskrity), kur susipažino ir susituokė. O sulaukę pirmo vaiko (iš viso jų turėjo 13, aš priešpaskutinis), pajudėjo į tolimą Peterburgą ieškoti geresnio gyvenimo.

Muzikos instrumentai atsirado name augant vaikam. Vyresnis brolis grojo mandolina ir turėjo smuiką, krikštėvio dovanotą, kuris kabėjo ant sienos. Jau buvau septynerių metų, kai kartą Kūčių vakarą, visai šeimai susirinkus giedoti Kalėdų giesmių, niekieno neraginame, susigundžiau paimti nuo sienos brolio smuiką ir pamėginau pagauti giedamas melodijas. Pasisekė iš pirmo karto, ir tai buvo pradžia mano smuikavimo. Nuo to laiko smuiko nepaleidau.

Pradžioje mane mokė svainis daktaras Ignas Meškis, smuiko mėgėjas, po poros metų man surado mokytoją profesionalą, kurio pavardės, gaila, nežinau. Atėjo revoliucija. 1919 grįžom į

Lietuvą, dar vokiečių okupuotą po pirmojo karo. Matyti, buvau jau gerokai pažengęs smuikavime, nes greitai teko aktyviai įsijungti į liaudies gyvenimą, groti vestuvėse, vakarėškuose, bažnyčioje, Vievio miestelio žydėlių kapelėje ir panašiai, nors pagrindinis darbas buvo ūkininkavimas tėvo ūky Malūnėly II, netoli Vievio. Tik 1926 metų vasarą atėjo apsisprendimas siekti mokslo. Tą rudenį nuvykau į Kauną ieškoti laimės. 1927 sausio mėn. mane priėmė į Kauno konservatoriją, tada dar vadintą muzikos mokyklą.

Kiek metų skyrėt muzikai? Kiek metų grojat smuiku?

Išėjau, kad smuikuojau visą gyvenimą, nuo septynerių metų pradedant, taigi 63 metai. Konservatorijon įstojęs, grodavau po aštuonias valandas kas dieną. Smuikavimo nenutraukė nei bolševikmetis, nei vokiečių okupacija, nei bėgimas, nei stovyklų gyvenimas. Tiknuos, gal nenutrauks nė senatvė.

Kai buvot Kauno konservatorijoje, kuris mokytojas Jums darė didžiausios įtakos?

Negalėčiau išskirti kurio nors mokytojo. Buvau tiek imlus, kad kiekvienas dalykas man atvedavo naują pasaulį, naujus horizontus, į visus dalykus kibau visa siela, visa širdim, ar tai būtų Žadeikos teorija, ar vėliau jo muzikos istorija, ar Martinonio solfedžio bei chorvedyba, Benderio harmonija ir formos, Karnavičiaus instrumentacija, Bacevičiaus estetika, Ruginio psichologija ir pedagogika, Tallat-Kelpšos orkestras, Ludwigo kamerinis ansamblis, Dvariono fortepijonas, ar ilgamečio smuiko klasės mokytojo Vlado Motiekaičio kantrybė.

Jums teko studijas gilinti ir kituose kraštuose. Kaip atrodė Kauno konservatorija, palyginus ją su kitų kraštų muzikos mokyklomis?

Kauno konservatorija savo pastatu, nebuvo prabangi, ypač koncertų salė galėjo būti daug geresnė. Bet mokslo atžvilgiu, manau, prilygo kad ir geriau-

siom pasaulio konservatorijom.

Kai grojot Kauno operoje, kokia opera ar baletas Jums labiausiai patiko?

Tai buvo prieš grojant operoje. Dar su studentiška kontramarke klausiausi Čaikovskio "Eugenijaus Oniegino". Čaikovskio muzikos neišpasakytą nostalgiją, jo muzikos berželių svyrūnėlių peizažas tiek išjudino mano vidų, jog sirgau gilia depresija visą savaitę. Jokia kita opera vėliau man tokio įspūdžio niekad nepadarė.

Jūs nuolat puoselėjat lietuvišką muziką. Prašot kompozitorius, kad parašytų naujų kūrinių. Kokius kūrinius ir kas Jūsų dėka parašė?

Ruošiant naujas programas, pritrūkdavo lietuviškų veikalų. Pabandžiau kreiptis į savo kompozitorius. Tuo keliu atsirado nemaža naujų veikalų. Daugiausia į mano prašymus atsivėlė kompozitorius Julius Gaideelis, sukurdamas šiuos veikalus: Antroji sonata smuikui ir fortepijonui, Sonata dviem smuikams ir fortepijonui, Introdukcija ir šokis tik dviem smuikams, Trio smuikui, violončelei ir fortepijonui, Trio "Klajūno maldos" sopranui, smuikui ir fortepijonui (Leonardo Andriekaus tekstas). Kompozitorius Jeronimas Kačinskas padovanojo Sonatą smuikui ir fortepijonui ir jau pradėjo rašyti veikalą vienam smuikui. Kompozitorius John Bavicchi, amerikietis, mano prašomas, parašė Fantasy-Sonata on Lithuanian Folk Melodies, kur panaudojo devynias liaudies melodijas iš Kazio Viktoro Banaičio dainų rinkinio; šį veikalą jau išleido New York Oxford University Press.

Jums teko leisti gaidas. Ką esat išleidę?

Nedaug, tik tris veikalus. Būtent: K.V. Banaičio Smuiko sonata, J. Gaidelio Smuiko sonata Nr. 1 ir J. Kačinsko Keturių miniatiūrų fleitai, klarnetui ir violončelei.

Jums teko rengti koncertus Jordan' salėje Bostone. Kiek tokių koncertų esat surengę? Kiek jų surengt New Yorke?

Rodas, dvidešimt koncertų teko surengti Jordan salėje, kurios nuoma pradžioje buvo \$250, o dabar išaugo į \$750, tad nuo dvylikto koncerto teko pereiti į Mažąją Jordan salę, kuri dabar taip pat atsieina \$250. New Yorke teko apsilankyti, rodos, tik su penkiom programom, vieną kartą Town Hall rečitalių

salėje, kitais atvejais Carnegie Recital salėje.

Kiek iš viso esat surengę koncertų?

Tikrai dar neprisirengiau jų suskaičiuoti. O be to, yra sunkumų su pačiu klausimu. Kiek koncertų Amerikoje, ar Kolumbijoje, ar Vokietijoje, ar Lietuvoje, ar iš viso? Ar tik smuiko rečitalių, ar kamerinių, ar tik ginių, ar chorinių? Palikim tą klausimą ateičiai.

Ką labiausiai mėgstat iš lietuvių kompozitorių?

Labiausiai mėgstu tą kompozitorių, kurio veikalą šiuo metu groju. O kadangi kitoj programoj groju kito kompozitoriaus veikalą, tuokart tas kitas man yra mėgstamiausias. Kurių nemėgstu, tų negroju.

Kiek esat atlikę lietuviškų sonatų? Kas tas sonatas sukūrė?

Esu grojęs Gruodžio sonatą D moll, Banaičio D moll ir Rapsodinę H moll, Gaidelio Nr. 1, Nr. 2 ir sonatą dviem smuikams. Švedo sonatą Nr. 1, Kačinsko sonatą smuikui ir fortepijonui, Račiūno sonatiną ir sonatą-fantaziją vienam smuikui, Dvariono sonatą-baladę, Bacevičiūtės sonatą da camera, sonatą Nr. 3 1950, Nr. 4 1952 ir Nr. 5 1954, Bavicchi sonatą-fantaziją "on Lithuanian Folk Melodies".

Kaip reiktų pagyventi lietuvių muzikinę veiklą?

Paprastai dalykas. Reikia dažniau rengti rimtus koncertus. Prie jų publiką reikia pripratinti. Reikia surasti grupelę vadovaujančių asmenų, kurie nuoširdžiai sielotųsi tais koncertais; paskui juos eis ir kiti. Taip pat ir spauda turėtų bent lygiai traktuoti rimtus koncertus ir mėgėjinius. O dabar dažniausiai menkaverčiai liaupsinami sieksiniais straipsniais, gi rimtiems tai jau taiko aukščiausius reikalavimus ir tuo palengvina eiliniam piliečiui nusišukti nuo jų visai.

Dėkoju mielai redakcijai už dėmesį muzikos reikalams ir mano sukakčiai. Tikiuosi, Dievas duos dar jėgų pasirinktam kely ilgiau pasidarbuoti. Šia proga linkiu ir mūsų kompozitoriam išnaudoti savo talentus iki maksimumo, nepaisant aplinkos pilkumo. Ateities kartos susiras tik tai, kas padaryta. Ko nepadaryta, to neras. O smuiko sonatų galėtų būti daug daugiau.

Šia proga sveikinu ir Darbininką su jo sukaktim ir pridedu 50 dol. auką.

Jubilatas smuikininkas Izidorius Vasyliūnas vieno savo koncerto metu Carnegie Recital salėje, New Yorke. Jam akomponuoja sūnus dr. Vytenis Vasyliūnas. Nuotr. V. Mazelio

aplinkybėse yra įmanoma. Šiais Amerikos nepriklausomybės 200 sukaktuviniųiais metais drauge su kitomis etninėmis grupėmis lietuviai yra pakviesti dalyvauti Bicentennial minėjime. Todėl visų mūsų organizacijų žmonės yra aktyviai įsitraukę į lietuvių išeivių reprezentavimą šiame mieste rengiamose iškilmėse.

Pianisto Vytauto Smetonos koncertas

Lietuvių Moterų Klubų Federacijos New Haveno klubo surengtas pianisto Vytauto Smetonos rečitalis buvo pirmasis įvykis lietuviškų pasirodymų eilėje. Koncertas įvyko kovo 28 amerikiečių Neighborhood Music School patalpose. Sutraukė perpildytą salę klausytojų, kurių nemaža dalis buvo amerikiečiai ir svetimšaliai, dirbą Yale universitete.

Rimta ir puikiai atlikta koncerto programa sulaukė didelio pasisekimo. Tai buvo šviesi ir džiaugsminga muzikos šventė. Jaunasis mūsų pianistas ilgų metų darbą yra pasiekęs veikto bulos technikos. Didelio įgimto muzikinio talento ir griežtos mokyklos dėka šiandien jis yra rimtas, profesinio lygio pianistas, kurio interpretuojamų kūrinių turinys ir forma yra puikiai išbalansuoti.

Vytautui Smetonai visi linkime daug sėkmės pasirinktame koncertinio pianisto kely!

Pianistas Vytautas Smetona koncertuoja New Havene, Conn. Nuotr. St. Lipčiaus

MIRĖ ZENONAS NOMEIKA

Rochestery, N.Y., po ilgos ir labai sunkios ligos gegužės 22 mirė vargonų virtuožas Zenonas Nomeika.

Buvo gimęs Lietuvoje, Pėdžių kaime, Kėdainių apskrity, 1911 kovo 28. Tėvas buvo vargonininkas, ir savo sūnų jis mokė groti vargonais. Vėliau dar visai jauną jį tėvas išsiuntė į Naujajį vargonininkų kursų Kaune.

1925 Zenonas įstojo į Kauno konservatoriją, kur toliau mokėsi vargonų pas Naująjį ir fortepijono pas Laumenskię, vėliau pas Ružickį. Nuo 1927 pradėjo viešai koncertuoti, ruošdamas vargonų ir piano koncertus.

Gavęs Švietimo ministerijos stipendiją, 1929 išvyko į Paryžių. Įstojęs į Ecole Normale du Musique, studijavo pas profesorius Marcel Dupre, kuris yra šių dienų geriausias virtuožas, kompozitorius ir pedagogas.

Studijas Z. Nomeika baigė 1936 ir grįžo Lietuvon. Klaipėdos konservatorijoje buvo vargonų klasės vedėjas. 1939 persikėlė į Šiaulius; ten dėstė vargonų muziką ir kartu buvo Vilniaus konservatorijos profesorius.

Atostogų metų Zenonas Nomeika ruošdavo koncertus Kauno Įgulos bažnyčioje, Vilniaus katedroje, Panevėžyje ir Klaipėdoje. Pasižymėjo milžiniška technika ir individualia interpretacija. Koncertuoti mėgo.

1944 Z. Nomeika su kitais lietuviais paliko savo gimtąjį kraštą. Karui pasibaigus, gyveno Hanau stovykloje.

Atvykęs į Ameriką, dirbo kaip vargonininkas dviejuose kitataučių bažnyčiose ir turėjo sa-

Zenonas Nomeika

vo fortepijono studiją Rochestery. Tačiau nemetė ir koncertantų karjeros: koncertavo kitataučiam ir, kur galėdamas, lietuviams. Jeronimo Kačinsko kviečiamas, grojo jo veikalą Bostone.

Prieš trejus metus buvo iš dalies paralyžuotas. Paralyžius kartojo dar du kartus. Vieni-šas, savo žmonos prižiūrimas, jis iškelia į amžinybę, ir jo koncertų mes jau nebegirdėsime. Palaidotas gegužės 25 į kitataučių bažnyčioje, kurioje dirbo. Elena Vasyliūnienė

NEW HAVEN, CONN.

Kai lietuviai išsiskelia

Kaip daugelis lietuvių kolonijų JAV, taip ir New Haveną palietė nauja, gal jau paskutinė, tremtinių kraustymosi banga. Pereitais metais iš šios nedidukės lietuviškos kolonijos kitur gyventi išsikėlė apie vieną ketvirtį Lietuvių Bendruomenės narių. Vieni jų išvyko toli — į šiltus kraštus, kur dabar spiečiasi tiek daug vyresnio amžiaus mūsų tautiečių. Kiti New Haveną paliko įsigiję apie Hartfordą motelius. Jie dar palaiko su mumis artimą ryšį.

Tie kraustymaisi vietos lietuvių gyvenime paliko didelę spragą. Mūsų organizacijų darbams kaskart vis labiau trūksta rankų. Kadaiše žydėjusi lietuviška Šv. Kazimiero parapija kasmet vis labiau nyksta, nežiūrint čia likusiųjų parapiečių pastangų ją remti ir apie ją burtis. Būtų skaudu, kad ši ankstesnės lietuvių kartos sunkiai uždirbtais pinigais nupirkta graži pseudogotikinio stiliaus bažnyčia su puikiais vargonais, kurie laikomi vienais iš geriausių New Havene, išslystų iš lietuvių rankų.

Negailestingas laikas retina ankstesnės New Haveno lietuvių kartos gretas. Jaunieji gi, išvažiuavę kitur studijuoti, retai besugrįžta gyventi namo. Nėdelis skaičius lietuvių atvyksta studijom į Yale universitetą. Dar mažesnis skaičius jų duodasi įtraukiami į vietos lietuvių gy-

venimą. Jų draugai ir lietuviškos šaknys ten, kur jie augo. Be to, griežti universiteto reikalavimai mažai jiems palieka laisvo laiko nuo studijų.

Nežiūrint, kad ateitis nieko gero nežada, saujelė čia gyvenančių lietuvių stengiasi nenuleisti rankų ir daryti tai, kas šiose

Paroda amerikiečiams

Antroji LMKF New Haveno klubo pasirinktoji užduotis buvo surengti lietuvių liaudies meno parodą amerikiečių visuomenei.

Tarpininkaujant mūsų ryšininkei New Haveno Bicentennial minėjimo komitete dr. Elnai Vaišnienei, patalpas pavyko gauti puikias — New Haven Bicentennial informacijos centre, kuris yra pagrindiniame miesto Shopping Mall. Paroda truko šešias savaites — nuo balandžio 3 iki gegužės 17.

Kasdien ten praeinančių daugybės žmonių akį traukė didelė lange išstatyti trys lietuviškas tautinius drabužius papuošti manekėnai, stovį ant lietuviškais raštais austu kilimo. Šalia Vilniaus verbų gražios puokštės padėtos plakatos skelbė: "Lithuanian-Americans of New Haven salute the Bicentennial!"

Patalpų mum skirtoji dalis buvo užpildyta dviem didelėmis skelbimų lentom, kur tilpo nuotraukos, žemėlapis, plakatai ir pagrindinė informacinė medžiaga apie Lietuvą ir Amerikos lietuvius. Viena siena buvo nukabinėta gražiausiomis lietuviškomis staltiesėmis, papuoštomis juostomis ir juostų takeliais. Dvi didokos vitrinos buvo pilnos žėrinčių gintarų, margučių, medžio drožinių, lietuviškų lelių ir knygų apie Lietuvą anglų kalba.

Pačiose pastebimiausiose vietose matėsi lietuviška trispalvė, vytyt ir iš Lietuvos atvežtos puošnios kanklės.

Prie visų eksponatų buvo pridėti paaiškinimai anglų kalba. Apstu buvo nemokamos informacinės medžiagos, kurios didžioji dalis mum buvo padovanota VLIKO. Už tai esame giliai dėkingi!

Paroda sukėlė tiek susidomėjimo ir pasisekimo svetimųjų tarpe, kad dr. E. Vaišnienei pavyko pakviesti New Haven Register Social Column redaktore Ulbrich su fotografu. Jos išsamus parodos aprašymas ir nuotrauka atspausdinta to laikraščio balandžio 25.

Parodos talkininkai

Nors parodos organizavimo darbą atliko LMKF New Haveno klubas, darbu ir eksponatais prisidėjo daug New Haveno ir apylinkės lietuvių. Didžioji lietuviškų audinių dalis yra Teresės Strimaitienės nuosavybė. Savo gražų gintarų rinkinį parodai paskolino Judita Kazlauskienė. Margučius numargino Milda Liaukienė. Medžio drožinių didžioji dalis — Viktoro Liaukaus

(nukelta į 7 psl.)

JAUNIMUI, KURIAM RŪPI LITUANISTIKA

Šeštadienines lituanistines mokyklas baigusi jaunoji karta atsistoja prieš klausimus: kaip toliau tobulintis lietuvių kalboj, kur gilintis lietuvių literatūroje, kur semtis žinių iš lietuvių istorijos?

Chicagoj gyvenantiems patogu lankyti Pedagoginį Lituanistikos Institutą, keliuose universitetuose yra dėstoma lietuvių kalba. Tačiau didžiuma turi toliau mokytis arba neaktyviai dūniu būdu, arba pasikliauti asmenine intuicija, gilinantis vienoj ar kitoj srity. Dažniausiai pasitenkinama šeštadieninėse mokyklose išėtu mokslu.

Todėl apsidžiaugta, kai užpernai Pasaulio Lietuvių Jaunimo Sąjungos (PLJS) Ryšių Centras pats ėmėsi iniciatyvos ruošti pirmąjį lituanistinę stovyklą. Gan kuklus skaičius jaunimo praleido dvi savaites Ohio gamtoje, įsitraukęs į lietuviškas studijas. Stovykla (kuriai tiksliau būtų vadinti kursais) turėjo tokį didelį pasisekimą, jog atkreipė Kento valstybinio universiteto dėmesį.

Pernai persikelta į kitas patalpas, universiteto pašonė, suintensyvinata programa, susitarta su universitetu dėl įskaitų, stengiasi dar labiau sudaryti studijom palankias sąlygas.

Dabar Ryšių Centras praneša, jog jau baigta paruošti trečiosios lituanistinės stovyklos programa ir pradėta registruoti norinčius į ją dalyvauti. Stovykla įvyks rugpjūčio 15-27.

Šios vasaros programa

Nuo pat pirmosios stovyklos sutarta, jog programa turi būti skirstoma į tris pagrindines dalis — kalba, literatūra ir istorija. Kursantai turi pasirinkti bent po vieną kursą iš visų trijų sričių ir lankyti mažiausia keturis kursus. Kaip pernai, taip ir šiemet greičiausiai atsisiras tokių, kurie bandys apimti viską. Tačiau šią vasarą tai gali būti neįmanoma, nes juk bus galima rinktis net iš aštuonių dalykų.

Didžiausias dėmesys bus kreipiamas į lietuvių kalbą, kuri yra raktas tobulinimuisi bet kurioj kitoj lituanistikos srity. Kalbos dalykam dėstyti pakviesti mokyti. Stasys Barzdukas (linksnių mokslui) iš Clevelando, prof. Antanas Klimas (kirčių mokslui ir žodžių darybai) iš Rochesterio ir kun. Juozas Vaišnys (rašybai) iš Chicagos. Dviem istorijos paskaitų ciklam pakviestas prof. Benediktas Mačiūka iš Connecticut. Vienas bus apie nepriklausomos Lietuvos raidą, o antras — iš po-

kario Lietuvos laikų. Šiais metais bus gilinamasi dviejuose literatūros žanruose. Pašnekesius apie lietuvių apysaką ves prof. Ilona Maziliauskienė iš Montrealio, o apie lietuvių poeziją — prof. Rimvydas Šilbajoris iš Ohio.

Užbaigę dienos darbus, kursantai rinksis lietuvių susuktų kino filmų seansam, literatūros vakaram, paskaitom, pranešimam. Filmus parūpins jaunas kinematografas Petras Bernotas iš Toronto. Specialią paskaitą apie Lietuvos laisvinimo bylą skaitys Algirdas Gureckas, JAV LB atstovas Washington.

Dalyvavimo sąlygos

Lituanistinės stovyklos turi labai specifinę paskirtį: sudaryti progą akademiniam jaunimui bei jauniems profesionalams tobulintis lituanistiniuose dalykuose. Visa programa vyks lietuvių kalba, kuri bus išimtinai naudojama ir privačiuose pokalbiuose. Tad patenkinamas lietuvių kalbos mokėjimas yra būtina sąlyga sėkmingam darbų atlikimui. Be to, dvi savaitės juk yra nepaprastai trumpas laikas, todėl programa bus intensyvi. Norintieji dalyvauti turi galėti lankyti universitetinius kursus.

Pereitos dvi stovyklos parodė, jog gimnazistams stovyklos programa yra apamai per sunki.

Registracija, mokesčiai

Stovyklos registracija atliekama paštu. Pirmiausia reikia parašyti pareiškimą PLJS Ryšių Centru, kuris tuomet prisiųs registracijos anketą. Registracijos anketos turėtų būti grąžintos iki liepos 15 drauge su \$10 mokesčiu. Stovyklos kaina vienam asmeniui yra \$100, įskaitant nakvynę, maistą ir visą aprūpinimą. Į mokesčių neįskaitomos knygos ar kita skaitytinia medžiaga, reikalinga kursų uždaviniam atlikti. Norį dalyvauti, bet negalį sumokėti mokslo lapinių kviečiami kreiptis su stipendijos prašymu. PLJS Ryšių Centras dės pastangas tokias stipendijas išrūpinti. Stovykla vyks rugpjūčio 15-27.

LIETUVIAI Kviečiami į PAMALDAS WASHINGTON

Washington ešančioj Nekalto Prasidėjimo šventovėj, kurioj yra ir Šiluvos Marijos koplyčia, liepos 4, sekmadienį, lietuviai kviečiami kuo gausiau dalyvauti ypatingose pamaldose, minint JAV dviejų šimtmečių sukaktį. Tai bus tautinio masto katalikiškos pamaldos Bicentennial proga.

vyklai registruojamasi visam laikui. Iš anksto neužsiregistruosiuose vietų nebus.

Kento valstybinis universitetas siūlo įsigyti un-to įskaitus (kreditus) už atliktą darbą. Norintieji įskaitus gauti turi susimokėti papildomą mokesį: \$69 už tris valandas arba \$137.50 už šešias valandas. Įskaitai bus ketvirtinio pobūdžio (t.y. ne semestrinio ar trimestrinio).

Visais stovyklos registracijos reikalais kreipiamasi į PLJS Ryšių Centrą, 2422 W. Marquette Rd., Chicago, Ill. 60629.

Stovykla ruošia amerikiečių kunigų jėzuitų rekolekcijų namuose "Loyola of the Lakes". Vieta yra patogi, tačiau nedidelė. Todėl dalyvių skaičius ribojamas iki 45. Suinteresuoti stovykloj dalyvauti skatinami nedelsiant registruotis.

Romas Sakadolskis

Emilija Pakštaitė iš Chicagos skaito pranešimą apie pokongresinę jaunimo veiklą JAV. Lietuvių jaunimo sąjungos suvažiavimas įvyko balandžio 10 Marylando universitete. Nuotr. Lino Kojelio

Mišios tą dieną prasidės 1:30 val. p.p. Jose kviečiami dalyvauti visų tautybių žmonės, ypač tų, kurios turi toje šventovėje savo koplyčias.

Planuojama, kad įvairios atstovaujamos tautybės mišių metu sava kalba giedotų bendras giesmes. Iš lietuvių kviečiamas atstovas lietuviškai paskaityti dalį tikinčiųjų maldos, taip pat ir asmuo atnešti aukom prie altoriaus.

Po mišių, 2:45 val. p.p., prie Šiluvos koplyčios bus giedama lietuviškai Švč. Mergelės Marijos litanija ir giesmė "Marija, Marija".

NEW HAVEN, CONN.

(atkelta iš 6 psl.)

darbo. Meniška atlikti užrašai lange — Lino Žemliausko.

Parodą skoningai apipavidalinant dailininkė Lijolei Ziedonytė, talkino Albina Lipčienė, Linas Lipčius, Jonas ir Emilija Šauliai, dr. E. Vaišnienė ir Vaitė Vėbrautė, kuri taip pat parašė labai gerą, suglaustą tekstą abiem informacinėm lentom.

Už visokeriopą talką LMKF New Haveno klubas yra dėkingas visiems prisidėjusiems. Rezultatu galime pasidžiaugti ir pasididžiauti visa New Haveno lietuvių šeima.

Ateities darbai

Dabar čia eina pasiruošimo darbai etninių grupių dienų pasirodymuose, kuriems vadovauja Lietuvių Bendruomenės valdyba, pirmininkaujant Albinai Lipčienei. Ruošiama medžiaga amerikiečių leidiniui apie etnikus, apie lietuvių įnašą į New Haveno miesto istoriją.

Lietuvių kunigų rekolekcijų dalyviai, susirinkę Putnamo seselių sodyboj birželio 7-11. Rekolekcijom vadovavo kun. V. Bagdanavičius, MIC.

Europos lietuvių 23-čioji studijų savaitė

Europos lietuviai šiemet renigia 23-čiąją studijų savaitę. Ji vyks rugpjūčio 1-8 Prancūzijoje, netoli Paryžiaus — Chantilly, Les Fontaines, Centre Culturel.

Studijų savaitę numatyta tokia programa:

Rugpjūčio 1, sekmadienį, 8 v.v. susipažinimo vakaras. Dainuoja estrados dainininkė Violeta Rakauskaitė-Landienė iš Miuncheno.

Rugpjūčio 2, pirmadienį, 10 val. studijų savaitės atidarymas, 10:15 V. Bartusevičiaus (iš Wiltlich) paskaita — Intelektualai tarp kairės ir dešinės. 8 v.v. — pulk. leit. D. Skučo (iš Senbach/Pfalz) paskaita — Nato problemos.

Rugpjūčio 3, antradienį, 10 val. dr. Jono Griniaus (iš Miuncheno) paskaita: "J. Grušo Barboros Radvilaitė". 8 v.v. R. Bačkis (Le Pecq/Prancūzija): "Komunistinis iššūkis Vak. Europoj".

Rugpjūčio 4, trečiadienį, 10 val. dr. A. Gerutis (iš Berno): "Petro Klimo asmuo". Po paskaitos — P. Klimo filmas iš nepriklausomybės laikų. Popiet — ekskursija Paryžiu.

Rugpjūčio 5, ketvirtadienį, 10 val. A. Rubikas (iš Memmingen): "Bažnyčia naujos epochos slenkstyje" (10 metų po Vatikano susirinkimo). 8 v.v. dr. K. Čeginskas (Uppsala): "Visuomeninės raidos bruožai nūdienėje Lietuvoj".

Rugpjūčio 6, penktadienį, 10 val. prof. A. Greimas (iš Pa-

Nuo 3:30 iki 4:30 p.p. visų tautybių atstovai susirinks dar kartą pagrindinė šventovė, kur planuojamas ypatingas Padėkos bei Pasiuokijimo Aktas.

Lietuvių dalyvavimą šiose apeigose koordinuoja Lietuvos vyčių Washingtono kuopos pirmininkė Eva Migonis, tel. 202 298-6605, ir Ateitininkų Sėdraugių Sąjungos vicepirmininkas Jonas Vaitkus, tel. 301 577-8614.

Ruošiamom tautinių šokių ir dainų programom tikimės pagalbos iš kaimyninių Hartfordo ir Waterburio lietuviškų kolonijų.

Lietuviai dalyvaus ir progarengiamoj mugėj, kurioj bus galima paragauti įvairių tautybių tradicinių patiekalų, pamatyti, kaip kuriami liaudies meno darbai, pasimokyti tautinių šokių bei susipažinti su įvairiomis kalbomis trumpų pamokų metu. Ruošiamės dalyvauti ir planuotame parade ir etninių grupių istorinių nuotraukų parodoje.

-o-

Žodžiu — mažai saujelei žmonių darbo bus per akis!

Mus visus palaiko troškimas ir reikalas, reprezentuojant savo kraštą, parodyti gražiausią, ką turime, ir priminti šio savo mokslo įstaigom garsaus miesto gyventojam, kad Lietuva, nors šiandien ir okupuota, nors nuolat dėl savo nelaimingos geopolitinės padėties didžiųjų kaimynų teriojama, yra ir išliks gyva.

SLNV

PAGERBTAS RAŠYTOJAS ANTANAS VAIČIULAITIS

Birželio 13 vardadienio proga pas Antaną Vaičiulaitį buvo susirinkę beveik visi Washingtono lietuviai, tarp kurių ir Juozas Kasputis, Amerikos prekybos viceministeris. Pobūvyje dalyvavo per 100 žmonių.

Vaišių metu Antanui Vaičiulaičiui išreikšta daug nuoširdžių sveikinimų bei linkėjimų. Kalbėjo dr. Stasys Bačkis, Tėv. Leonardas Andriekus, Jurgis Blekaitis, dr. R. Zalubas ir dr. J. Balys. Kiemelyje prie paskirų

staliukų paliesta ir nemaža kultūrinių bei literatūrinių klausimų, kaip Liet. Rašytojų D-jos naujos valdybos rinkimas ir poeto Jono Aisčio raštų suredavimas, kuriam rastas konkretus sprendimas.

Pobūvio nuotaika buvo pakili ir nuoširdi. Rašytojas Antanas Vaičiulaitis ir žmona Joana bei dukros jautėsi laimingi, turėdami tokį gausų būrį brangių bičiulių.

ŽINIOS APIE KELIONES Į LIETUVĄ 1976 VASARAI PARUOŠTOS DVI PROGRAMOS:

Pirma kėlionė: LIETUVA IR NORVEGIJA

Leningrade 2 dienos, Vilniuj 5 dienos, Maskvoj 2 dienos Norvegijoje 4 dienos.

Išvykstama iš JAV ir Kanados birželio 16 ir 30, liepos 14. Birželio 14 ekskursiją palydės aktorius Vitalis P. Žukauskas.

Antra kėlionė: LIETUVA IR LENKIJA

Varšuvoj 3 dienos, Krokuvoj 2 dienos, Vilniuj 4 dienos, Druskininkuose 2 dienos, Vilniuj 1 diena, Varšuvoj 1 diena.

Dar yra likęs ribotas rezervacijų skaičius šiom kėlionėm: birželio 20, liepos 4 ir 18, rugpjūčio 8, rugsėjo 5 ir 19

Dėl rezervacijų kreiptis:

BALTIC-AMERICAN HOLIDAYS

BY

ROBERT J. ELLYN TRAVEL INC.

501 FIFTH AVENUE (at 42nd Street)
SUITE 1605
NEW YORK, N.Y. 10017
Tel. (212) 687-0250

New Haven, Conn., Bicentennial vyriausioj būstinėj buvo lietuviška parodėlė. Verbų puokštę taiso dr. Elona Vaišnienė (k.), manekeną apgėria lietuviškais tautiniais drabužiais Salomėja Valiukienė. Ši nuotrauka buvo įdėta The New Haven Register bal. 25.

CHICAGOJ

Lietuvių Fondo suvažiavimas

Jaunimo Centre gegužės 15 įvyko Lietuvių Fondo metinis atstovų suvažiavimas. Rytą įėjusių koplyčioj buvo aukojamos mišios už gyvus ir mirusius LF narius. Po pamaldų į salę susirinko 119 atstovų su 3348 balsais.

Dr. Jonas Valaitis pradėjo suvažiavimą ir pakvietė pirmininkauti M. Lenkauskienę, dr. G. Baluką ir V. Kutkų. Sekretoriais pakviesti M. Remienė ir P. Turūta. Kun. J. Borevičius sukalbėjo invokaciją. Minutės susikaupimu pagebti mirę LF nariai.

Suvažiavimą sveikino PLB pirm. Bronius Nainys. Jis pabrėžė, kad LF teikia pagalbą lituanistinėm mokyklom ne tik Amerikoje, bet jo pagalba siekia ir kitus kraštus. Jis pasidžiaugė darnia ir vieninga LF veikla.

Raštu sveikino vysk. V. Brizgys, Lietuvos gen. konsulė J. Daužvardienė, Altos sekr. kun. A. Stašys, LB tarybos prez. pirm. A. Rugienis, P. Labanauskas iš Amerikos Balso, dr. Milaknis iš Kalifornijos ir kiti.

St. Rauckinas perskaitė praėjusio suvažiavimo protokolą.

Pranešimuose dr. Jonas Valaitis informavo apie LF tarybos darbus, kurie sprendžiami balsų dauguma. LF valdybos pirm. dr. A. Razma pasidžiaugė, kad visuomenės pasitikėjimas LF didėja, jau kraunamas antras milijonas. LF turi 4094 narius, o jo pagrindinis kapitalas yra 1,135,000 dol. Šiais metais į LF įplaukė 24,000 dol. LF 1962-1975 laikotarpy davė 354,612 dol. pelno, kuris išdalintas lietuvių švietimo ir kultūros reikalams. Jis iškelė fondui rengtus koncertus Chicagoje, Detrote, Clevelande, Rochestery ir kitur.

Dar kalbėjo LF investavimų tvarkytojas Povilas Kilius. A. Rėklaitis informavo apie testamentų sudarymą. Sekretorius K. Barzdukas kalbėjo administraciniais reikalais. Dr. J. Puzinas supažindino su LF vadynu. VI. Būtėnas kalbėjo spaudos klausimais.

Dr. K. Ambrozaitis perskaitė pelno skirstymo komisijos aktą. Komisija apsvaistė 46 prašymus, kurių bendra suma siekė 180,000 dol. Komisijai buvo leista 1975 paskirstyti 41,250 dol., kurie buvo paskirti švietimo tarybai, žurnalams, mokslinei darbui, literatūrinėm premijom, lituanistinių mokyklų vadovėlių leidimui, JAV LB Kultūros tarybai.

Kazys Grina perskaitė kontrolės komisijos aktą.

Diskusijose ir klausimuose buvo ir gana kritiškų pasisakymų. Nuomonėm išsiaiškinti, prašymai priimti.

Dariaus ir Girenio lituanistinės mokyklos mokinių delegacija atvyko pasveikinti suvažiavimo ir įteikė dovaną.

Po pietų pertraukos vyko trečdalis LF tarybos ir kontrolės komisijos rinkimai. Tarybon slapto balsavimu išrinkti 6 nariai: dr. J. Valaitis, dr. A. Razma, dr. G. Balukas, V. Kutkus, J. Kučėnas ir J. Račkauskas. Kandidatais liko M. Jakaitis ir A. Dundzila.

Draugo redaktoriaus Broniaus Kviklio pagerbimas ir LKMA premijos įteikimas. Garbės prezidiume iš k. G. Meiluvienė, dr. Z. Smilga, dr. B. Miniataitė, kun. V. Bagdanavičius, laureatas Br. Kviklys, mecenatas kun. dr. J. Prunskis ir programos vedėjas V. Liulevičius. Nuotr. G. Janulos

Kontrolės komisijon išrinkti A. Šantaras, P. Sodeika ir P. Turūta.

Sklandus suvažiavimas baigtas Lietuvos himnu.

Operų šventė

Remiant Lietuvių Bendruomenei ir Kultūros Fondui, gegužės 9, 10, 15 ir 16 Marijos aukštesniosios mokyklos salėj Chicagoje buvo pastatytos trys vienveiksmės lietuviškos naujos operos: Jeronimo Kačinsko „Juodas laivas“ (libretas Alg. Landsbergio), Julius Gaidelio „Gintaro šaly“ (libretas A. Kairio) ir Vytauto Marijošiaus „Priesaika“ (libretas pagal B. Suogos veikalą „Milžino punksmė“ S. Santvaro).

Šių operų pastatymu pagerbta Amerikos 200 metų nepriklausomybės sukaktis.

Visuose operų pastatymuose dalyvavo iškiliausi Chicagoje lietuvių soslistai: Stasys Baras, Algirdas Brazis, Bronius Jančys, Kotryna Kogutaitė, Nerija Linkevičiūtė, Valentinas Liorentas, Roma Mastienė, Margarita Momkienė, Dana Stankaitytė, Julius Savrimas, Jonas Vaznelis ir Steponas Wicik. Gražiai pasirodė operos choras ir Jaunūčio Puodžiūno vadovaujami baleto studijos mokiniai. Grojo Lyrich operos sinfoninis orkestras.

Operas režisavo Alg. Dikinis. Gražios dail. A. Valeskos dekoracijos derinosi prie operų turinio ir kėlė nuotaiką. Tris spektaklius dirigavo Vyt. Marijošius, o vieną — Aloyzas Jurgutis. Chicagoje visuomenė gausiai lankė visus operų spektaklius. Pirmąją operą „Juodas laivas“ eiliniai operos lankytojai sutiko šaltokai, nors muz. prof. V. Jakubėnas. Draugo šeštadieniniame priede ją išgyrė. Antroji opera „Gintaro šaly“ sutikta daug šilčiau. Vyt. Marijošiaus „Priesaika“ buvo tikrai įspūdinga, šventiškai gaivianti. Ypatinga įspūdį sukėlė Didžiojo Kunigaikščio Švitrigailos (Stasys Baras) laikysena Lietuvos savistovumo reikaluose ir jo priesaika siekiant karališkos karūnos.

Chicagoje visuomenė dėkinga operos vadovybei ir jos darbuotojams už nenuilstamas pastangas puoselėti lietuvišką kultūrą.

Pagerbtas Br. Kviklys

Draugo redaktoriaus Broniaus Kviklys buvo gražiai pagerbtas gegužės 23 Jaunimo Centre. Susirinko 200 su viršum jo gerbėjų. Jami buvo įteikta

Lietuvių Katalikų Mokslo Akademijos žurnalistikos premija, kurios mecenatas yra kun. dr. Juozas Prunskis.

Iškilmes pradėjo LKMA Chicago židinio pirm. V. Liulevičius. Į garbės prezidiumą pakvietė red. B. Kviklį, mecenatą kun. dr. J. Prunskį, kun. V. Bagdanavičių, dr. Z. Smilgą ir dr. B. Miniataitę.

Apie mecenatą žodį tarė kun. V. Bagdanavičius. Jis išskėlė kun. J. Prunskio sugebėjimą taupyti, o sutauptus pinigus skirti kultūrinėm, religinėm bei literatūrinėm premijom.

Mecenatas prisiminė, kad jį su laureatu riša 50 metų pažintis. Juodu kartu pradėjo reikštis skautų veikloj, kurioj ir dabar abu dalyvauja. Kun. Prunskis išskėlė B. Kviklio sugebėjimus redaguoti ir rašyti geras vedamuosius straipsnius. Baigdamas sveikinimą, įteikė 1000 dol. čekį.

Dr. Zigmas Smilga suglaustai pateikė Br. Kviklio biografiją ir apibūdino jo žurnalistinius sugebėjimus. Priminė, kad laureatas yra sukaupęs didelius lobius mokslinės literatūros ir kitokios istorinės medžiagos. Jis yra diplomuotas ekonomistas ir teisininkas; baigęs Vytauto Didžiojo universitetą.

Redaktoriaus Br. Kviklys dėkojo mecenatui už žurnalistinio

NAUJOS PLOKŠTELĖS

„Gelbėk mus! Philadelphia Lietuvos Choras Viltis. Stereo 6 dol.

Cia mano brangioji Tėvyne, Lietuviški dainų rinkinys, įdainuotas Vilniaus operos solistų — E. Kuodžio ir J. Girijoto. Stereo 6 dol.

Dieve, priegloba mūs... Toronto Šv. Jono parapijos religinės mišių, kalėdinės ir Velykų giesmės. Kaina 6 dol.

Jūratė ir Kastytis, Banaičio opera iš 3 plokštelių. Kaina 15 dol.

Lietuva, Tėvyne mūsų, Toronto vyrų kvarteto įdainuota 3 Baltijos tautų himnai, lietuviškos dainos ir operų ištraukos. Stereo 6 dol.

Arijos ir dainos, Sol. B. Povilavičiaus, 5 dol.

Kun. Vyt. Gorino dainos. 14 lietuviškų dainų, paties solisto parašyta ir įdainuota, kaina 6 dol.

Svajonių kūryboje, B. Tamošiūnienės II-roji laida, 6 dol.

Broniaus Budriūno vyrų kvartetas (Detrote). 15 lietuviškos muzikos dainų. Stereo 6 dol.

O ramunėlė, pasakyk; B. Tamošiūnienės II-roji laida, 6 dol.

Svajonių sodas, lietuviškos lengvos muzikos rinkinys, stereo, 6 dol.

Kalnuos dainuoja, Kvintetas „Baltija“ ir Neo-Lituania orkestras, 12 dainų, 6 dol.

Kur lygūs laukai, lengvos muzikos 9 dainos, stereo, 6 dol.

Su šokių ir daina, išleido Korp. Neo-Lituania, stereo, 10 dainų, 6 dol.

Keliaujame su daina, Hamiltono mergaičių choro „Aidas“ antroji plokštelė, stereo, 6 dol.

Yakutis, Sol. K.R. Yakutis lietuviškos dainos ir arijos, stereo, 6 dol.

Persilūpinimas 50 c. Darbininkas, 341 Highland Blvd. Brooklyn, N.Y. 11207.

BAIGĖ MOKSLUS

Linus Kojelis birželio 19 baigia Kalifornijos universitetą Los Angeles. Studijavo istoriją ir ekonomiką. Jis yra vienas iš keturių, kurie geriausiai baigė studijas.

Studijuodamas pasižymėjo retu aktyvumu įvairiose srityse. Universitete piešė karikatūras (cartoons) jų laikraščiai Daily Bruin. Piešė plakatus ir studentų susirinkimam. Aktyviai reikšėsi Los Angeles lietuvių gyvenime, ateitininkų tarpe, buvo vadovu, stovyklų organizatorium, buvo delegatu trečiajame pasaulio lietuvių jaunimo kongrese. Kai atvyko Simas Kudirka, buvo jo vertėju Los Angeles visai žinių tarnybai.

darbo įvertinimą. Jis pareiškė, kad atliekas lietuvių, kovojančių už laisvę, pareigas ir toliau stengsis laikytis lietuviškai krikščioniškos etikos ir ginti pavergto lietuvių teises. Baigdamas savo kalbą jis pareiškė: „Mano pirmas skautų draugininkas — mecenatas yra geras skautas. Aš irgi noriu būti geras skautas ir, darydamas gerą darbą, premiją dalinu pusiau: 500 dol. skiriu Draugui ir 500 dol. — skautiškai spaudai (250 dol. Mūsų Vyčiui ir 250 dol. Skautų Aidui).“

Trumpesnėmis kalbomis sveikino skautų akademikų vicepirm. V. Sabaliūnaitė, skautininkų draugovės — v.s. A. Namikienė, Skautininkų Ramovės — v.s. V. Tallat-Kelpša, Žurnalistų S-gos — kun. J. Vaišnys, svečias iš Italijos kun. P. Urbaitis. Dr. B. Miniataitė perskaitė sveikinimus raštu, kurių buvo labai daug.

Iškilniųjų pobūvį trumpu padėkos žodžiu užbaigė pirm. V. Liulevičius. Dr. B. Miniataitė svečius pakvietė vaišius.

Tai buvo nuotaikinga kultūrinė šventė.

Jonas Kaunas

NAUJOS KNYGOS SUAUGUSIEM

Lietuviškoji skautija, P. Jurgėlos, 12 dol.

Fragmentai iš praeities miglų, kietais virš., 15 dol.

B. Sruoga atsiminimuose, 10 dol.

Vyno stebuklas, A.N. Niliūnas, 5 dol.

Hester, V. Kavaliūnas, 4.50 dol.

Pėdos mirties zonoje, E. Jučiūtė, 10 dol.

Rudenys ir pavasariai, A. Baranauskas, 6 dol.

Bukolikos — Georgikos, P. Vergilijaus Mārōno, 6.50 dol.

Pagoda, B. Railos, I tomas — 5 dol., II tomas — 5 dol., III tomas — 6.50 dol.

Kelionė aplink pasaulį, J. Kaributo, 5 dol.

Lithuanians in America, dr. A. Kučo (anglų kalba), 6 dol.

VI. Putvinskio gyvenimas ir raštai, 10 dol.

Religijos filosofija, A. Maceina, 5 dol.

Martynas Mažvydas Vilniuje, J. Krilikauskas, 6 dol.

Metai praityti, P. Pakalniškio, 5 dol.

Mergaitė iš geto, R. Spalio, 5 dol.

Apsakymai, M. Katiliškio, 8 dol.

Romas Kalanta, V. Alanto, 3 dol.

Už vasaros vartų, L. Andriekaus, 3 dol.

Išmarginta drobė, V. Butkienės, 3.50 dol.

Negestanti liepsna, sonetai, 2 dol.

9-toji pradalgė, lit. metraštis, 8.50 dol.

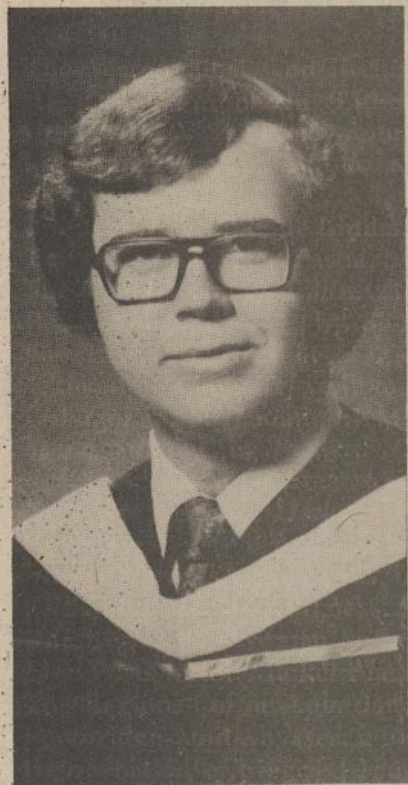
Lietuvių literatūros istorija, Pr. Naujokaiciū, I tomas — 10 dol., II tomas — 10 dol., III tomas 10 dol.

Šios bei kitos naujai išleistos lietuviškos knygos ir lietuviškos plokštelės gaunamos adresu: Darbininko administracija, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207. Persilūpinimui pridėdama 50 c.

Jis yra respublikonas ir šioj veikloj taip pat aktyviai pasireiškia.

Rudenį Princetono universiteto tarptautinių santykių mokykloj jis tęs studijas, norėdamas gauti magistro laipsnį. Planuoja gauti ir teisės mokslų laipsnį. Nori dirbti kaip diplomatas Valstybės departamente.

Jo tėvai gyvena Santa Monica, Los Angeles, Calif. Tėvas, Juozas Kojelis, mokytojas, yra aktyvus visuomenininkas. — P.

Linus Kojelis

KNYGOS ANGLŲ KALBA
BOOKS IN ENGLISH

Introduction to Modern Lithuanian, lietuvių kalbos gramatika anglų kalba, by L. Dambriūnas, A. Klimas, W. Schmalstieg. \$9.00.

English-Lithuanian Dictionary, by V. Baravykas (ca. 30,000 žodžių). \$8.00.

Lithuanian-English, by B. Piesarskas, B. Svesevičius. \$8.00.

Day of Shame, by A. Rukšėnas. \$9.00.

The USSR-German Aggression against Lithuania, by B. Kaslas. \$15.00.

The Brothers Domeika, by L. Dovydenas \$6.00.

A. Galdikas — A Color Odyssey. \$16.00.

Lithuanian Folk Tales. \$4.50.

Popular Lithuanian Recipes, by J. Daužvardis, \$3.50.

Curriculum vitae, by A. Kairys. \$3.00.

We Will Conquer the World, by L. Dovydenas. \$5.00.

The Forest of Anykščiai, by A. Baranauskas \$4.00.

Vytautas the Great-Grand Duke of Lithuania, by J. Končiū. \$2.00.

Map of Lithuania. \$3.00.

A Priest in Stutthof, by Stasys Yla. \$8.00.

House Upon the Sand, by J. Gliada \$4.00.

Simas, by Jurgis Gliada. \$5.00.

Sin at Easter, by Vaižgantas. \$6.00.

The Way of the Nation, by J. Juodis paveikslų albumas. \$7.00.

Cultural Wellsprings of Folktales, by Rev. V. Bagdanavičius. \$6.00.

The War Against God in Lithuania, by Dr. J. Savasis. \$1.25.

Art Collection of the Lithuanian Franciscan Fathers. \$5.00.

Crosses, by V. Ramonas. Romanas. Kietais viršeliais. \$4.00.

Lithuanian Quartet. Barono, Katiliškio, Landsbergio ir Šeinius kūriniai \$5.00.

The Herdsman and the Linden Tree. V. Krėvės apsakymas. \$4.00.

The Ordeal of Assad Pasha, by I. Šeinius. Satyra. \$2.00.

The Temptation, by V. Krėvė. \$3.00.

Bobby Wishingmore, by S. Zobarskas, Vaikam istorija. \$2.00.

The Living Testament of Faith and Courage. Sibiro maldaknygė lietuvių-anglų kalbomis, didelio formato. \$4.50.

Lithuanian Self-Taught, by M. Variakojytė. \$2.00.

Mano žodynas, by Richard Scarry, Daugiau kaip 1400 pavadinimų, spalvotos iliustracijos. Didelio formato. \$5.00.

The Forty Years of Darkness, by J. Vaišnora \$2.00 (hard covers \$3.00).

Marian Shrines of Americas, by Titas Narbutas. \$3.50.

The Forty Years of Darkness, by J. Vaišnora \$2.00 (hard covers \$3.00).

The Lithuanian Woman, red. B. Novickienės. \$3.00.

Five Posts in the Market Place, by A. Landsbergis. \$4.00.

The Regions of no Admittance, by D. Sealy. \$4.00.

Footbridges and Abysses, a novel by A. Baronas. \$5.00.

Rejuvenation of Siegfried Immerselbe, a novel by Ig. Šeinius. \$5.00.

Noon at a Country Inn, by A. Vaičiulaitis. \$4.00.

Nimblefoot the Ant and Her Adventures, by V. Tamulaitis. \$4.00.

The Deluge, a Love Story of Ancient Times, by M. Vaitkus. \$4.00.

The Mountain Doves and other African Folktales, N. M. Zobarskas. \$3.50.

Lithuanian Cookery, by I. Sinkevičiūtė. \$7.00.

Lithuanians in America, by Dr. A. Kučas \$6.00.

Vilnius, the Capital of Lithuania, by T.J. Vizgirda, Architect. Gausiai iliustruota. \$4.00.

The Battle of Grunwald, a Historical Novel. \$3.00.

Lithuania, Land of Heroes, by L. Valiukas. \$5.00.

The Seasons, by Donelaitis. \$3.00 (kietais \$4.00).

Sonata of Icarus, by Jurgis Gliada. \$5.00.

Essay in Greek Politics, by R. Sealey. \$6.00.

Tundra Tales, Nola M. Zobarskas, ed. \$5.00.

The Winnowing Winds, by Bailey. \$4.00.

Modern Stories from Many Lands, ed. by Charles Angoff. \$8.00.

A State of Almost Happiness, a novel by Bryn Beorse. \$5.00.

Fighters for Freedom. Lithuanian Partisans Versus the U.S.S.R., by Juozas Daumantas. Kietais viršeliais. \$9.95.

Puzinas, color monography, \$25.00.

Šios ir kitos knygos bei muzikos plokštelės gaunamos:

DARBININKO ADMINISTRACIJA

341 HIGHLAND BLVD.

BROOKLYN, N.Y. 11207

PRANČIŠKONAI MALONIAI Kviečia
VISUS ATOSTOGAUTI PAS JUOS
KENNEBUNKPORTE

Atostogų sezonas: liepos 4-rugsėjo 6

PRANČIŠKONŲ VASARVIETĖ TURI VISUS PATOGUMUS

Kambarių pasirinkimas įvairus. Maistas geras. Aplinka graži — prie pat Atlanto. Maudymosi baseinas, teniso aikštė, kavinė. Gausūs kultūriniai renginiai: koncertai, literatūros vakarai, paskaitos, dailės parodos. Taip pat skaitykla, biblioteka...

KAINOS VISIEM PRIEINAMOS. INFORMACIJAI ADRESAS:

Franciscan Monastery
Kennebunkport, Maine 04046.
Tel. (207) 967-2011

Maironio lituanistinės mokyklos mokslo metų baigimo iškilmėse. Iš k. V. Sidas, Tėv. Paulius Baltakis, OFM, A. Vakselis, Liet. gen. konsulas A. Simutis, P. Jurkus, G. Šaulienė, mokyklos vedėja D. Bobelienė. Kalba mokyklų inspektorius A. Masionis. Nuotr. L. Tamošaitis

MAIRONIO LITUANISTINĖ MOKYKLA BAIGĖ 26 DARBO METUS

Išleido 22-rą abiturientų laidą

Birželio 5 Maironio lituanistinės mokyklos mokiniai paskutinį kartą susirinko į mokyklos patalpas ir užbaigė šiuos mokslo metus. Mokykloje buvo dvi pamokos, paskui visi persikėlė į netoli esantį parką. Ten vyko mokyklos iškyla. Mokiniai žaidė, pripildydami vieną parko dalį lietuvišku klegesiu. Prieš pirmą grįžo į mokyklą, iš kur išsiskirstė vasaros atostogoms.

Mokyklos iškilmingas baigimo aktas vyko sekmadienį, birželio 6, Kultūros Židiny.

Jaunimo pamaldos

Iškilmės prasidėjo jaunimo pamaldomis. Jau prieš 12 rinkosi mokiniai, tėvai, pažįstami. Mišias aukėjo mokyklos kapelionas Tėv. Paulius Baltakis, OFM. Jis ir pamokslą pasakė, primindamas Eucharistiją, Šv. Dvasią ir mokslo metų užbaigimą.

Tuoju po pamaldų persiorganizavo ir pertvarkė salę iškilmingam mokslo metų užbaigimo aktui.

Tarybos posėdis

Tuo pačiu metu, kai buvo rengiamasi iškilmėm, įvyko trumpas mokyklų tarybos, tėvų komiteto ir Liet. Bendruomenės atstovų posėdis. Pagal mokyklos statutą reikalaujama, kad pasitraukdama vedėja pristatytų naują kandidatą į vedėjas. Naujas vedėjas yra renkamas šios tarybos.

Mokyklos vedėja Danutė Bobelienė, vadovavusi mokyklai ketverius metus, iš to darbo pasitraukia. Savo vietą ji pristatė Gintrą Ivaškiene. Šiame tarybos posėdyje visi balsais ir buvo išrinkta ji naująja mokyklos vedėja.

I garbės prezidiumą

Salė buvo paruošta iškilmėm. Stalai buvo apkrauti dovanomis, kurios skirtos geriausiems mokiniams, mokyklą baigiantiems. Dešiniame sone prieš sceną sėdėjo tautiniais drabužiais pasipuošusios mergaitės, gražiai apsirengę berniukai. Tai mokyklą baigiantieji.

Iškilmes pradėjo mokyklos vedėja Danutė Bobelienė. Pirmiausia ji pakvietė garbės prezidiumą. Pakvietė Lietuvos gen. konsulą Anicetą Simutį, Atlanto pakraščio mokyklų inspektorius Antaną Masionį, LB New Yorko apygardos pirmininką Aleksandrą Vakselį, Kultūros Židinio tvarkytoją Tėv. Paulių Baltakį, OFM, tėvų komiteto pirmininką Vladą Sidą, aštunto skyriaus mokytoją Paulių Jurkų, antros klasės mokytoją Giedrę Šaulienę.

Skyrių pranešimai

Pirmiausia atskiri skyriai padarė pranešimus, kiek buvo mokinių, kas geriausiai baigė. Geriausi mokiniai buvo apdovanoti. Specialias dovanas, užsakius tėvų komitetui, pagaminio keramikė Gina Kudžmienė. Berniukai gavo pieštukam susidėti kubiliuką, papuoštą lietuviškais ornamentais; mergaitės ant kaklo kabinamą pendants. Tokias dovanas gavo pirmieji mokiniai nuo pirmojo skyriaus iki aštunto ir pagelbinės klasės mokiniai, kurie buvo perkelti į 5 skyrių.

Pirmojo skyriaus pranešimą padarė mokytoja Elena Ruzgienė. Skyriuje mokėsi 14 mokinių.

Antrojo skyriaus mokytoja buvo Marytė Matulaitytė. Mokėsi 16 mokinių.

Trečiame skyriuje buvo 15 mokinių. Mokytoja F. Jasaitienė.

Ketvirto skyriaus mokytoja V. Ušienė dėl ligos neatvyko. Jos pranešimą paskaitė mokyklos vedėja ir išdalijo skyriaus dovanas.

Penktame skyriuje mokėsi 18 mokinių. Mokytoja — Jūratė Nemickienė.

Šeštame skyriuje buvo 12 mokinių. Mokytoja Liuda Gudelienė.

Septintame skyriuje buvo 11 mokinių. Mokytoja Gintra Ivaškiene.

Pagelbinės klasės buvo dvi. Čia mokėsi tie, kurie į mokyklą ateina be lietuvių kalbos. Vyresniojo klasė buvo 4. Jie visi perkelti į 5 skyrių. Į mokyklą jie atėjo nemokėdami lietuvių kalbos. Jaunesniojo klasė yra 6. Pagrindinė mokytoja yra Rita Oniūnienė, jai talkino Rasa Bobelytė.

Mokykloje veikė ir vaikų dar-

želis, kuriam vadovavo Gražina Janušienė ir Dalia Vaicekauskaitė. Vaikų darželis baigimo iškilmėse nedalyvavo.

Vaikų daržely dar dirbo Danutė Norvilaitė. Buvo atsarginių mokytojų, kurie pakeisdavo negalinčius į pamokas atvykti mokytojus. Rasa Milukaitė pakeisdavo žemesniųjų skyrių mokytojus, Marytė Budraitienė — vaikų darželio, Aldona Marijošienė — aukštesniųjų skyrių mokytojus.

Mokyklą baigiantieji

Šiomet mokyklą išleido 22 abiturientų laidą (kurie baigė 8 skyrius) ir antrą aukštesniosios mokyklos laidą (kurie baigė 2 klases, arba 10 skyrių).

Jūratė Nemickienė paskaitė mokytojų tarybos protokolą. Tada Lietuvos gen. konsulas A. Simutis įteikė atestatus.

Aštuntą skyrių baigė

Aštuntą skyrių baigė šie mokiniai: Lina Bobelytė, Rūta Dragūnevičiūtė, Arūnas Gudaitis, Paulius Gudelis, Tomas Ivaška, Algis Kezys, Darius Kudžma, Rita Liogytė, Viktoras Lora, Laura Naronytė, Valerija Powell, Lina Ridikaitė, Rima Vebeliūnaitė. Viso — 13 mokinių.

Penktukais baigė šie mokiniai: Rūta Dragūnevičiūtė, Arūnas Gudaitis, Paulius Gudelis.

Abiturientams prieš atestato buvo įteikta ir gelė.

Aukštesniąją mokyklą baigė

Šiomet išleista aukštesniosios lituanistinės mokyklos ant-

A.A. KUN. JUOZAS BARKUS

Newark, N.J. — Kun. Juozas Barkus, OSB, staiga mirė birželio 1 Morristown Memorial ligoninėje, Morristown, N.J. Jis buvo 69 metų, vienuolis benediktinas, priklausė Šv. Marijos abatijai Delbarton.

Buvo gimęs Hoboken, N.J. Tėvai buvo Nikodemas ir Mag-

JUBILIATAI

Genovaitė ir Eduardas Witkai birželio 20, sekmadienį, švenčia savo vedybinio gyvenimo 25 metų sukaktį. Ta proga bus aukojamos iškilmingos mišios V. Atsimainymo parapijos bažnyčioje, Maspeth, N.Y. Po pamaldų bus banketas Winter Garden svetainėje.

Eduardas Witkus yra trečios kartos lietuvis, iš profesijos vaistininkas. Jo tėvas buvo žymus dailininkas William Witkus.

Genovaitė ir Eduardas Witkai yra susipratę lietuviai: remia lietuvišką spaudą, organizacijas, priklauso V. Atsimainymo parapijai.

Genovaitė ir Eduardas Witkai

DAUG ĮVYKIŲ VIENU METU

Newark, N.J. — Birželio 12-13 Newarko lietuvių užklupo tokia įvykių gausa, kad, tik gerai pasispaudus, buvo galima visur suspėti.

Birželio 12, šeštadienį, 7 v.v. Bendruomenės iniciatyva ir Patersono lietuvių klebono kun. V. Dabušio pastangomis Newarko lietuvių parapijos bažnyčioje įvyko sovietinio genocido aukų okupuotoj Lietuvoj pagerbimas — koncertacinės mišios su egezekvijomis ir kun. K. Pugevi-

Baigė Maironio aukštesnės lituanistinės mokyklos antrą klasę (10 skyrių) iš k. Ritonė Ivaškaitė, Valentina Leleivaitė, Tomas Lora, klasės mokytoja Giedrė Šaulienė, Rita Sabalytė, Jolita Gudaitytė. Nuotr. L. Tamošaitis

Baigė Maironio lituanistinės mokyklos aštuntą skyrių. Iš k. mokytojas Paulius Jurkus, Rūta Dragūnevičiūtė, Lina Bobelytė, Valerija Powell, Rita Liogytė, Laura Naronytė, Darius Kudžma, Rima Vebeliūnaitė, Paulius Gudelis, Lina Ridikaitė, Viktoras Lora, Arūnas Gudaitis, Tomas Ivaška, Algis Kezys. Nuotr. L. Tamošaitis

PERKŪNO CHORAS STATYS OPERETĘ

Choras baigė savo darbo sezoną

New Yorko vyrų choras Perkūnas kasmet, baigdamas savo darbo sezoną, surengia uždara pobūvi choristų šeimom ir kviestiniam svečiam. Šiomet toks pobūvis buvo birželio 5, šeštadienį, Kultūros Židinio mažojo salė.

Pobūvi pravedė choro pirmininkas Stasys Karmazinas. Jis pirmą apžvelgė praeitų metų veiklą. Praeitų metų pavasarį keitėsi dirigentai. Pasitraukus Vytautui Stroliai, choro valdyba dirigentu pakvietė buvusį chormeisterį Vytautą Daugirdą. Chormeisteriais dabar yra Antanas Razgaitis ir Viktoras Ralys.

Pristatęs vakaro garbės svečius, prisiminė choro koncertą, kuriame dainavo solistė Genė Ugiaskienė ir debiutavo choro auginamas solistas Petras Tutinas. Choras išleido plokštelę, dalyvavo Čiurlionio ir Vasario 16 minėjime.

Žvelgiant į ateities sezoną, choras yra numatęs pastatyti operetę.

Valdyba perrinkta ta pati: pirm. Stasys Karmazinas, vicepirm. Zenonas Jurys, archyvo vedėjas Jonas Jankus, ūkvedys Jonas Šileikis, socialiniam reikalui Petras Tutinas, finansiniam reikalui Antanas Razgaitis.

čiaus pamokslas. Šis pagerbimas sutapo su Newarko lietuvių Švč. Trejybės parapijos 40 valandų atlydais, kurių iškilmingoji pabaiga įvyko birželio 13, sekmadienį, 7 v.v.

Sekmadienį taip pat buvo pašventintas paminklas prieš metus mirusiam labai paslaugiam, patrauklaus būdo Lietuvių Bendruomenės veikėjui a.a. Liskaičiui. Velionio populiarumas sutraukė gausius dalyvius tiek į pamaldas jo intencija, tiek į kapines šventinant paminklą, tiek į našlės suruoštą jam pagerbti iškilmingą priėmimą parapijos salėj.

Korespond.

Atsiliėpdamas į chorą, Petras Tutinas padainavo kupletus apie inžinieriaus vargus. Pritarė choras. Toliau choras atliko komišką dainelę — Gyveno baritonas. Solo dainavo Petras Porojus.

Pabaigoj choras ir du akordeonai palydėjo tautinį šokį — vakaruškas, šoko tos pačios keturių poros.

Programa buvo didelė ir plati, užsiėmė apie dvi su puse valandos. Žmonės truputį pavargę. Jie sėdėjo prie apkrautų stalų. Tai kai kas neiškentė ir pradėjo valgyti dar programai einant. Štai dainuoja solistė, o lėkštės čerška: Reikėtų daugiau pagarbos solistam ir visiem programos dalyviams.

Po programos buvo šilta vakarienė, šokiam grojo juostelių muzika. Vakaras praėjo linksmam ir jaukiam. (p.j.)

— Sveikiname su saulėtu pavasariu mūsų gerbiamus svečius ir bičiulius. Esame vėl pasiruošusios jus sutikti savo vienuolyno sodų poilsui nuo kasdieninės rutinos ir sunkių darbų. Galėtume vieną kitą pensininką, mėgstantį ramų gyvenimą, priimti pastoviam apsigyvenimui. Prašom pranešti jūsu atsilankymo laiką šiuo adresu: Sister M: Rita, Imm. Conc. Convent, Putnam, Conn. 06260. Tel. 203 928-5828.

CALABOGIE LODGE CALABOGIE, ONT. CANADA

Come visit us again — same unpolluted air and water, relaxing atmosphere, great fishing, and low peak-season price from \$19.50 per person double occupancy — all meals included. But ... We've had a face lift — fixed up, painted up, prettied up. Off-season rates in effect to June 1st Bass fishing season opens June 29th. 4 Hour Drive to Summer Olympics. Call 613-752-2676 or write above address.

own your own COUNTRY ESTATE

in beautiful
New Hampshire

The largest real estate office in the area, specializing in farms and country properties.
WALTER FINCH, REALTORS
Rt. 101 & 108 EXETER, N.H. (603) 778-0546

MIDDLEBORO TRAILER SALES PALOMINO

SALES — SERVICE — RENTALS —
PARTS. WE SERVICE ALL BRANDS
REC. VEHLS.
APPLIANCES — WHEELS — BRAKES — TIRES
TRADES — BANK FINANCING
STATE HWY. 28 — 1 MI. S. OF STATE HWY.
105 MIDDLEBORO, MASS.
PHONE: (617) 947-3673

LOWE'S LAKE VIEW FARM & RECREATION AREA

150 Tent and Trailer Sites, Fishing, Farm Store,
Fresh Produce, Camp Supplies, Tables, Fire-
places, Wood, Electric Hookups, Showers,
Dumping Facility, Boats for Rent, Near Historic
Sites and Beaches.
Off US Hwy. 13 at Laurel E on State Hwy 24
1 Mile to Sign
RFD 1, Laurel DE 19956
Ph: (302) 875-3067

ARCHITECTURAL Drafting, mechanical drafting, court graphic charts, plastic molds & dies designing. Overnight & wkend drafting

212 389-5739

BREEZY POINT INN

FRANK & PAULINE DIERBER TEL: 914 477-8513
The Ideal Vacation Resort on picturesque
Greenwood Lake, N.Y. Only 48 miles from N.Y.C.
Pvt. beach fishing water sports, German-Amer.
Dinners a la Carte at anytime. Bus outings.
Open all year. Visit us this year.

SALT ROCK FAMILY CAMPING

5 MI. N. OF NORWICH EXIT 51, FROM CONN.
TPKE. (STE HWY. 52) ON STATE HWY. 97
IN BALIC
PROPANE STATION — ICE — SWIMMING
POOLS — OPEN FIELDS — FLUSH TOILETS
— SHOWERS — WOODED SITES — PLAY-
GROUND — HIKING — BOTTLE GAS
FILLED — GIANT CROQUET
NEARBY: GOLF, RIDING, STORES, FISHING
& MYSTIC SEAPORT
(203) 822-5728 BALIC, CT 06330
MEMBERS: C.C.O.A. & N.A.F.C.A.

YE COLONIAL INN

on the Ocean Front
"F" Street & Ocean Blvd.

Near Band shell, store and res-
taurants. One block from bus
stop. Large, comfortable rooms,
color TV lounge. Spacious front
porch with scenic view.

★ REASONABLE RATES
★ FRIENDLY ATMOSPHERE
MR. & MRS. KENNETH BOYD
(603) 926-3371

PLEASANT ACRES FARM

CAMPGROUNDS
PLANNED RECREATION — LIVE
ENTERTAINMENT — MASS HELD AT
CAMPGROUND
201 875-4166
DE WITT DR., BOX 351, SUSSEX, NJ 07461

HOUSEKEEPING
ROCKY MOUNT COTTAGES
SPRING GLEN 914 647-4339
NYC: UL 3-9856 TR 1-4244, 984-2908
80 mi. NYC. Large filtered pool,
fishing, play area, all sports, play-
house. Season, monthly weekly. We
supply dishes, pillows, blankets.
Prices right. Brochure.

TRUMAN'S FINE FOOD
BARBARA RADER, FOOD EDITOR OF
NEWSDAY — HIGHEST RATING
TRUMAN'S AND UPSTAIRS AT
TRUMAN'S
LUNCH, DINNER AND AFTER. SUNDAY
BRUNCH 1 PM TO 4 PM
1401 OLD NORTHERN BOULEVARD
VILLAGE OF ROSLYN, N.Y.
CALL (516) 621-0777 (CLOSED TUESDAY)

JOHN MAINTENANCE SERVICE SPECIALIZING CARPET CLEANING, WALLPAPER HANGING, VACUUM REPAIRING FLOOR SCRAPING, FLOOR WAXING — Reasonable — Free Estimates (212) 278-1772

SPECIAL SPRING WEEKEND PACKAGE

A Change of Pace... For the Whole Family!
Restaurant • Private Beach • Pool • Game Room
Water Sports • Sauna/Sun Deck • 60 Deluxe Units.
Many w/Kitchenettes Supervised children's Activities.

Reserve Now For
Memorial Day Color Booklet "T" on Request
Tiana Bay ON
WATER'S
EDGE
RESORT • MOTEL • MARINA
Ramparture Rd. Hampton Bays, NY 11946 516-728-1488

MANSFIELD STATE COLLEGE SUMMER MUSIC CAMP FOR HIGH SCHOOL STUDENTS

June 28, 1976 to August 1, 1976

in North Central Pennsylvania's
beautiful vacationland

**BAND, ORCHESTRA, CHORUS, MUSICAL
THEATER, JAZZ ENSEMBLES, CHAMBER
MUSIC, THEORY, CONDUCTING PRIVATE
LESSONS**

5 Week Session — Total Cost **\$385.00**
for information write to:
Summer Music Camp
Mansfield State College
Mansfield, Pa. 16933

GRAND CANYON BASEBALL CAMP

for boys 9 thru 12 only. On the
Mansfield State College Campus in
Pennsylvania's Canyon County
Full Recreation Program Excellent
Instruction Baseball — Baseball —
Baseball

AUGUST 5 TO AUGUST 15 SESSION INCLUDES
TRIP TO LITTLE LEAGUE WORLD SERIES
REASONABLE RATES

Write Box 234
Mansfield, Pa. 16933
or Call 717-662-3194 (Anytime)
717-322-5307 (After 5:00)

THE NASWA MOTOR INN

Motel and Cottages
Directly on Lake Winnepesaukee
Route 3, Weirs Beach, N.H.
Luxury MOTEL — some suites with kitchens. Daily,
weekly rates. Cottages with kitchenettes. Priv.
sandy beach. Boating, fishing. Entertainment
nites. Restaurants & activities nearby. Only
minutes to the Weirs. Free Docking for boats.
All on premises. Only 2 Hours from Boston.
Write The Naswa Box "BG" Weirs Blvd., Laconia,
N.H. 03246. Ask for color brochure stating
exact dates & number of people. Peter & Hope
Makris, Innkeepers 603 366-4341
BOX CW

CASWELL RESORT

LAKE BERNARD VILLAGE OF SUNDRIDGE 35
MILES NORTH OF HUNTSVILLE. WRITE BOX C
SUNDRIDGE ONT. PHONE 705-384-5371 CHILDREN
FREE WEEK (12 YRS & UNDER) JUNE 26-JULY 3
INDOOR POOL & SAUNA SANDY BEACHES
WATER SKIING SUPERVISED PROGRAM TENNIS
& GOLF NEARBY

GIVE YOUR CHILDREN THE BENEFITS OF A
PRIVATE SCHOOL EDUCATION
OAK RIDGE ACADEMY
BOARDING SCHOOL FOR BOYS AND GIRLS
GRADES 7-12 FULLY ACCREDITED SUPERVISED
STUDY SMALL CLASSES HONOR R.O.T.C. CO ED
DAY PROGRAM NON-DISCRIMINATORY PH:
(919) 643-4131 BOX N OAK RIDGE N.C. 27310

THOUSAND ACRES RANCH RESORT.
ADIRONDACK STATE PARK NEAR LAKE GEORGE
INDOOR & OUTDOOR POOL, SAUNA BATH,
WATER SKIING, HORSEBACK RIDING, RODEO
EVENTS, GOLF COURSE, GAME ROOM, ALL
SPORTS. COCKTAIL LOUNGES, BAND, SOCIAL
& CHILDREN'S DIRECTOR. 3 MEALS DAILY. WE
LOVE FAMILIES CHILDREN DISCOUNTS UNDER
3 FREE WRITE FOR BROCHURE: STONY CREEK,
NEW YORK 12878 TELE: 518 696-2444

Archeology in Italy The Etruscan Foundation Spinnocchia — Siena

July 1976. Prehistoric and Classical Archae-
ology. Excavation, restoration, lectures, prehis-
toric crafts, excursions. Participants housed in
castle near Siena. Cost \$570.00

Details: Prof. Daniel Everett
The Etruscan Foundation, Inc.
161 Country Club Drive
Grosse Pointe, Mich. 48236
Tel: (313) 886-6654

WICOPEE ESTATES

Tompkins Corners Putnam Valley
FILTERED SWIMMING POOLS
MODERN 4 & 5 ROOM COTTAGES EACH ON
ONE (1) ACRE SPORT FACILITIES INCL. TENNIS
PVT. LAKE. DAY CAMP SOCIAL HALL 2-18
HOLE GOLF COURSES AND FISHING NEARBY
TACONIC PARKWAY TO PEEKSKILL HOLLOW
ROAD TURN RIGHT THEN LEFT TO WICOPEE
RD. THEN RIGHT. (201) TE 3-1036 OR 914 LA8-5044

MEADOWLARK TRAILER PARK

Beautiful Location All Grassed Sites Play Area
Near Beaches Outdoor Theater & Shopping
Center 3 mi to US Navy Base & Historical Newport
Laundry Full Hookups Overnight Mobile Home
Rentals Off State Hwy. 138 A, 4/10 mile East
on Prospect Avenue, Right Side (401) 846-9455
Joe & Mae Rideout 132 Prospect Ave.,
Middletown, RI 02840

LIETUVIŠKO STILIAUS PAMINKLAI
SUKURIAMI IR NEMOKAMAI
PRISTATOMI VISAS KAPINES NEW YORK,
NEW JERSEY IR CONNECTICUT VALSTIJOS.
SE. ĮSTAIGA PRIE SV. JONO KAPINŲ.

Fasolino MEMORIALS

68-86 80 ST., MIDDLE VILLAGE, QUEENS
Phones: 326-1282 326-3150

TAI MŪSŲ VIENIETINĖ VIETA —
GAUSI PARODŲ SALE

MARTIN COURT NORTH BEACH

Spend your vacation at Martin's Modern 27
unit motel, accommodates 2-5 persons, some with
cooking facilities, swimming pool, shuffleboard,
badminton, volleyball. Ten minute walk to beach,
parking at door, private showers — hot & cold
water — room TV. W. to W. carpet. Coffee
Shop.

Under NEW MANAGEMENT
NEAL & EDNA GADWAH
TEL. (603) 926-2771
454 WINNACUNNET RD. HAMPTON, N.H. 03042

Rašydamas adresą, rašyk aiš-
kiai, neužmiršk pridėti ir "zip"
numerio.

SKY MEADOWS LODGE

SPRUCETON RD. WESTKILL, N.Y. 12492
518 989-6739 HOME AWAY FROM HOME
Excellent German-American Food, Family Style
Home Grown Products Home Baking Daily. Rooms
with Hot & Cold Water. Recreational Facilities
Swimming Pool
EMMA JAUCH

ORLEANS HOLIDAY MOTEL & PANCAKE MAID RESTAURANT

Rte. 6A, Orleans, Mass. Tel. 617 255-1514 Gate-
way to National Seashore Park and quickly
accessible to all area of Cape Cod. Comfortable
centrally heated accommodations with full ceramic
tiled bath, T.V. & phone in each room. King
size pool, restaurant on premises \$27-\$35 daily.
dble. occup. lower off season rates. Major credit
cards accepted.

UPSTATE NEW YORK

Going business established 11 yrs. Ski-doo (Snow
Mobiles) sales & service parts & accessories.
Excel income! Higher income may be attained
by the sale of automobiles campers, motorcycles,
lawn & garden equip. Complete parts inventory.
Ready for the coming season. Modern showroom,
fully equip. shop. Owner will assume mtge.
illness forces sale. Price under \$75,000. complete.
Also 4 bdrm. home. 2 mi. walk to busn.
Contact Ben Selkis, Selkis Motors, Mechanic-
ville, N.Y. 518-664-5201

THE RALPH WALDO EMERSON

OVERLOOKING THE OCEAN, A GRACIOUS,
HISTORIC INN NAMED FOR ONE OF ITS
MOST FAMOUS GUESTS. ALL ROOMS HAVE
PRIVATE BATH, PHONE, SPACIOUS
GROUNDS, SAUNA, WHIRLPOOL, HEATED
POOL, QUIET LOCATION, DELICIOUS
MEALS. MAY 28 — NOV. 1st FOR BROCHURE
CALL 617-546-6321 OR WRITE RALPH WALDO
EMERSON, BOX 590-V
ROCKPORT, MASS.

1799 Westtown School 1976

A Friends coed country boarding school
(grade 9-12) 25 miles west of Philadel-
phia. Sports, Art, Music, Dramatics,
600 Acre Campus, Openings for Boys,
grades 9-11. For further information or
a catalogue, please write:

J. Kirk Russell — Dir. of Admissions
Westtown School, Box 2
Westtown, Pa. 19385
Tele. (215) 399-0123

MORNING CHEER CAMPS

BOX B NORTH EAST MD. 21901 (NEAR ELKTON).
Camp Sandy Cove for Girls 7-14 Camp Sandy Hill
for Boys 7-14 Hilltop Ranch for Teens 14-19
Activities at each of the 3 separate facilities of
over 100 acres each include: swimming pool,
archery, baseball, waterfront, bicycles, tennis,
horses, crafts, overnight trip, Christian camping
at its best. For information call (301) 287-5433

BURGUNDY CENTER FOR WILDLIFE STUDIES

The fourteenth season for this unique program.
500 acre wildlife sanctuary in the Appalachians
of West Virginia. Focus on intricate relationships
of natural communities. Instruction in ornithology,
botany, geology, fresh water biology and other
areas. Orienteering, wildlife photography, bird
banding, independent study, natural crafts, swim-
ming. Three 2 week sessions: \$265 per session.
coed: ages 11-16. Write: Burgundy Rd., Alexan-
dria VA. 22303 or call 703 960-3700 or 703 256-2084

JAMES WHITE
FLOOR WAXING —
FOR HOMES AND OFFICES
CALL 516 623-2280
WE TAKE PRIDE IN OUR WORK

ARE YOU
GOING UPSTATE NEW YORK FOR
THE SUMMER?
We Will Truck Your Household Needs
For You. Reasonable Rates. Please
Call. (212) 695-7200

GRAND OPENING

PINA'S BEAUTY SALON
Formerly PAMELA'S
462 Kennedy Blvd.
Bayonne, N.J.
OWNER OPERATOR JOSSIE CASTROVINCI
201 858-9865
Hours — Monday & Tuesday 9 to 5 p.m. Thursday
& Friday 8:30 a.m. to 7:30 p.m. Saturday 7:30 a.m.
to 5 p.m.

J. HISKEY'S GOLF CAMP
QUALITY INSTRUCTION. CHARACTER
BUILDING. COED, 1-3 WEEKS, \$100 TO \$135.
BEGIN JULY 12
GOLF HAWK VALLEY
DENVER, PENNSYLVANIA
IN DUTCH COUNTRY — JUST ONE HOUR
AWAY
GOLF IN A BEAUTIFUL, RELAXING SETTING
PUBLIC INVITED. SPECIAL WEEKDAY
RATES. 2 PGA PROS.
CALL (215) 445-5445 FOR INFORMATION

Tri-County Taekwondo Asso
105 DUTCHESS TURNPIKE
POUGHKEEPSIE, N.Y.
(BET. LOVE OIL & LAFAYETTE) **831-7474**

SELF-DEFENSE PHYSICAL FITNESS RESPECT
COORDINATION MIND & BODY CONTROL POSTURE
WEIGHT CONTROL FIGURE TONING ENDURANCE
TAE KWON DO (KOREAN KARATE)
CHILDREN'S CLASSES
WOMEN'S SELF-DEFENSE
PRIVATE LESSONS
BEGINNERS SPECIAL
\$3 PER WEEK FOR
UNLIMITED CLASSES
OPEN 6 DAYS: MON.-FRI. 7 TO 9 P.M. & SAT. 9 A.M. TO 1 P.M.

ON A QUIET HILLSIDE...

THORN HILL LODGE
JACKSON, NEW HAMPSHIRE 03846
BOX 128 CW
facing Mt. Washington. Beautiful mountain inn,
chalet and cottage. Pool near golf course. White
Mtns. attractions. \$14 to \$19 a day includes 2
meals. A 4 season resort. For brochure call
603 383-4242 or write Jacques & Carol Gagnon,
Box 128 CW, Lower June Rates.

Aida i —
vienas geriausių kultūros
žurnalų išleidvių.
Ar juos prenumeruoti?

COME VISIT US AT COUNTRY STORE

LADIES PANTS SKIRT SETS WHOLESALE PRICES
2 PC. BLOUSES \$5.00. 8205 3RD AVE. 680-7109.

KEW FOREST HANDYMAN SERVICE & CONTRACTOR

86-60 Lefferts Boulevard Kew Gardens 11469
Small Jobs Welcome All Trades
Painting, Carpentry, Fencing, Masonry Work,
Plumbing, Electrical, Roofing, Window Replace-
ment, Siding Kitchens Bathrooms Basements

AEGEAN ISLES

RESTAURANT & CATERERS
OPEN 7 DAYS A WEEK
FOR WEDDINGS, SHOWERS, COMMUNION
AND CONFIRMATION
781 E. 31ST STREET, BROOKLYN
TELE: 434-7496

R.P.M. AIR CONDITIONING & REFRIGERATION SERVICE COMPANY

1257 EAST 84TH STREET, BROOKLYN, N.Y.
11236
PROPR: RICK MASTRONARDI
TELEPHONE: (212) 331-3794

RE-SEAL & BEAUTIFY NOW YOUR BLACK TOP DRIVEWAY

INEXPENSIVELY
FREE ESTIMATES — CALL JACKIE ALSO FENCE
REPAIRS, ALL WORK GUARANTEED
(516) 868-5704

REV. ED. VISSCHER

AT LUTHERAN HIGH
BASKETBALL SCHOOL
AUG. 23RD — SEPT. 3 BOYS ENTERING GRADES
5 TO 12 FREE TRANSPORTATION FREE
BROCHURE 516 626-1700

GIRLS RIDING CAMP

GIRLS AGES 7 TO 16
Equestrian Horsemanship and
Jumping Weekly Shows. Limited
Number of Students Day Campers
WRITE FOR BROCHURE

LARIMIC RIDING SCHOOL

Dorset St., Falls Road
Shelburne, Vt.
802 482-2172

MARIO'S

AUTO INSPECTION SERVICE
MARIO DE SANTIS PROP. COMPLETE BRAKE
REPAIRS FRONT END WORK ELECTRICAL WORK
TUNE UPS OUR SPECIALTY AUTO REPAIRS
SKILLED MECHANICS. SHELL BAY ROAD
MAYVILLE, OPP. EXIT OF STATE INSPECTORS
PHONE 609 465-5807 CAPE MAY COURT HOUSE

Covered Wagon Vacations

Wagons Ho

Ten long week-end journeys each
summer with adventures from all
over the world. Remarkable repeat
rate. Authentic wagon train, original
pioneer trail, fine crew, fine food,
horseback, stagecoach, campfires,
solitude or camaraderie. Up to 30
covered wagons, as needed. Every-
thing furnished.

The memory of actually participating
in history will be a lifetime treasure.
For color brochure or reservations:
Wagons Ho, Inc.
Box NO2/Quinter, Kansas 67752
(913) 754-3347

THE Mayflower
Hotel-Motel
Tennessee Avenue on Boardwalk & Beach
In The Heart of ATLANTIC CITY

Beat
Inflation!
Same rates as past 3 years!

Delightful Accommodations from

Swimming Pool • Spacious Lobbies • Best Value in Town!

Reservations: Write... or Phone 609-344-1161

\$10 Daily, per pers.
dbl. occ.

LIETUVIŲ KATALIKŲ SUSIVENIJIMAS

Už prieinamus mokesčius pasiūlo moderniškus apdraudęs planus.

Susiv. savo nariams moka dividendus ir teikia pirmenybes
prašant — gavimui mirtiečių.

Norį įsirašyti kreipkitės į **Susiv. centrą**, P.O. Box 32, 671-73 So.
Washington St., Wilkes Barre, Pa. 18703; o Didžiojo New Yorko
rajo Lietuviai kreipkitės į organizatorių **Susiv. direktorių BRONIŲ**
BOBELI, 212 Elderts Lane, Woodhaven, N.Y. 11421, tel. MI 7-6637.

A.A. LIGIJOS BIELIUKIENĖS PRISIMINIMAS

Lietuvių Moterų Klubų Federacija birželio 27 minės **Ligijos Bieliukienės** dešimties metų mirties sukaktį.

Tą dieną, sekmadienį, 10 val. pranciškonų koplyčioj bus aukojamos mišios už jos vėlę. Po mišių posėdžių kambary trumpa akademija. Kalbės Ligijos draugė Marija Noreikienė, mokytoja Magdūtė Ulėnienė, bendradarbė Margarita Samatienė.

Ligija Bieliukienė, pirmininkavusi Moterų Federacijai nuo 1953 iki 1966 paliko atminimą tautos kovotojos dėl Lietuvos laisvės. Pirmas jos išėjimas į tarptautinę viešumą ginti pavergtos Lietuvos teisės būti laisva ir nepriklausoma įvyko 1950 Bostone, General Federation of Women's Clubs konvencijoj.

Tai buvo pirmasis viešas išeivijoje lietuvių moters pareiškimas tūkstantiniam kitataučių būriui, kurį sudarė įvairių kraštų moterų atstovės, Amerikos valdžios pareigūnai, korespondentai. Ten Ligija drąsiai išėjo į kovą už tėvų žemės laisvę. Nuo to laiko Ligija iki pat savo mirties nepasitraukė iš kovos lauko. Ji važinėjo po įvairius Amerikos miestus ir po užsienį, vis garsindama Lietuvos

Ligija Bieliukienė, Lietuvių Moterų Klubų Federacijos pirmininkė nuo 1953 iki 1966

laisvinimo bylą ir laimėdama jai pritarimo bei draugų.

Paskutinėj savo kalboj 1966 Chicagoj, General Federation of Women's Clubs konvencijoj, Ligija kitataučiam įdomiai pristatė lietuvišką pažiūrą apie tuo metu labai madingus vardus: taika ir laisvė. Ligijos kalba buvo kontroversinė. Ji kalbėjo kad "taika ne visada reiškia gyvybę, progresą, laisvę. Štai taika yra koncentracijos lageriuose, taika ir ramybė kapinėse, ar net pavergtoji tautoj... Šiandieną Lietuva tebėra sovietų okupacijoj. Gal laisvojo pasaulio nuomone tai irgi reiškia taiką? Šiandieną lietuviai savo gimtame krašte pergyvena kūnų ir dvasia apgaulingos "taikos" marinančią priespaudą..."

Jei Ligija šiandieną būtų gyva ir sveika, nėra abejonės, ji būtų viena iš stipriausių ir išradingiausių kovotojų už mūsų tautos laisvę. Deja, šiandieną mum trūksta tokių Ligijų... Praėjo 10 metų, kaip nebėra Ligijos, tačiau jos vardas tebėra gyvas ir brangus daugelio atminimuose.

I. Banaitienė

SPORTAS

LA Klubas 75 m. jubiliejaus paruošiamieji planai

New Yorko Lietuvių Atletų Klubas yra čia pati seniausia ir ilgiausiai išsilaikiusi lietuviška organizacija. Klubas įsikūrė 1903 pirmųjų Brooklyno lietuvių kolonijoj. 1978 klubas bus 75 metų amžiaus. Šio jubiliejaus paruošimo pirmieji žingsniai buvo pradėti birželio 4 Kultūros Židiny, dabartinio klubo pirmininko S. Prapuolenio iniciatyva sušauktam klubo darbuotojų susirinkime. Po diskusijų ir prisiminimų buvo nutarta imtis pastangų sukaupti medžiagą LAK istorijos knygai išleisti. Visi buvę ar tebesą nariai kviečiami į talką. Kas turi klubo veiklos nuotraukų, dokumentų arba laikraščio iškarpių, prašomi kreiptis į S. Prapuolienį. K. Čerkešius arba į buvusį ilgametį klubo pirmininką A. Vakselį. Visą surinktoji medžiaga bus rūpestingai saugojama ir grąžinama.

LA Klubas sporto sezono uždarymas

Šeštadienį, birželio 19, Kultūros Židiny įvyks New Yorko Lietuvių Atletų Klubas žiemos rato sportinės veiklos užbaigimo pobūvis. Bus atžymėta kiekviena sporto šaka ir pagerbti

NEW YORK — Lietuvos atsiminimų valanda, šeštad. 4-5 val. WEVD 1330 AM ir 97.9 FM. Music of Lithuania, pirmad. 7:30-8:30 val. vak. WSOU-FM 89.5 anglų kalba. Dr. J.J. Stukas, 1467 Force Dr., Mountain-side, N.J. 07092. Tel. (201) 232-5565.

NEW YORK — Laisvės Žiburys, sekm. 9-10 val. rytą WHBI 105.9 FM. R. Kezys, 217-25 54th Ave., Bayside, N.Y. 11364. Tel. 212 229-9134.

visų komandų atstovai. Įžymesniem sportininkam arba komandų kapitonam bus įteiktos taurės. Ta pačia proga bus rodomos iš torontiečio Matulaičio pasiskolintos skaidrės, kuriose bus galima matyti dabartinės Lietuvos miestų bei gamtos vaizdus. Ši skaidrių vakarą ypač patartina aplankyti jaunimui, kad bent iš paveikslų susipažintų su tėvų gimtuoju kraštu. Kviečiama apsilankyti ir platesnioji New Yorko lietuvių visuomenė. Pobūvio metu veiks namie gamintų vaišių bufetas, o norintiems šokti bus plokštelių muzika, kuri bus pritaikyta ir jaunimo ir suaugusių skoniui. LA Klubas valdyba nuoširdžiai kviečia visus atvykti ir praleisti malonų vakarą prieš pradedant vasaros atostogų sezoną.

Pasibaigė futbolas

LA Klubas pirmoji futbolo komanda sezoną baigė paskutinėj lentelės vietoj. Peržaidime pralošusi prieš Poughkeepsie 1:2, komanda galutinai iškrito iš vokiečių organizuotos lygos antrosios diviziono. Liko arba pasitraukti, arba persiorganizuoti ir eiti į žemesnę lygą. Komandos žlugimo priežastis buvo gana daug. Ryškiausias iš jų — neturėjimas tinkamo vadovo bei trenerio ir neprišaukinimas jaunesnių žaidėjų. Pasitikėdama kitataučiais ir į veteranų amžių bežengiančiais saviškiais, komanda nepasinaudojo iš rezervinės komandos priaugančiais jaunesniais žaidėjais, kurie, jeigu ne technika, tai bent vikrumu ir patvarumu galėjo padėti pirmajai komandai. Per abu sezonų ratus pirmoji komanda laimėjo tik 3 rungtynes, o pralaimėjo 15. Įvarčių santykis 19:54. Rezervinė komanda laimėjo 5, vienas sulošė lygiom ir pralaimėjo 12. Įvarčių santykis 21:49.

A.A. FARMACEUTUI TOMUI J. KAŠIUBAI

mirus, jo dukrai Liucijai Čėsnienei gilia užuojautą reiškia

Julita Venckuviene

UBA-BATUNo direktoriato narei Kristinai Nomeikaitel, jos mylimam tėveliui

MUZIKUI ZENONUI NOMEIKAI

mirus, jos gilaus liūdesio valandoj reiškiamė sirdingiausia užuojautą ir kartu su ja liūdimė.

UBA-BATUNo Direktoriatas

PADĖKA

Nuoširdžiai dėkoju Perkūno choro nariam ir sezono užbaigimo baltiesiems svečiams, kurie prisidėjo prie man įteiktos stipendijos. Ypatingą padėką priklauso Vytautui Stroliai, nes jis yra stipendijų fondo iniciatorius.

Iš viso jau esu gavęs tris stipendijas. Be jų muzikos studijos būtų neįmanomos.

Rudenį pradėsiu rimtas muzikos studijas Manhattan School of Music — konservatorijoj.

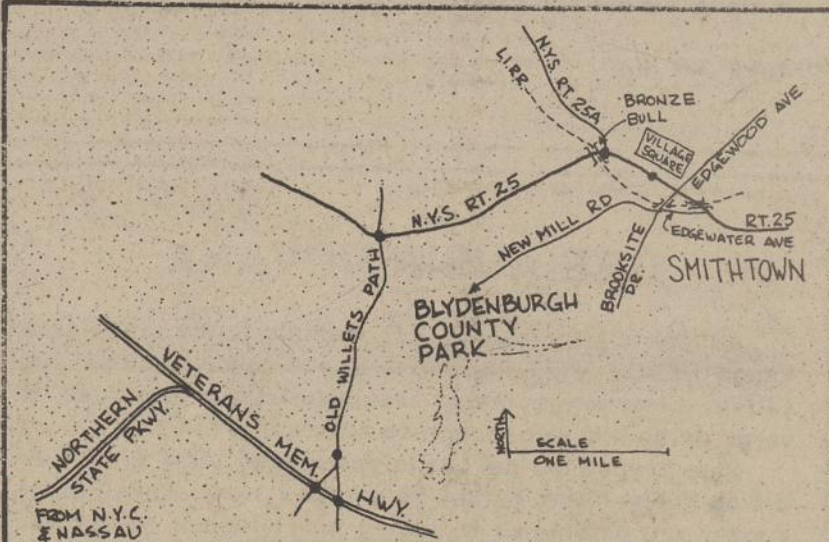
Didelis, didelis ačiū jums! Tegul dunda, trankosi Perkūnas amžinai!

Petras J. Tutinas

NAUJAUSIOS PLOKŠTELĖS

Sokime, Tėvynės Prisiminimų radijo programos jubiliejinio minėjimo plokštelė. Įgauta 13 lengvos muzikos kūrinių: Dar kartą apie meilę, Lauksiu tavęs, Pakalbėkim dar apie meilę, Gražiausia mergina, Meilės istorija, Krantų gėlė, Meilės vasara, Oi, gimtinė mylima, Mėlyna daina, Sulaukt negalesių, Čigonų berniukas, Vynas ir gitara, Valsas. Atlieka solistai ir simfoninis orkestras. Stereo. Kaina 6 dol. Persiuntimui pridėdama 50 c. Gaunama Darbininko administracijoj.

Kovė galingas, ką tik išleista New Yorko vyrų choro Perkūnas trečioji plokštelė. Įdauota 13 kūrinių — liaudies dainos ir ištraukos iš operų. Stereo 6 dol. Persiuntimui pridėdama 50 c. Platintojai ir pavieniai pirkėjai kreipiasi į Darbininko administraciją adresu: Darbininkas, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

Planas, kaip nuvažiuoti į Suffolk County lietuvių klubo pikniką, kuris bus šį sekmadienį, birželio 20. (Žiūr. skelbimą 12 psl.)

Svečiai jaunimo šventėj Brocktone, Mass. Iš k. kun. Albinas Janiūnas, iš Šv. Petro parapijos So. Bostone, kun. Petras Šakals, lietuvių parapijos klebonas Brocktone, sesuo Incarnata Karbauskas, sesuo M. Kristina Kleponis, sesuo Martina Maria Zenevitch, kun. R. Crowley, Brocktono ligoninės kapelionas.

NAUJOSIOS ANGLIJOS JAUNIMO DIENA

Nukryžiuotojo Jėzaus Seserų sodyboje Brocktone, Mass., gegužės 25 įvyko Naujosios Anglijos jaunimo suvažiavimas. Buvo pagerbta JAV globėja Nekaltai Pradėtoji Mergelė Marija. Susirinko per 800 mokinių iš Nukryžiuotojo Jėzaus seserų vadovaujamų mokyklų.

Procesiją lydėjo Šv. Petro mokyklos mokiniai su vėliavomis ir būgnų grupe (Drum Corps). Prie Sopulingosios Motinos šventovės buvo iškelta Amerikos vėliava ir sugiedoti himnai. Kun. Petras Šakals, Šv. Kazimiero parapijos klebonas, malda pradėjo iškilmės. Procesija tęsėsi iki antrosios Marijos šventovės, kur buvo apvainikuota Marijos statula ir atkalbėta gyvasis rožančius, per kurį įvairių mokyklų mokiniai asmeniškai kalbėjo Sveika Marijas per garbiakalbį. Po to buvo sukalbėtas pasiaukojimo aktas, Šv. Petro parapijos vikarui kun. Albinui Janiūnui vadovaujant.

Taip pat buvo paminėta 25 metų sukaktis, kaip lietuvių tauta pasiaukoję Marijos Nekalčiausiai Širdžiai. Mergaitės, pasipuo-

SKAUTŲ SPORTO ŠVENTĖ

Sportinės idėjos skleidimui ir artimesniam vietovių bendravimui kiekvienais metais Joninių proga rengiama Atlanto rajono skautų ir skaučių sporto šventė. Šiais metais 20-ji jubiliejinė sporto šventė įvyks birželio 26-27 Maironio Parke, Shrewsbury, Mass. Šventės šeimininkai yra Worcesterio "Nevėžio" ir "Neringos" tuntai.

Šventė prasidės šeštadienį, birželio 26, 9 val. ryto ir baigsis sekmadienį po pietų. Programoj — jaunų ir jaunučių krepšinis, tinklinis, stalo tenisas ir lengvoji atletika. Be to, vyks pritaikyta programa vilkiukam bei paukštytėm, o sk. vyčiai žais draugiškas krepšinio ir tinklinio rungtynes.

Ši šventė visada sutraukia gražų būrį sportuojančių skautų jaunimo iš įvairių vietovių ir visiems suteikia puikią progą pasisvečiuoti maloniam Worcesterio lietuvių Maironio Parke.

šiosios tautiniais drabužiais, sugiedojo "Marija, Marija."

Brocktono ligoninės kapelionas kun. R. Crowel pasakė tinkamą pamokslėlį. Pamaldos baigėsi su ypatingu muzikos kūriniu, kuris buvo skirtas JAV 200 metų sukakčiai. Šiai muzikos daliai vadovavo F. Black.

Po to buvo įvairūs atletiški žaidimai. Šį kartą trofėjų laimėjo Šv. Petro mokyklos mokiniai. Buvo ir kitų žaidimų ir premijų laimėjimų.

Diena baigėsi ne tik su sveiku nuovargiu, bet ir su maloniais įspūdžiais bei laimėjimais.

Šį minėjimą sėkmingai pravedė prisidėjo šie asmenys: Orlando Da Silva, Juozas Bloomstein, Juozas Piscatelli, L. Družinskas. Jiem vadovavo N. J. seserų mokyklų vedėja sesuo M. Kristina Kleponis. — K.

BOSTON, MASS. — WLYN 1360 ir FM 101.7 sekmad. 1-1:30. S. Minkus, 502 E. Broadway, So. Boston, Mass. 02127. Tel. 268-0489.

ATOSTOGOS EASTPORT, MAINE

Ant Atlanto kranto gražūs vaizdai ir gamta. Krantas tinkamas laivui ir maudytis. Vietos yra automobilių priekabom. Rašykite: L. Cipiljauskas, County Rd., Eastport, Maine 04631. Telef. 1-207 853-4872.

CAPE COD, VASARV. BANGA

SIŪLO ATSKIRUS NAMUKUS, PARUOŠTUS PATIEMS GAMINTI VALGIUS

Norintiems duodamas pilnas pensonas, su skaniais lietuviškais valgiais. Kreiptis: Pakštienė, P.O. Box 188, Centerville, Mass. 02632. Telef. 617 775-4633.

8 DIENOS LIETUVOJ

4 D. VARŠUVOJ, 3 D. KROKUVUJ, 8 D. LIETUVOJ

Liepos 4
Liepos 18
Rugpjūčio 8

\$1,180

Rugsėjo 5
Rugsėjo 19

\$1,036

Į kainą įsiskaity:

1. Kelionė lėktuvais į visus miestus (išskyrus Druskininkus) PAN AM ir LOAT (lenkų) oro linijomis
2. Įdomių vietų lankymas
3. Pervežimai iš aerodromų į viešbučius ir atgal
4. Bagažų pernešimai
5. Kelionės palydovai kiekvienam mieste
6. Visas maistas
7. Visi patarnavimo mokesčiai
8. Pirmos klasės viešbučiai

VYTIS INTERNATIONAL TRAVEL SERVICE

2129 Knapp Street
Brooklyn, N.Y. 11229
(212) 769-3300

DARBININKAS

Redakcija (212) 827-1352
Administr. (212) 827-1351
Spaustuvė (212) 827-1350
Vienuolynas .. (212) 235-5962
K. Ž. salė (212) 827-9645

341 HIGHLAND BLVD.
BROOKLYN, N.Y. 11207

Birželio išvežimų minėjimas
ir šiemet rengiamas prie lietuvių kryžiaus Flushing Meadow-Corona Parke, kur vyko New Yorko pasaulinė paroda. Minėjimą rengia specialus Baltijos tautų atstovų komitetas. Minėjimas įvyks birželio 20, ši sekmadienį, 1:30 val. po pietų. Dalyvaus New Yorko gubernatoriaus pavaduotoja Mary Ann Krupsak, senatorius Thomas Bartosiewicz, assemblymanai John Flack, Peter Mirto, Alfred Delli Bovi, Fred Schmidt ir kiti pareigūnai. Visi lietuviai kviečiami kuo gausiau šiame minėjime dalyvauti.

Flushing Meadow-Corona Parkas išleido informacinį leidinį apie šį didingą New Yorko parką. Jame dar yra keletas pastatų, likusių iš pasaulinės parodos. Vadovė plačiai aprašomas ir lietuviškas kryžius, kaip turistų lankytina vieta. Įdėta ir kryžiaus fotografija. Čia lietuviai ši sekmadienį kartu su latviais ir estais renkasi minėti birželio išvežimų.

Patriotinės lietuvių organizacijos kviečiamos su savo vėliavom organizuoti dalyvauti birželio išvežimų minėjime, kuris rengiamas birželio 20, ši sekmadienį, 1:30 val. po pietų prie lietuviško kryžiaus Flushing Meadow-Corona Parke. Minėjimą rengia specialus Baltijos tautų atstovų komitetas. Dalyvaus ir amerikiečiai politikai, įskaitant ir New Yorko gubernatoriaus pavaduotoją Mary Ann Krupsak.

Birželio išvežimų proga New Yorko abi legislatus — senatas ir atstovų rūmai priėmė bendrą rezoliuciją nr. 60, kuria birželio 20-ji skelbiama deportacijų ir gedulo diena. Toj rezoliucijoje New Yorko valstijos pareigūnai primena JAV kongresui, kad Baltijos valstybių okupacija niekad neturėtų būti pripažinta. New Yorko senate šią rezoliuciją įnešė senatorius Martin Knorr, o atstovų rūmuose — Mirto ir Flack.

A. a. kun. Juozui Barkui, O.S.B. atminti Nijolė, Vladas, Danutė ir Petras Audėnai, Union, N.J., aukoja 20 dol. Kultūros Židiniui. Nuosirdus aciū.

Regina Viliamienė, Camp Spring, Md., aukoja 10 dol. Kultūros Židiniui a.a. Gėdiminui Šimukoniui atminti. Nuosirdus aciū.

Išsikraustant skubiai parduodama 5 gabalų miegamasis, sofa, fotelis ir spalvota televizija. Tel. 846-0510.

Birželio trėmimai paminėti birželio 13 Kultūros Židinyje. Apie trėmimus, Sibirą kalbėjo Elena Juciūtė, buvusi kalinė, gyvenusi ir vargusi Sibiro darbų stovyklose, knygos "Pėdos mirties zonoje" autorė. Minėjimą rengė Simo Kudirkos šaulių kuopa New Yorke. Žmonių atsilankė gana daug. (Plačiau kitame Darbininko numeryje).

Balfo 100 skyriaus susirinkimas buvo birželio 13, sekmadienį. Atsilankė labai mažai narių. Buvo tik pertvarkyta valdyba. Iš išdininko pareigų pasitraukė Petras Montvila. Į jo vietą išrinktas Vl. Jasinskas. Valdyboje dabar yra pirm. Janė Gerdvilienė, vicepirm. Elena Mickeliūnienė, išd. V. Jasinskas, sekretorius Jonas Jankus.

Maironio lituanistinės mokyklos mokytojai birželio 11 surengė staigmenos pagerbimą savo vedėjai Danutei Bobelienei, kuri pasitraukia iš pareigų. Pagerbimo vakarienė buvo Kultūros Židinio mažojo salė. Dalyvavo apie 30 mokytojų, tėvų komiteto narių su savo šeimomis. Pagerbimas buvo surengtas slapta, vedėjai nežinant. Į Židinį buvo užvežta lyg pro šalį keliaujant. Tuo metu jau buvo susirinkę visi mokytojai, tėvų komitetas ir vedėja pasitiko plojimais. Pagerbimo vakarienei vadovavo naujoji vedėja Gintara Ivaškiene. Visą pagerbimą ir vakarienę organizavo tėvų komitetas ir jaunieji mokytojai.

J. Daumanto knyga "Fighters for Freedom", išleista Manyland Books leidyklos, turi gražų pasisekimą. Knyga susidomėjo Europoj, ypač daug jos užsako iš Belgijos.

Už a.a. dr. Lidijos Stanaitienės vėlg, minint mirties 7 metų sukaktį, egzėkvinės mišios bus aukojamos birželio 26, šeštadienį, 10 v.r. Apreiškimo parapijos bažnyčioj. Užprašė Marina ir Zigmas Raulinaičiai.

Bayonne, N.J., Sv. Mykolo parapijos naudai 34-tas metinis piknikas — gegužinė ir bazaras įvyks birželio 27, sekmadienį, gražiame parapijos parke, 15 East 23rd St., Bayonne, N.J. Bus įvairių laimėjimų ir užkandžių. Šokiama po 5 val. vak. gros orkestras. Įėjimas suaugusiems 2 dol., vaikai tėvų priežiūroj įeina nemokamai. Pradžią 2 val. po pietų. Klebonas kun. Albertas Matulis nuosirdžiai kviečia parapiečius ir svečius gausiai dalyvauti.

Knygą Pirmoji Komunija išleido Liet. Religinė Šalpa. Knygos metrikų tai nepažymėta, tad ir jos recenzijoj nebuvo prisiimtas leidėjas.

Šv. mišios už a.a. Praną Narvydą, užprašytos Marijos Šaulienės, bus aukojamos pranciškonų koplyčioj birželio 26 d. 10 val.

New Yorko valstijos seime ir atstovų rūmuose priimta Marchi-Landes-Hecht įstatymo projektas viešųjų bibliotekų reikalui. Tam dar reikalingas gubernatoriaus patvirtinimas. Visi kviečiami telegrafuoti ar rašyti gubernatoriui, kad jis išgelbėtų viešąsias bibliotekas ir pasirašytų "The Marchi-Landes-Hecht Bill". Adresas: Governor Hugh Carey, The Executive Chamber, State Capitol, Albany, N.Y. 12224.

Jadvyga ir Antanas Vytuviai, Pajauta ir Jonas Ivašauskai, švėsdami savo vedybinio gyvenimo 25 metų sukaktį, gegužės viduryje buvo išvykę atostogų į Ispaniją.

Dr. J. Pečiulionytė iš Züricho, Šveicarijos, gegužės gale buvo atskridusi į New Yorką, kur ji lankė savo gimines, dalyvavo graduacijoj Sauliaus Siemaškos, kuris baigė West Point karo akademiją. Ji labai domėjosi lietuviškuoju kultūrinio gyvenimu, aplankė Manyland Books leidyklą, Darbininko administraciją, apžiūrėjo Kultūros Židinį. Į Šveicariją išskrido birželio 4.

Aleksandras Karoliūs Kuršius buvo pirmasis New Yorko mokytojas ir gydytojas. Tai buvo prieš 400 metų. Liepos 4 New Yorko Altos pastangomis bus atidengta memorialinė lenta prie namo, kur jis dirbo. Prie to namo bus ir lietuvių pasirodymo vieta. Ten šoks tautinius šokius.

LMK Federacijos New Yorko klubo susirinkimas bus birželio 20, sekmadienį, 4 v. popiet pas Jadvygą Vytuviene, 85-29 86 St. Woodhavene. Visos narės kviečiamos dalyvauti. Tai bus paskutinis susirinkimas prieš vasaros atostogas.

Skaidrių vakarą rengia Liet. Atletų Klubas birželio 19, šeštadienį, Kultūros Židiny. Pradžią 7:30 v.v. Skaidrės bus rodomos iš kelionių Lietuvoj. Pertraukos metu bus pagerbti sportininkai. Drauge tai bus ir šio sporto sezono užbaigimas.

Suffolk County lietuvių klubas savo metinį pikniką ruošia birželio 20, sekmadienį, 1 v. popiet Blydenburgh - County parke, Smithtown, N.Y. Piknikavimo vietoj bus galima susikurti ugnį ir išsikepti valgyti. Maistą reikia atsivežti, vietoj bus galima nusipirkti dešrelių. Parke yra ežeras, kuriame galima mėškerti arba valtelėmis plaukioti. Įvažiavę į parką, sekit ženklus į Main Picnic Area. Klubo valdyba visus maloniai kviečia piknike dalyvauti.

Įteikiami Maironio mokyklos baigimo pažymėjimai. Mokyklos vedėja Dana Bobelienė (d.) kviečia baigusiuosius, Lietuvos gen. konsulas A. Simutis (k.) įteikė pažymėjimą penketukais baigusiai mokyklą Rūtai Dragūnevičiūtei. Klasės mokytojas P. Jurkus konsului paduoda naują pažymėjimą. Nuotr. L. Tamošaitis

MAIRONIO MOKYKLA

(atkelta iš 9 psl.)

roji laida. Ją baigė šie mokiniai: Jolita Gudaitytė, Ritonė Ivaškaitė, Tomas Lora, Rita Sabalytė, Valentina Leleivaitė. Viso — 5 mokiniai. Geriausiai baigė Jolita Gudaitytė ir Rita Sabalytė.

Sveikina

Pirmasis sveikinimo žodį tarė Lietuvos gen. konsulas A. Simutis, pasidžiaugdamas mokinių ir mokytojų darbu.

Antanas Masionis, rytinio pakraščio mokyklų inspektorius, pasakė, kad jo žinioj yra 11 lituanistinių mokyklų, kur mokosi 592 mokiniai. Palygino mokymosi sąlygas su Lietuvos sąlygomis.

LB apygardos pirmininkas Aleksandras Vakselis linkėjo glaudis prie Bendruomenės. LB New Yorko apygardos valdyba gausiai apdovanojo baigusius.

Mirus pulkininkui Kazimierui Pažemėnui, reikšdami nuosirdžią užuojautą Elenai ir Henriui Andruskam, Pelagija ir Stepas Leveckiai, Edison, N.J., aukoją 25 dol. Kultūros Židiniui. Nuosirdus aciū.

Richmond Hill, 116 St. išnuomojami antrame aukšte 4 jaukūs kambariai. Nuoma mokama įskaitant elektrą ir gazą. Tel. 441-6223.

Woodhavene prie pat Forest parko parduodamas 7 kambarių vienos šeimos namas su moderniškai įrengtais kambariais, elektra 220, gazo apšildymu ir kitais patogumais. Kaina 37,990. Tel. 296-2230.

sius. Kiekvienam įteikė St. Barzduko "Lietuvis tautoje ir valstybėje", Kronikos II-rąjį tomlą, kiekvienam užprenumeravo Pasaulio Lietuvį, ir kiekvienas gavo LB nario knygutę iš savo apylinkių.

Dar kalbėjo LB Woodhavene apylinkės pirmininkas Aloyzas Balsys, ragindamas jaunimą važiuoti mokyti į Vasario 16 gimnaziją.

Vladas Sidas, tėvų komiteto pirmininkas, pasveikinęs komiteto vardu, baigusius įteikė angliškai lietuvišką žodyną.

Simo Kudirkos šaulių kuopa baigusius apdovanojo knyga, Elenos Juciūtės — Pėdos mirties zonoje. Įteikė kuopos pirm. Algis Jankauskas.

Paskutinieji kalbėjo išleidžiamųjų klasių mokytojai Paulius Jurkus ir Giedrė Šaulienė.

Baigiantieji mokiniai apdovanojo savo klasių mokytojus. Aštuntas skyrius savo mokytojui įteikė Amerikos istorijos liuksu-sinę laidą, jos 200 metų sukakčiai atžymėti. Vedėja apdo-

Jauna lietuvių profesionalų šeima, su kūdikiu, gyvenanti Greenwich, Conn., ieško moters pagalbai, pradedant rugsėjo mėnesiu. Puikios patalpos ir aplinka. Tel. 212 827-1351. Raštu kreiptantis adresas: Darbininko adm. 341 Highland Blvd. Brooklyn, N.Y. 11207.

— Cape Cod nuomojami jaukūs vasarajimui kambariai. Kreiptis tel. (617) 775-5764.

PUZINAS

Tai gražiausia monografija apie dail. Povilą Puziną. Su anglišku tekstu. Didelio formato (11"x13"). Visos reprodukcijos spalvotos. Atspausdinta brangiame kreidiniame popiuryje. Spaudos darbus atliko specialii meno spaustuvė Japonijoje. Knygos kaina — 25 dol. Geriausia dovana bet kam. Galima gauti DARBININKO ADMINISTRACIJOJE: 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y., 11207

PRANCIŠKONAI VISUS LIETUVIUS
KVIEČIA Į

LIETUVIŲ DIENĄ —
PIKNIKĄ

KENNEBUNKPORTE, MAINE, LIEPOS 4-TĄ
PROGRAMOJE:

11 VAL. IŠKILMINGOS MIŠIOS IR PAMOKSLAS
GIEDOS BROCKTONO PARAPIJOS CHORAS

12 VAL. PIETUS

4 VAL. BROCKTONO PARAPIJOS CHORO KONCERTAS
VADOVAUJA KOMP. JULIUS GAIDELIS
ONOS IVAŠKIENĖS ANSAMBLIO TAUTINIAI ŠOKIAI

Bus ir daugiau įdomių įvairių

PRANCIŠKONAI LAUKIA
VISŲ SAVO GERADARIŲ IR BIČIULIŲ
IŠ ARTI IR TOLI

SUFFOLK COUNTY LIETUVIŲ KLUBAS

KVIEČIA VISUS DALYVAUTI

METINIAME PIKNIKE,

kuris įvyks birželio 20, sekmadienį, 1 v. popiet Blydenborough County parke, Smithtown, N.Y., Main Picnic Area.
(Kaip nuvažiuoti į pikniką, planas spausdinamas 11 psl.)

Auka — 1 dol.

GERIAUSIA DOVANA

šeimai ir artimiesiems — K. Bielinio fondo premijuota knyga PĖDOS MIRTIES ZONOJE. Jos autorė ELENA JUCIŪTĖ, septynerius metus iškalėjusi Sibiro tundrose ir vergų darbo stovyklose, aprašo savo pergyvenimus.

Šios knygos jau net tris laidas išleido LŠST Simo Kudirkos kuopa, New Yorke. Gaunama visuose knygų kioskuose, pas platintojus ir tiesiog pas leidėjus, rašant adresu: K. Bačauskas, 84-55 86th Ave., Woodhaven, N.Y. 11421. USA. Knygos kaina — 10 dol. (USA).

ŠEŠTADIENĮ, BIRŽELIO 19
7:30 VAL. VAKARO
KULTŪROS ŽIDINYJE

SKAIDRIŲ VAKARAS

SKAIDRĖSE VAIZDAI IŠ DABARTINIO VILNIAUS, KAUNO, TRAKŲ, NEMUNO, LIETUVOS PAJŪRIO IR KITŲ VIETŲVIŲ
PERTRAUKOS METU:
SPORTO SEZONO UŽDARYMAS
IR SPORTININKŲ PAGERBIMAS

VEIKS UŽKANDINĖ, BARAS, IR GROS ŠOKIŲ MUZIKA

ĮĖJIMO AUKA: SUAUGUSIEMS \$2.50, VAIKAM \$1.00

VISUS KVIEČIA ATSLANKYTI

N.Y. LIETUVIŲ ATLETŲ KLUBAS